წლიწადი მერვე

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის
კომიტეტების
და
სრულიად საქართველოს
მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების
ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კამოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე, გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან ღამის 12 საათამდე.
ტელეფ.) რედაქტორის 14—76
) მდივნის 10—68
) ღამის მორიგეს 13—30.

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პროსპ., № 34, ტელეფონი № 8—81.
ხელისმოწერის ფასი: მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხებისა, წითელ-არმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან. და 30 კაპ.
განცხადებები: საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის უკან—80 კ. ნონპარელის სტრიქონი, ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კ.; საქართველოს გარეთ—ტექსტის უკან—1 მ. 50 კ., ტექსტში—3 მ.; განმცხადებელი გარდა განცხადების ფასისა იხდის 10% საქალაქო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად-შეღავათი შეთანხმებით. მთ. კანტორაში განცხადებები მიიღება 9—3½ ს., 3½ ს. შემდეგ განცხადება ძვირდება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებები—15 და 20 მ.

ოთხშაბათი, 5 დეკემბერი, 1928 წ.
ყოველდღიური გაზეთი
ფასი 5 კაპ. № 281 (2324)

დღიური

- გაიხსნა საკავშირო ცაკის მე-4 სესია.
- 1929-30 წელში საფრანგეთი ააგებს 18 ახალ სამხედრო გემს.
- საფრანგეთის კომპარტიის მოწოდება.
- მუნიციპალური არჩევნები ჩეხო-სლოვაკიაში.
- ახლო ხანში ვარშავაში ჩავა რუმინეთის გარეშე საქმეთა მინისტრი მირონესკუ.
- მიწისძვრა ჩილიში.—მოკლულია 200 კაცი.
- გაიხსნა უკრაინის პროფკავშირთა მე-4 ყრილობა.

ოთხშაბათს, დეკემბრის 5-ს, საღამოს 7 საათზე
შესდგება
სრ. საქ. ცაკის პრეზიდიუმის მორიგი სხდომა
წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა.
ს. ს. ცაკის მდივანი ი. ვარძიელი

კომუნისტი
გრძელდება ხელისმოწერა
დეკემბრისათვის
კანტორა—რუსთაველის პრ. № 34. ტელეფ. 8—81

პარტიის გენერალური ხაზის სადარაჯოზე

ამხ. მოლოტოვის მოხსენების გამო მოსკოვში და ამხ. რიკოვის მოხსენების გამო ლენინგრადში მოსკოვის და ლენინგრადის აქტივებმა მიიღეს რეზოლუციები ცეკას ნოემბრის პლენუმის შედეგების შესახებ. დღეს ჩვენ ვბეჭდავთ აგრეთვე მოსკოვის რაიონული აქტივების რეზოლუციებს. ეს რეზოლუციები მოწმობენ სრულ ერთსულოვნებას პლენუმის შედეგების შეფასებაში და ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ მოსკოვის და ლენინგრადის ორგანიზაციები მტკიცედ დგანან პარტიის გენერალური ხაზის სადარაჯოზე.

ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებანი თანამედროვე რთულ პრობლემებში პარტიის მუშაობისა და ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკის საკითხების შესახებ მთლიანად და სავსებით გამომდინარეობენ იმ გენერალური ხაზიდან, რომელიც ჩამოაყალიბა ამ ერთი წლის წინად პარტიის მე-15 ყრილობამ. ისინი ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ყრილობის მიერ მოცემული საერთო გეზი მთლიანად და სავსებით მართებულია მიმდინარე წლის სამეურნეო და პოლიტიკური ამოცანების პირობებში.

იმ ენერგიული მუშაობის ანალიზი, რომელიც ამ ერთი წლის განმავლობაში ჩაატარა პარტიამ ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური მშენებლობისა და ინდუსტრიალიზაციის განვითარების საქმეში და ჩვენს გზაზე, განსაკუთრებით სოფლად მუშაობის ხაზით, მდგომი ძირითადი სიძნელეების გადასალახავად,—გარკვევით მოწმობს იმას, რომ მხოლოდ მუშათა კლასის შემდგომი აქტივობის განვითარებისა და სოციალისტურ მშენებლობაში მშრომელთა უფართოესი მასების ჩაბმის საფუძველზე და, როგორც ამ მასების, ისე პარტიული ორგანიზაციების მთავარი ყურადღების მიპყრობით ძირითად სამეურნეო და პოლიტიკურ პრობლემებზე, შევსძლებთ ჩვენ მტკიცე ხელით განვახორციელოთ სოციალისტური მშენებლობის საქმე და თანდათან გადავიყვანოთ ჩვენი სახალხო მეურნეობა მისი განვითარების უმაღლეს საფეხურზე.

ეს გამარევოლიუციონერებელი ზეგავლენა მით უფრო გადამჭრელი იქნება, რაც უფრო უკეთ შევსძლებთ უზრუნველვყოთ მთელი სახალხო მეურნეობის განვითარების შემდგომი ტემპი და პირველ რიგში ჩვენი მძიმე ინდუსტრიის განვითარების ტემპი, და რაც უფრო ენერგიულ მუშაობას ვაწარმოებთ მუშათა უფართოესი მასების ჩასაბმელად ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური გარდაქმნის საქმეში. რადგანაც სავსებით სწორია პლენუმის რეზოლუციის ის დებულება, რომ „მძიმე ინდუსტრია და საწარმოო საშუალებათა წარმოება წარმოადგენენ მთელი სახალხო მეურნეობის, კერძოდ სოფლის მეურნეობის, სოციალისტურად გარდაქმნის ძირითად გასაღებს", საჭიროა, რომ მუშათა პარტიული და უპარტიო ფართო მასები მიიჩვიონ ამ გასაღების მოხმარებას, სათანადოდ შეიგნონ სოციალისტური მშენებლობის საძნელო და რთულ საქმეს, მტკიცედ დადგნენ ლენინის აღთქმების სადარაჯოზე ჩვენი მეურნეობის ინდუსტრიალიზაციის, ჩვენი სოფლის რეკონსტრუქციისა და გლეხობის ძირითად მასასთან კავშირის შემდგომი განმტკიცების დარგში. ლენინგრადის და მოსკოვის აქტივის რეზოლუციები მთლიანად და სავსებით გამოხატავენ მასების აქტივობის ზრდას და სწორად აღნიშნავენ იმ ამოცანებს, რომლებიც წამოჭრილნი არიან ჩვენს წინაშე. ამავე დროს ეს რეზოლუციები არ ფარავენ იმ სიძნელეებს, რომლებიც დგანან ჩვენს გზაზე.

მოსკოვის აქტივი ეხება ჩვენი მეურნეობის ინდუსტრიალიზაციის საკითხებს და სოციალისტური მრეწველობის ხელმძღვანელ როლს და აღნიშნავს, რომ „ინდუსტრიალიზაციის ტემპის შენელება ეხლანდელ პირობებში შექმნის სამეურნეო დაბრკოლებათა ახალ გამწვავებას და საფრთხეს შეუქმნის ჩვენი ქვეყნის სოციალისტურად გარდაქმნას".

ამავე ამოცანებზე ჩერდება ლენინგრადის აქტივიც და თავის მხრივ ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ „საერთაშორისო და საშინაო მდგომარეობა გადაჭრით გვიკარნახებს ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის სწრაფი ტემპის შენარჩუნების საჭიროებას და მძიმე ინდუსტრიის ზრდის უფრო სწრაფი ტემპის უზრუნველყოფას მსუბუქ მრეწველობასთან შედარებით".

როგორც ლენინგრადის, ისე მოსკოვის აქტივი ერთნაირად გადაჭრით უკუაგდებს „პანიკურ კაპიტულიანტურ მტკიცებას „სოფლის მეურნეობის დეგრადაციის" შესახებ და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარების დაჩქარება ხდება პარტიის გადაუდებელ ამოცანად. „ჩვენ შევსძლებთ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რადიკალურად აწევას,—აღნიშნავს მოსკოვის აქტივის რეზოლუცია,— მხოლოდ გლეხურ მეურნეობათა მასიური ჩაბმით საწარმოო კოოპერაციაში და მათი კოლექტივიზაციით, სოფლის მეურნეობის ტექნიკური და ეკონომიური ბაზის რეკონსტრუქციით და მძლავრი საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობით. ეს სოციალისტური რეკონსტრუქცია, რომელიც უნდა შეეხოს მრავალ მილიონ გლეხურ მეურნეობას, წარმოადგენს უაღრესად მნიშვნელოვან და რთულ ამოცანას ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში და მოითხოვს პარტიის ძალების უდიდეს დაჭიმვას". ასეთსავე არგუმენტაციას ანვითარებს ლენინგრადის აქტივის რეზოლუცია.

მიღებული რეზოლუციები გადაჭრით აღნიშნავენ ღარიბი და საშუალო გლეხობის ინდივიდუალური მეურნეობის ყოველმხრივ განვითარების ამოცანასაც.

ორივე რეზოლუცია ხაზგასმით აღნიშნავს იმ უდიდეს ამოცანებს, რომლებიც დგანან პარტიის წინაშე ინდუსტრიის განვითარებისა და მეტის-მეტად ჩამორჩენილი სასოფლო მეურნეობის უფრო მაღალ საფეხურზე გადაყვანის საქმეში. ამასთან დაკავშირებით რეზოლუციები აღნიშნავენ, რომ საჭიროა თვითკრიტიკისა და შინაპარტიული დემოკრატიის ენერგიულად გაშლა. მოსკოვის აქტივის რეზოლუცია სავსებით იწონებს პლენუმის მიერ დასახულ ამოცანას წარმოების მუშებისა და მუშა-ქალების, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო მუშებისა და მოჯამაგირეების პარტიაში მიღების გაძლიერების შესახებ, და განსაკუთრებით აღნიშნავს, რომ საჭიროა პარტიული ორგანიზაციის გაწმენდა მიტმასნილი, გახრწნილი, გაბიუროკრატებული და, საერთოდ, მუშათა კლასისათვის უცხო ელემენტებისაგან.

„აქტივს საჭიროდ მიაჩნია—ნათქვამია რეზოლუციაში, — უახლოეს სრულიად საკავშირო კონფერენციაზე დაისვას საკითხები ბიუროკრატიზმთან ბრძოლისა და პარტიის რიგების გადამჭრელი წმენდის შესახებ".

ლენინგრადის აქტივის რეზოლუცია, ეხება რა სოციალისტური მშენებლობის ეხლანდელ საერთო პირობებს, რეკონსტრუქციის სიძნელეებს, ამ გაფართოებულ წინააღმდეგობას, რომელსაც უწევენ კულაკურ - ნეპმანური ელემენტები მუშათა კლასის სოციალისტურ შეტევას, და კლასობრივი ბრძოლის გამწვავებას ქალაქში და, განსაკუთრებით, სოფლად, მოითხოვს პარტიული ხაზის უდიდეს გარკვეულობას. „შეურიგებელი ბრძოლა პარტიის გენერალური ხაზიდან გადახრებთან, — ნათქვამია რეზოლუციაში,— და ამ გადახრებისადმი უპრინციპო ობივატელურ დამოკიდებულებასთან წარმოადგენს ძლევამოსილი სოციალისტური მშენებლობისა და სოციალისტური შეტევის შემდგომი განვითარების აუცილებელ პირობას".

ამავე დებულებებს პრინციპიალური გარკვეულობით აღნიშნავს მოსკოვის აქტივის რეზოლუციაც.

დასასრულ, ლენინგრადის და მოსკოვის (საქალაქო და რაიონული) აქტივები ერთნაირად გადაჭრით აღნიშნავენ, რომ ეხლანდელ სოციალურ-ეკონომიურ პირობებში მთავარ საფრთხეს წარმოადგენს მემარჯვენე ოპორტუნისტული გადახრა, რომელიც ჯერ კიდევ სათანადოდ არ არის გამოაშკარავებული პარტიაში, და შემარიგებელი დამოკიდებულება მასთან. „არ უნდა შევასუსტოთ ბრძოლა ტროცკისტული იდეოლოგიის ნაშთებთან პარტიის შიგნით და ამ ნაშთებისადმი შემარიგებელ დამოკიდებულებასთან, — ამბობს მოსკოვის აქტივი,— მაგრამ ამავე დროს საჭიროა უაღრესად გადამჭრელი, უმთავრესად, იდეოლოგიური ბრძოლის შემდგომი განვითარება და გაღრმავება მემარჯვენე გადახრასთან და მისდამი შემარიგებელ დამოკიდებულებასთან".

ორივე რეზოლუცია აღნიშნავს, რომ ეს ამოცანა მოითხოვს ხანგრძლივ ყურადღებას და ძალთა უდიდეს დაჭიმვას, რადგანაც ეს საფრთხე არ წარმოადგენს რაიმე განყენებულ მოვლენას, არამედ მის გადალახვას გვიკარნახებს მთელი მდგომარეობა, რომელიც ამჟამად ხასიათდება კლასობრივი ბრძოლის გამწვავებით და იმ გაფართოებული წინააღმდეგობით, რომელსაც უწევენ კულაკური და კაპიტალისტური ელემენტები მუშათა კლასის (რომელსაც პარტია ხელმძღვანელობს) სოციალისტურ შეტევას.

ასე სვამს საკითხს ჩვენი პარტია. საინტერესოა აღინიშნოს, თუ როგორ აფასებენ „მემარჯვენე საფრთხეს" ჩვენი მტრები. ასე, მაგალითად, „სოციალისტიჩესკი ვესტნიკ"-ი (ნომერი 20) თავის მოწინავე წერილში აღნიშნავს: „განა საჭიროა ლაპარაკი იმაზე, რომ ის ეკონომიური პროგრამა, რომელსაც აყენებს მემარჯვენე ოპოზიცია, ამჟამად არსებითად უფრო პროგრესიულია, ვიდრე ოფიციალური პარტიის ტაქტიკა, და უფრო შეეფერება საბჭოთა ქვეყნისა და საწარმოო ძალების ინტერესებს?". მენშევიკური ხროვა უნებურად ამჟღავნებს თავის ფარულ ზრახვებს, ააშკარავებს თავის ღვარძლიან გაბოროტებას სოციალისტური შეტევის წინააღმდეგ და შედეგნაირად განსაზღვრავს თავის დამოკიდებულებას ჩვენს პარტიაში არსებული მემარჯვენე გადახრისადმი: „ახალი ოპოზიცია თავისი ეკონომიური მოთხოვნებით წარმოადგენს „ეკონომიური გონიერების" (?!) მქადაგებელს, გამოხატავს ხალხის უდიდესი მასების გაუბედავ, მაგრამ მწვავე ინტერესებს, პირველ რიგში იმ გლეხთა (ესე იგი კულაკთა. რედაქციის შენიშვნა) მასების ინტერესებს, რომლებიც გმინავენ „სოციალისტური შეტევის" აუტანელ ტვირთის ქვეშ.

ჩვენ ვხედავთ, თუ საით მიიმართებიან ჩვენს პარტიაში არსებულ მემარჯვენე განწყობილებათა ფესვები და რა იმედები უღვივდებათ ჩვენს საკმაოდ მოუთმენელ კლასობრივ მტრებს.

ცეკას პლენუმის მიერ ერთხმად მიღებულმა რეზოლუციებმა მემარჯვენე საფრთხის შესახებ, დიდი აღფრთოვანებით ჩატარებულმა აქტივებმა და, დასასრულ, ჩვენი პარტიის უფართოესი მასების ერთსულოვანმა დამოკიდებულებამ მემარჯვენე გადახრებისადმი, გამანადგურებელი ლახვარი უნდა ჩასცეს საბჭოთა კავშირის ყველა და ყოველგვარი თეთრგვარდიელი და იმპერიალისტური კლასობრივი მტრების „განუხორციელებელ იმედებს".

ამრიგად, მოსკოვის და ლენინგრადის აქტივების მიერ საკითხების მკაფიოდ დასმა არა მარტო ხაზგასმით აღნიშნავს უმნიშვნელოვანესი პარტიული ორგანიზაციების პრინციპიალურად გამართულ ხაზს, არამედ ერთხელ კიდევ ცხადჰყოფს ჩვენი პარტიისა და მისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობის მონოლიტობას.

მაგრამ უდიდესი შეცდომა იქნება, რომ დავკმაყოფილდეთ თუნდაც უაღრესად გამართული, უაღრესად მკაფიო რეზოლუციების მიღებით. რეზოლუციები გვავალებენ უდიდეს ენერგიულ მუშაობას მათ მიერ წამოყენებულ დებულებათა გასანაღდებლად.

„პრავდა", 4 დეკემბერი.

პოლონეთი ცდილობს შექმნას პოლონეთ-რუმინეთ-უნგრეთის კავშირი

მუკდენი წინააღმდეგია ნანკინთან შეერთების

გერმანიის მელითონეთა საგაფიცვო კომიტეტის მოწოდება მუშა-მელითონეებისადმი

პოლონეთ-რუმინეთ-უნგრეთის კავშირის შექმნის გეგმა

ვარშავა, 3 დეკემბერი. პოლონეთის სოციალისტური პარტიის ორგანო „რაბოტნიკ" ეხება რა უნგრეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის ვალკოს ჩასვლას ვარშავაში და რუმინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მირონესკუს მოსალოდნელ სტუმრობას, აღნიშნავს, რომ ამ ფაქტებმა დიდი ინტერესი „და მრავალი სენსაციური ხმები გამოიწვია". „რაბოტნიკ" იმედს გამოსთქვამს, რომ ზალესკი ამომწურავ განმარტებას მისცემს სეიმის საგარეო საქმეთა კომისიას პოლონეთის საგარეო პოლიტიკის უკანასკნელი მომენტების შესახებ.

„რაბოტნიკ" იუწყება, რომ პოლონეთის სოციალისტურ პარტიას შესაფერი წინადადება შეაქვს პოლონეთის სეიმის საგარეო საქმეთა კომისიაში.

ეყრდნობა, რა უცხოეთის გაზეთების ცნობებს, ბუნდის ორგანო „ფოლკსციტუნგ" იუწყება, რომ ვალკოს ჩასვლა ვარშავაში დაკავშირებულია პოლონეთ-უნგრეთ-რუმინეთის კავშირის შექმნის გეგმასთან, რომლის შესახებ პილსუდსკი ზაფხულზე მოლაპარაკებას აწარმოებდა რუმინეთში.

„ყველაფერი ეს,—სწერს გაზეთი,—ხდება ამჟამად ბუქარესტში მყოფ ფრანგ გენერალ ლერონის მონაწილეობით".

პოლონეთი შუამავლის როლში

ვარშავა, 3 დეკემბერი. პოლონური გაზეთების გადმოცემით უნგრეთისა და რუმინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრების გამგზავრება ვარშავაში გამოიწვია იმ სურვილმა, რომ პოლონეთის შუამდგომლობით მოაგვარონ რუმინეთ-უნგრეთის კონფლიქტი.

„კურიერ ვილენსკი" სწერს:

„ყველაზე დიდი საფრთხე რუმინეთს მოელის რუსეთისაგან, რომელიც ვერ შერიგებია ბესარაბიის დაკარგვას. ეს გარემოება აიძულებს რუმინეთის მთავრობას—მუდამ მზად იყოს, მით უმეტეს, რომ ბესარაბიის უკრაინული მოსახლეობა ან გამსჭვალულია სიმპატიით უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკისადმი ან გატაცებულია უკრაინის ხალხის დამოუკიდებლობით. პოლონეთ-რუმინეთის კავშირის მიზანს შეადგენს ორივე სახელმწიფოს დაცვა რუსეთის აგრესივობისაგან" (ადს).

მდგომარეობა ჩინეთში

ექსტერიტორიალობის საკითხის გარშემო

პეკინი, 4 დეკემბერი. რეაქციონური „პეკინ ენდ ტიანძინ ტაიმს"-ი ათავსებს წერილს ექსტერიტორიალობის საკითხის შესახებ და გამოსთქვამს იმედს, რომ „მთავარი სახელმწიფოები მოერიდებიან სეპარატიულ მოქმედებას ამ საკითხში, ვინაიდან უაზრობა იქნება იმის მოთხოვნა, რომ უცხოელები საერთოდ დაემორჩილონ ჩინეთის კანონებს, სანამ მიღებული არ არის იმ კომისიის წინადადებები, რომელსაც ევალება ექსტერიტორიალობის საკითხის განხილვა".

გაზეთი არ იზიარებს ნანკინის საგარეო საქმეთა სამინისტროს იმედებს ექსტერიტორიალობის მოსპობის საკითხებში. (ადს).

მუკდენელები წინააღმდეგნი არიან ნანკინთან შეერთების

პეკინი, 3 დეკემბერი. „ჩინ-ბაო"-ს ცნობით, სამხედრო კონფერენციამ მუკდენში უარჰყო ნანკინთან შეერთების აზრი და დაადგინა—დაუცადოს გარემოებათა შეცვლას. ჩჟან-სიუე-ლიანი რჩება მთავარსარდლად. კონფერენციაზე მიღებული რეზოლუციის თანახმად დასახულია შემდეგი ამოცანა: „ჩრდილოეთით თავდაცვა ბოლშევიზმისაგან, დასავლეთით—სუნიატსენიზმისაგან, მეგობრული პოლიტიკა იაპონიასთან, რადგანაც იაპონია მიხვდა, რომ მანჯურიას ვერ მოეპყრობა ისე, როგორც კორეას" (ადს).

გერმანიის მელითონეთა ბრძოლა

მოღალატე რეფორმისტების წინააღმდეგ

ბერლინი, 3 დეკემბერი. ცენტრალურმა საგაფიცვო კომიტეტმა მოწოდებით მიმართა მუშ. მელითონეებს. მოწოდებაში ნათქვამია:

„რეფორმისტმა-ბიუროკრატებმა გაწირეს და ფეხქვეშ გასთელეს არა მარტო ხელფასის გადიდების, და რვა საათის სამუშაო დღის შემოღების მოთხოვნილება, არამედ საკუთარი სამედიატორო სასამართლოს გადაწყვეტილებებიც. მუშათა მოძრაობის ჩახშობის ცდა იმის შედეგია, რომ მენშევიკები მოლაპარაკებას აწარმოებენ ბურჟუაზიასთან კოალიციონური მთავრობის შედგენის შესახებ".

მოწოდება კიცხავს რა ზევერინგის შუამავლობას, აცხადებს:

„მოძრაობის შემდგომი განვითარების საკითხი უნდა გადასჭრან თვით მუშებმა. საჭიროა ბრძოლა რეფორმისტულ ლიდერების მოღალატეობასთან. წარმოებებში ჩაყენებული უნდა იქნეს გაფიცულთა პიკეტები. საჭიროა მტკიცე და ენერგიული ბრძოლა პირვანდელი მოთხოვნილებების განსახორციელებლად".

ბურჟუაზიას ზევერინგის შუამდგომლობის იმედი აქვს

ბერლინი, 3 დეკემბერი. ბურჟუაზიულ წრეებში მოელიან, რომ რეინ-ვესტფალიის ლითონის მრეწველობის ყველა წარმოებებში მუშაობა განახლდება 4 დეკემბრიდან.

საფრანგეთის საზღვაო მშენებლობა

პარიზი, 3 დეკემბერი. „ტან"-ი გამოსთქვამს რწმენას, რომ პუანკარეს მიერ პრემიერის პორტფელის შენარჩუნება უზრუნველჰყოფს საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო მშენებლობის პროგრამის შესრულებას. 1922 წლიდან დაიწყო 120 სამხედრო გემის აგება. გემების ნაწილი უკვე ჩაუშვეს წყალში. ამ გემების რიცხვში შედის 8 კრეისერი, 26 ნაღმოსანი, 18 კონტრ-ნაღმოსანი, 57 წყალქვეშა ნავი და ერთი ავიამზიდავი.

1929-30 წლის საზღვაო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 18 გემის აგება. აქედან ერთი იქნება კრეისერი, 6 კონტრ-ნაღმოსანი და 7 წყალქვეშა ნავი. (ადს).

საბჭოთა ნავთი ახლო აღმოსავლეთში

საზ. „ვაკუუმ"-ი განაგრძობს საბჭოთა ნავთის გავრცელებას

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. როგორც საბჭოთა კავშირის დეპეშათა სააგენტოს თანამშრომელს აცნობეს საქმის მცოდნე წრეებში, საქციო საზოგადოებამ „ვაკუუმ"-მა რამდენიმე წლით გააგრძელა თავისი ხელშეკრულება საბჭოთა კავშირის ნავთის სინდიკატთან. ხელშეკრულება შეეხება საბჭოთა ნავთის მიწოდებას ახლო აღმოსავლეთის ბაზრებისათვის, ამგვარად, საზოგადოება „ვაკუუმ"-მა გამოაშკარავა თავისი დამოკიდებულება შელის ჯგუფის მიმართ, რომელიც შეეცადა მთლიანი ფრონტი შექმნა საბჭოთა ნავთის ექსპორტის წინააღმდეგ; საზოგადოება „ვაკუუმ"-მა ამით გამოსთქვა სურვილი, რომ მომავალშიაც განვითარდეს და გაფართოვდეს სავაჭრო ურთიერთობა ნავთის სინდიკატთან. „ვაკუუმ"-ის გადაწყვეტილება განსაკუთრებით საინტერესოა იმ დაჯგუფებათა გამო მსოფლიო ნავთის მრეწველობაში, რომელთა შესახებ უცხოეთის პრესა უკანასკნელ თვეებში ვრცელ ინფორმაციას აქვეყნებს.

უცხოეთის პრესის განცხადების მიხედვით, ეს დაჯგუფებანი მიმართულნი იყვნენ საბჭოთა ნავთის ექსპორტის წინააღმდეგ და მიზნად ისახავდნენ ნავთის დიდ მრეწველთა მთლიანი ფრონტის შექმნით საბჭოთა კავშირის ნავთის სინდიკატისათვის თავზე მოეხვიათ მსოფლიო მონოპოლისტების ნება-სურვილი. მაგრამ ამგვარი ფრონტის შექმნის ყოველი ცდა დღემდე უშედეგოდ რჩება იმის გამო, რომ წინააღმდეგობა არსებობს ნავთის სხვადასხვა საზოგადოებების ინტერესებს შორის. კერძოდ, ამერიკულ კომპანიებს „ვაკუუმ"-ს და „სტანდარტ ოფ ნიუ-იორკ"-ს საწარმოო ბაზა არა აქვთ ახლო აღმოსავლეთში და ამიტომ დაინტერესებულნი არიან საბჭოთა ნავთის პროდუქტების შეძენით, რადგან ამ პროდუქტების მიტანა ახლო აღმოსავლეთის ბაზარზე გაცილებით ნაკლები ჯდება, ვიდრე ამერიკიდან მიტანა. ამიტომ საზოგადოება „შელ"-ის ხანგრძლივი ბრძოლა საზოგადოება „სტანდარტ ოფ ნიუ-იორკ"-თან ინდოეთის ბაზარზე დამთავრდა საზოგადოება „შელ"-ის დამარცხებით, რომელიც იძულებული გახდა შეთანხმებაზე წასულიყო. დეტერდინგმა მაინც არ შესწყვიტა ცდა მთლიანი ფრონტის შესაქმნელად საბჭ. ნავთის წინააღმდეგ, მაგრამ ეს ახალი ცდებიც მარცხით დამთავრდა, რასაც ამტკიცებს ის, რომ საზოგადოება „ვაკუუმ"-მა გააგრძელა იმ შეთანხმების ვადა, რომელიც საბჭოთა კავშირის ნავთის სინდიკატთან არის დადებული (ადს).

კომპარტიის სადელეგატო კონფერენციები

ბერლინი, 3 დეკემბერი. უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში კომპარტიის სადელეგატო კონფერენცია გაიმართა 12 ოლქში. კონფერენციებმა გამოაშკარავეს, რომ პარტიის დიდი უმრავლესობა ემხრობა კომინტერნის მე-6 კონგრესის გადაწყვეტილებებს და მოითხოვს ენერგიულ ბრძოლას მემარჯვენე ლიკვიდატორებთან და შემარიგებლებთან. პარტიის ცეკას რეზოლუციას ხმა მისცა 1.178, წინააღმდეგ 54 და თავი შეიკავა 34 კაცმა (ადს).

საფრანგეთის კომპარტიის ცეკას მოწოდება

პარიზი, 3 დეკემბერი. საფრანგეთის კომპარტიის ცეკამ დაიწყო კამპანია 500.000 ფრანკის შესაგროვებლად. ცეკა მოუწოდებს მუშებსა და გლეხებს—პარტიის წევრებს და თანაგრძნობთ შეიტანონ თავიანთი წვლილი პარტიის ფონდების გასაძლიერებლად.

შეერთებულ შტატებს არ მიაჩნია სასურველად

ბოლდუინის საპასუხო წერილის გადაცემა ბრიტენისათვის

ლონდონი, 3 დეკემბერი. ვაშინგტონიდან მიღებული ცნობებით, მოხდა შეხვედრა ინგლისის ელჩ ჰოვარდსა და შეერთებულ შტატების საგარეო საქმეთა მინისტრ კელლოგს შორის. შეხვედრის დროს კელლოგმა აგრძნობინა ჰოვარდს, რომ შეერთებულ შტატებს არასასურველად მიაჩნია ბოლდუინის წერილის გადაცემა შეერთ. შტატების წარმომადგენელთა პალატის საზღვაო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარე ბრიტენისათვის.

შენიშვნა: როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან, პრემიერმა ბოლდუინმა მიმართა წერილობით, რომ ინგლის-ამერიკის საზღვაო ძალების საკითხი განხილვა ინგლის-შეერთ. შტატების და ინგლისის პარლამენტების შესაფერ კომისიების გაერთიანებულ სხდომას.

საერთაშორისო სტატისტიკური კონფერენცია

ბერლინი, 3 დეკემბერი. საერთაშორისო სტატისტიკურ კონფერენციაზე ჟენევაში დამთავრდა კამათი კონვენციის პროექტის შესახებ.

ერთ-ერთ სხდომაზე ეგვიპტის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ეგვიპტე ამ კონვენციას შეუერთდება მხოლოდ მაშინ, როცა გაუქმებული იქნება უთანასწორო ხელშეკრულებები.

საბჭოთა დელეგაციის თავმჯდომარე არჩეულ იქნა კონფერენციის თავმჯდომარის ერთ-ერთ მოადგილედ (ადს).

„ზაგრებში სიწყნარეა"

ვენა, 3 დეკემბერი. 1-ლი დეკემბრის სისხლიანი შეტაკების შემდეგ „ზაგრებში სიწყნარეა" (1-ლ დეკემბერს სამხრეთ-სლავიის ყველა ქალაქში გაიმართა დღესასწაული სამხრეთ-სლავიის ათი წლის თავის აღსანიშნავად; დღესასწაულის დროს მოხდა სისხლიანი შეტაკებები). ზაგრების პრესა სისხლის ღვრაში პასუხისმგებლობას მთავრობას აკისრებს. პოლიციამ გამოაქვეყნა ცნობა, რომელშიაც ცდილობს სისხლის ღვრაში ბრალი კომუნისტებს დასდოს. (ადს).

ფეიქართა კრების გარეკვა

ვარშავა, 3 დეკემბერი. პოლონეთის სოციალისტთა ახალი პარტიის (წინანდელი რევოლიუციონური ფრაქცია) მებრძოლმა რაზმმა გარეკა ფეიქართა კავშირის წევრთა საერთო კრება ვარშავაში. რაზმელებმა სცემეს კავშირის თავმჯდომარეს, პოლონეთის სოციალისტური პარტიის წევრს ვალჩაკს და გამგეობის წევრებს. ვალჩაკი დაჭრილია თავში.

პოლონეთის სოციალისტური პარტიის ორგანო „რაბოტნიკ"-ი აღშფოთებულია „პოლონეთის ახალ სოციალისტური პარტიის" მოქმედებით. გაზეთი იუწყება, რომ ამას წინად პოლონეთის სოციალისტური პარტიის მებრძოლი რაზმების მიერ მუშათა დემონსტრაციებისა და კრების გარეკვას იგი უწოდებს „ვარშავის მუშათა კლასის ბრწყინვალე გამარჯვებას კომუნისტებზე" (ადს).

წერილი პარიზიდან

(ჩვენი საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

პუანკარეს ახალი მთავრობა

როდესაც მონარქიის დროს მეფე კვდებოდა, კარისკაცნი ყვიროდნენ: „მეფე მოკვდა—გაუმარჯოს მეფეს"-ო. ეხლა საფრანგეთის კაპიტალისტურ დემოკრატიაში მეფის ადგილი დაიჭირა ბანკირების ვექილმა პუანკარემ, რომელიც უფრო და უფრო საჭირო ხდება ბურჟუაზიისთვის და ურომლისოდაც ამ უკანასკნელს ფეხი ველარ გადაუდგამს. როდესაც წვრილმა ბურჟუაზიამ ანჟერის კონგრესზე აიძულა თავისი პარტია უარი ეთქვა „ეროვნულ მთლიანობაზე" მსხვილი კაპიტალის წარმომადგენლებთან, კაპიტალისტურ პრესაში ერთი განგაში ასტყდა. „ღალატიაო",—გაჰყვიროდნენ მსხვილი კაპიტალის ორგანოები, იმდენად მიეჩვიენ ისინი, რომ რადიკალები მათ ნება-სურვილზე იქცეოდნენ.

ბურჟუაზიული საპარლამენტო რეჟიმის დასახასიათებლად, საინტერესოა თვალი გავადევნოთ ამ ტიპიურ სამინისტრო კრიზისს. პუანკარემ, რომელსაც რესპუბლიკის პრეზიდენტმა კაპიტალისტური პრესის ზეგავლენით მიანდო ახალი კაბინეტის შედგენა, არავითარი ანგარიში არ გაუწია რადიკალური პარტიის გადაწყვეტილებებს, იმ პროგრამას, რომელიც შემუშავებულ იქნა ანჟერის ყრილობაზე, და წინადადება მისცა ყოფილ მინისტრებს რადიკალთა ბანაკიდან — გაეცვალათ თავიანთი პარტიული პროგრამა მინისტრების პორტფელებზე. ყოფილმა მინისტრებმა, ერიოს გარდა, ერთბაშად არ უარჰყვეს წინადადება ღალატის შესახებ, მათ პარტიას მიმართეს და სთხოვეს—დაერთო ასეთი ღალატის ჩადენის ნება. ამ ხანად პარტიამ „სიმტკიცე" გამოიჩინა და ნება არ დართო.

პუანკარე, რომელიც ყველას ყურებს უჭედავდა — ეროვნული მთლიანობის გარეშე ვერ ვიკისრებ სახელმწიფოს მართვა-გამგეობის სათავეში ჩადგომასო, დასთანხმდა ურადიკალებოდ კაბინეტის შედგენას. მან შექმნა სავსებით რეაქციონული კაბინეტი ყოველგვარი „საქმის" ოსტატებისა და აფერისტებისაგან, რომელთა შორისაც მთავარ როლს ითამაშებს გაქნილი საქმის კაცი და კოლონიალური მტაცებელი ანრე ტარდიე. მემარცხენე რადიკალების გარეშე შემდგარ კაბინეტის პოლიტიკა, რაღა თქმა უნდა, კიდევ უფრო რეაქციონური იქნება.

კრიზისის დროს სოციალისტებმა ერთხელ კიდევ მოასწრეს თავიანთი შელახული სახელის უარესად შელახვა და შერცხვენა. თუმცა მათთვის მინისტრის პორტფელები არავის შეუძლევია, მაგრამ ისინი მაინც იშვერდნენ ხელებს ამ პორტფელებისაკენ და დაულაღავად გამოსთქვამდნენ მათი მიღების დიდ სურვილს. კაბინეტის შედგენას წინ უძღოდა ყველა ჯურის პოლიტიკური ჯგუფების წარმომადგენელთა თათბირი. რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ელისეის სასახლეში ყოფილი გედისტი პოლ ფორიც კი მიიწვია. თათბირს ერთად-ერთი აზრი ჰქონდა—გაება პუანკარეს მახინაციების ხაფანგში ისეთი ხალხი, რომელიც ნაკლებად არის აღჭურვილი მტკიცე რწმენით.

ის, თუ რა ფასი აქვს ამა თუ იმ პარტიულ ეტიკეტს, სჩანს შემდეგი ფაქტიდან. პალატაში არსებობს უმნიშვნელო ჯგუფი კანდიდატებისა სამინისტრო ადგილებზე. იგი ატარებს მყვირალა სახელს—„რესპუბლიკანელი სოციალისტები". ამ ჯგუფის დასახასიათებლად საკმაოა აღვნიშნოთ თუნდა მარტო ის, რომ მას ეკუთვნიან ბრიანი და პენლევე. და აი პუანკარემ ამ ჯგუფიდან მთელი ექვსი მინისტრი აიყვანა. ამ ვაჟბატონებს ერთად-ერთი პროგრამა აქვთ: დიდი სურვილი გახდნენ მინისტრებად რადაც უნდა დაუჯდეთ.

რადიკალები, რომელთაც პუანკარეს ახალ კაბინეტში დაჰკარგეს მინისტრის სავარძლები, ფიცს სდებენ, რომ ოპოზიციის რიგებში ჩადგებიან. ეს ძალიან საეჭვოა, რადგან მათ შორის მრავლად მოიპოვებიან კარიერისტები, რომელნიც სხვადასხვა სამინისტროების ნასუფრალს შეჰყურებენ. რადიკალური პრესა უკვე გაიყო ორ ბანაკად, რადგან ორი მათი მთავარი ორგანო—„კოტიდიენ"-ი და „ევრ"-ი ფინანსიურად დამოკიდებულნი არიან ერთ-ერთი მინისტრისაგან, კონიაკით მოვაჭრე ბ-ნ გენესისაგან.

რადიკალები განსაკუთრებით უკმაყოფილონი არიან იმით, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრად ტარდიეა. როგორც ცნობილია, ამ მინისტრზე არის დამოკიდებული ოფიციალური გავლენა არჩევნებზე და მისი შედეგი.

ბირჟა სიხარულით და კმაყოფილებით შეხვდა თავის პუანკარეს მეორე გამოცემას. მუშათა კლასი უნდა მოემზადოს, რომ მაგრა დახვდეს და მოიგერიოს უფრო ძლიერი ტალღა რეაქციისა, რომელიც აქამდეც სულს უხუთავდა მას.

ხ. რაპოპორტი.

პარიზი, 1928 წ. 18 ნოემბერი.

ჰერბერტ ფონ-დირკსენი
გერმანიის ახალი ელჩი საბჭოთა კავშირში

ბანკეტი ტანაკას პატივსაცემად

ტოკიო, 3 დეკემბერი. იაპონია-საბჭოთა საზოგადოებამ მოაწყო ბანკეტი იაპონიის მოსკოველ ელჩის ტანაკას პატივსაცემად. ბანკეტს დაესწრნენ: საბჭოთა კავშირის ელჩი იაპონიაში **ტროიანოვსკი**, საბჭოთა კავშირის სავაჭრო წარმომადგენელი **ანიკეევი** და იაპონიის საქმიანი წრეების მრავალი წარმომადგენელი.

სიტყვებით გამოვიდნენ გრაფი **გოტო**, საბჭოთა კავშირის ელჩი **ტროიანოვსკი** და **ტანაკა**, რომლებმაც აღნიშნეს იაპონია-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის შემდგომი განმტკიცების საჭიროება.

მიწისძვრა ჩილიში

ნიუ-იორკი, 3 დეკემბერი. ჩილის ჩრდილო ნაწილში ძლიერი მიწისძვრა მოხდა. მიწისძვრამ დაანგრია მრავალი სახლი. მოკლული აღმოჩნდა 200 კაცი, ბევრი დაშავდა. მრავალი ხალხი დარჩა უსახლკაროდ (ადს).

სხვადასხვა

#თურქეთის მეჯლისმა ხანგრძლივი კამათის შემდეგ 204 ხმით 31 წინააღმდეგ დაამტკიცა შეთანხმება, რომელიც მთავრობამ დასდო უცხოეთის სახელმწიფოებთან თურქეთის ძველი ვალების შესახებ.

#სპარსეთში მთავრდება სატელეგრაფო ხაზის გაყვანა მეშხედიდან სერახსამდე (საბჭოთა კავშირის საზღვარზე).

#ამსტერდამის ინტერნაციონალის აღმასკომის სესია მოწვეული იქნება 1929 წლის 24 მაისს.

უკანასკნელი ცნობები

კომპარტიის გამარჯვება

ბერლინი, 4 დეკემბერი. კვირას შესდგა ტიურინგიის ადგილობრივ და საოლქო თვითმართველობათა არჩევნები. ამომრჩეველთა საერთო აბსენტეიზმის მიუხედავად კომპარტიამ მეტ წარმატებას მიაღწია ვიდრე ბურჟუაზიულმა პარტიებმა და სოციალ-დემოკრატებმა, რომლებმაც დაჰკარგეს ხმების 20 პროცენტამდე. ბევრ ადგილას კომუნისტების მიერ მიღებული ხმების რიცხვი გადიდდა წინა არჩევნებთან შედარებით. კომპარტიის გამარჯვება მით უფრო საყურადღებოა, რომ სოციალ - დემოკრატები გააფთრებულ კამპანიას აწარმოებდნენ მის წინააღმდეგ, იყენებდნენ მემარჯვენეთა გამოსვლებს და აქვეყნებდნენ „გამომჟღავნების წერილებს" კომპარტიის ცეკას წინააღმდეგ. კომუნისტებმა ხმები დაჰკარგეს მხოლოდ სამ ადგილას, სადაც პარტიულ აპარატში ჯერ კიდევ აქვთ გავლენა მემარჯვენეებს. ზოგიერთ ადგილას არც სოციალ-დემოკრატებმა და არც ბურჟუაზიულმა პარტიებმა კანდიდატები არ წამოაყენეს და ყველა მანდატები კომუნისტებმა მიიღეს. ადგილობრივ თვითმართველობათა არჩევნები მოხდა აგრეთვე შუა გერმანიაში და ზღვის პირის ოლქში. კომუნისტების მიერ მიღებული ხმების რიცხვი გაიზარდა რეიხსტაგის მაისში მომხდარი არჩევნების დროს მიღებულ ხმებთან შედარებით, მრავალ შემთხვევაში ეს მოხდა სოციალ-დემოკრატების მიერ მიღებული ხმების შემცირების ხარჯზე. (ადს).

მემარჯვენე გადახრის წინააღმდეგ

ნიუ-იორკი, 3 დეკემბერი. უორკერს პარტის ცეკამ მიიღო რეზოლუცია მემარჯვენე საფრთხის წინააღმდეგ, რომელსაც ადგილი აქვს საბჭოთა კავშირის, გერმანიის და ჩრდ. ამერიკის შეერთ. შტატების კომპარტიებში (ადს).

იტალია - ჩინეთის ხელშეკრულების ტექსტი

რომი, 3 დეკემბერი. გამოქვეყნდა იტალია-ჩინეთის ხელშეკრულების ტექსტი. ხელშეკრულება სცნობს მხარეთა თანასწორობას საბაჟო გადასახადების მხრივ — აღიარებულია ჩინეთის საბაჟო ავტონომია. ხელშეკრულებაში აღნიშნულია, რომ უნდა დაწყებულ იქნას მოლაპარაკება იტალია-ჩინეთის სავაჭრო ხელშეკრულების დადების შესახებ. ხელშეკრულებით 1930 წლის 1-ლი იანვრიდან გაუქმებულია იტალიელთა ექსტერიტორიალობა, თუ ამ დროისათვის დადებული იქნება იტალია-ჩინეთის სათანადო ხელშეკრულება. წინააღმდეგ შემთხვევაში იტალიის ქვეშევრდომებს წაერთმევათ ექსტერიტორიალობის უფლება მას შემდეგ, როცა გადასწყდება საკითხი იმ სახელმწიფოთა ქვეშევრდომების შესახებ, რომლებმაც ვაშინგტონის შეთანხმებას ხელი მოაწერეს. (ადს).

აღმოსავლეთის და ნაციონალურ უმცირესობათა ქალებს შორის მომუშავეთა მეოთხე საკავშირო ყრილობა

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. 5 დეკემბერს იხსნება აღმოსავლეთის და ნაციონალურ უმცირესობათა ქალებს შორის მომუშავეთა სრულიად საკავშირო თათბირი. (ადს).

ვინ მოიგო 10.000 მანეთი

ირკუტსკი, 4 დეკემბერი. ირკუტსკის სატრანსპორტო კვანძის მოსამსახურემ წარუდგინა სახელმწიფო ბანკს ინდუსტრიალიზაციის პირველი სესხის ობლიგაცია, რომელსაც ხვდა 10.000 მანეთის მოგება (ადს).

საბჭოთა კავშირის ცაკის მე-4 სესია

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. 3 დეკემბერს გაიხსნა საბჭოთა კავშირის ცაკის მეოთხე სესია. სესიის გახსნას დაესწრო დიპლომატიური კორპუსი.

სესია გახსნა ამხ. ჩერვიაკოვმა, რომელმაც წინადადება მისცა დამსწრეთ ფეხზე ადგომით პატივი სცენ საბჭოთა კავშირის ცაკის იმ წევრთა ხსოვნას, რომელნიც გარდაიცვალნენ მესამე სესიის შემდეგ. ცაკის გარდაცვლილი წევრების ხსოვნას სხდომამ ფეხზე ადგომით სცა პატივი.

ამხ. ჩერვიაკოვმა ცაკის წევრებს მიმართა სიტყვით, რომელშიაც აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირის მშრომელნი მესამე სესიის შემდგომ პერიოდში მუშაობდნენ სოციალისტური მშენებლობის უძნელესი და ურთულესი ამოცანების გადასაჭრელად.

„ჩვენი მთავრობა,—განაცხადა ამხ. ჩერვიაკოვმა,—თავის საერთაშორისო პოლიტიკაში მიზნად ისახავდა მშვიდობიანობის შენარჩუნებას და მშვიდობიანი სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის უზრუნველყოფას საბჭოთა კავშირში. ამ მისწრაფებებს ყოველთვის არ თანაუგრძნობდნენ უცხო სახელმწიფოები. ჩვენ შეგვიძლია აღვნიშნოთ ისეთი ფაქტები, რომელნიც ამტკიცებენ, რომ საბჭოთა კავშირის მშრომელნი სამართლიანად გამოსთქვამენ შიშს იმის შესახებ, რომ მშვიდობიანობის საქმე საფრთხეშია. შეგვიძლია მოვიყვანოთ ფაქტები, რომლებიც მოწმობენ, რომ კაპიტალისტური სახელმწიფოები ამზადებენ ახალ ომს, რომელიც პირველ რიგში მიმართული იქნება საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ".

შემდეგ ამხ. ჩერვიაკოვმა, აღნიშნა რა, რომ სესიის დღის წესრიგში სდგას უმნიშვნელოვანესი საკითხები, მოუწოდა ცაკის წევრებს ერთსულოვან მუშაობისაკენ.

ამხ. ენუქიძემ წაიკითხა სესიის მუშაობის დღის წესრიგი.

უკრაინის დელეგაციის სახელით ამხ. პორაიკომ წინადადება შეიტანა, მოხსნილ იქნას დღის წესრიგიდან დებულება საბჭოთა კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკების საბიუჯეტო უფლებების შესახებ, ვინაიდან დებულება ჯერ არ განუხილავთ მოკავშირე რესპუბლიკათა ცაკების სესიებს და საბჭოთა კავშირის ცაკის საბიუჯეტო კომისიას. უკრაინის დელეგაციის წინადადება იქნა მიღებული, ხსენებული დებულება წინასწარ განხილულ იქნას მოკავშირე რესპუბლიკების მიერ და შემდეგ დაისვას საკავშირო ცაკის მახლობელი სესიის დღის წესრიგში. კომფრაქციის სახელით ამხ. პორაიკო წინადადებას იძლევა, სესიის დღის წესრიგში დასმულ იქნას ახალი საკითხი—მოსავლიანობის გადიდების შესახებ. მომხსენებლად გამოვლენ ამხ. იაკოვლევი და კუბიაკი.

სესიის დღის წესრიგი დამტკიცებულ იქნა ამ შესწორებებით.

საკავშირო საბჭომ და ეროვნებათა საბჭომ დაადგინეს, გაერთიანებულ სხდომაზე მოსმენილ იქნას მთავრობის მოხსენება ბიუჯეტის შესახებ, ცაკის საბიუჯეტო კომისიის თანამოხსენება და სანგარიშო მოხსენება 1926—27 წლის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ. კამათი ყველა ამ მოხსენების გარშემო იწარმოებს ცალცალკე საკავშირო საბჭოში და ეროვნებათა საბჭოში.

შემდეგ სესიამ მოისმინა ამხ. ბრიუხანოვის მოხსენება საბჭოთა კავშირის 1928—29 წლის მთლიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ.

ამხ. ბრიუხანოვის მოხსენება 1928-29 წლის მთლიანი ბიუჯეტის შესახებ

ამხ. ბრიუხანოვი, შეეხო რა 1927-28 წლის ბიუჯეტის შესრულებას, აღნიშნა, რომ ეს ბიუჯეტი შესრულებულია გადამეტებით. მიმდინარე წლის ბიუჯეტის ძირითადი საფუძვლები არსებითად იგივეა, რაც შარშანდელი წლის ბიუჯეტისა იყო: გადიდებულია ასიგნობები სახალხო მეურნეობისათვის.

მიმდინარე წლის ბიუჯეტი უდრის 7.700 მილიონ მანეთს. წელს, გასულ წელთან შედარებით, გათვალისწინებულია შემოსავლების გადიდება 950 მილ. მანეთით. აქედან 600 მილ. მანეთი შემოვა გადასახადების ხაზით. მიმდინარე წლის ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილი, შარშანდელთან შედარებით, გადიდდა 1.050 მილ. მანეთით, ამასთან ამ თანხის ორი მესამედი სახალხო მეურნეობას მოხმარდება.

მიმდინარე წლის ბიუჯეტის ზრდა, შარშანდელ ბიუჯეტთან შედარებით, უდრის 20 პროცენტს. ამხ. ბრიუხანოვი ახასიათებს ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილს და აღნიშნავს, რომ წელს ბიუჯეტში გადიდებულია საგადასახადო შემოსავლის ხვედრითი წონა, პირველ რიგში გადიდებულია პირდაპირი გადასახადები. სასოფლო - სამეურნეო გადასახადი ნავარაუდევია 400 მილ. მანეთის რაოდენობით. ამ გადასახადის სიმძიმე განაწილებულია სოფლის სხვა და სხვა სოციალურ ჯგუფებს შორის, ამასთან ისე, რომ ღარიბები გადასახადებისაგან სრულებით განთავისუფლებულნი არიან, ხელმოკლე საშუალო გლეხობას საგადასახადო ტვირთი შეუმსუბუქდება. გადიდებულია გადასახადების განაკვეთი მხოლოდ საშუალო გლეხობის შეძლებული ნაწილისათვის, განსაკუთრებით კი — კულაკთა ჯგუფებისათვის.

საერთოდ, ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის 50 პროცენტს შეადგენს საგადასახადო შემოსავალი, 40 პრ. არასაგადასახადო შემოსავალი და 10 პრ. — სესხი. ადგილობრივ ბიუჯეტში საგადასახადო შემოსავალი უფრო მცირე როლს თამაშობს, ვიდრე სახელმწიფო ბიუჯეტში.

1928-29 წლის ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილს საფუძვლად უდევს საბჭოთა კავშირის სამეურნეო და კულტურული გარდაქმნის ამოცანები.

იმ 1.050 მილ. მანეთიდან, რომლითაც გადიდებულია მიმდინარე წლის ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილი, 50 პროცენტი მოხმარდება სახალხო მეურნეობის საჭიროებათა დაკმაყოფილებას. თუ სახელმწიფო ბიუჯეტს გამოვაკლებთ ანარიცხებს ადგილობრივი ბიუჯეტისათვის, მაშინ საერთო ხარჯების 33 პროცენტი მოხმარდება სახალხო - სამეურნეო ცხოვრების საჭიროებას.

მიმდინარე წლის ბიუჯეტით, სახელმწიფო მრეწველობაში დაბანდებული თანხების რაოდენობა უდრის 2,75 მილიარდ მანეთს, აქედან 1,75 მილიარდი თვით მრეწველობის შიგნით არის დაგროვებული. ასიგნობები სოფლის მეურნეობის საჭიროებისათვის შეადგენენ 1 მილიარდ მანეთს, ნაცვლად შარშანდელი 750 მილიონ მანეთისა; ბიუჯეტით სოფლის მეურნეობაში დაბანდებული იქნება 817 მილიონ მანეთზე მეტი.

ელექტროფიკაციისათვის წელს გადაიდება 184 მილ. მან., ე. ი. შარშანდელთან შედარებით, 35,6 პროცენტით მეტი. გადიდდა აგრეთვე ასიგნობები სახელმწიფო ვაჭრობისა და საბინაო მშენებლობისათვის.

შემდეგ ამხ. ბრიუხანოვი შეჩერდა იმ ხარჯებზე, რომლის გაღება ბიუჯეტით გათვალისწინებულია თავდაცვისათვის. მან აღნიშნა, რომ წელს, შარშანდელთან შედარებით, ხარჯები თავდაცვისათვის გადიდდა მხოლოდ 11 პროცენტით, მაშინ, როდესაც ეს ხარჯები რუმინეთსა და პოლონეთში შეადგენენ მთელი ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილის 40 პროცენტს, ხოლო საფრანგეთსა და ინგლისში — 60 პროცენტს.

მნიშვნელოვნად გადიდდა წელს სახალხო განათლებისა და ჯანმრთელობის ხარჯები. სულ სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტით ამ საჭიროებისათვის გათვალისწინებულია 600 მილ. მანეთი, ნაცვლად შარშან გაღებული 330 მილ. მანეთისა.

მოხსენების დასასრულ ამხ. ბრიუხანოვი შეჩერდა შინაგანი სესხის საკითხებზე. უკანასკნელი წლის განმავლობაში სახელმწიფოს ვალები, შინაგანი სესხის სახით, 740 მილიონიდან 1.300 მილიონამდე გაიზარდა. ინდუსტრიალიზაციის მეორე სესხი, რომლის განაღდებული ობლიგაციები უკვე 475 მილ. მანეთს უდრის, უმთავრესად მუშებს შორის არის გავრცელებული. გლეხობამ მხოლოდ 75 მილ. მანეთის ობლიგაცია გაანაღდა. (ადს).

მოსკოვი

(ტელეგრაფით საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

გარყვნილების „საზოგადოება" ანუ „ლოთობისა და თავისუფალი სიყვარულის პლატფორმაზე".

მოსკოვი, 5 დეკემბერი. უკანასკნელ დღეებში მოსკოვის მუშათა ორგანიზაციებში, კერძოდ პროფესიონალურ კავშირებში დიდი აღშფოთება გამოიწვია თავის უმზგავსობით იშვიათმა შემთხვევამ, რომელიც აღმოჩენილ იქნა მშენებელთა კავშირის მოსკოვის საგუბერნიო განყოფილებაში. აღნიშნულ საგუბერნიო განყოფილების თანამშრომელთა ერთმა ჯგუფმა, რიცხვით 22 კაცმა, შეადგინა საიდუმლო წრე „კაბუკი"-ს სახელწოდებით. ეს ორგანიზაცია იმდენად კონსპირატიული იყო, რომ მისი არსებობის შესახებ არ იცოდა აღმშენებელთა კავშირის მოსკოვის საგუბერნიო განყოფილების არც ერთმა სხვა თანამშრომელმა და არც განყოფილების ხელმძღვანელმა პირებმა. „კაბუკი"-ს ჰყავდა თავისი ხელმძღვანელი და აღმასრულებელი ორგანო პრეზიდიუმის სახით.

არალეგალური ორგანიზაცია მუშაობდა გარკვეული წესდებით, რომელიც მათ მიიღეს ერთმანეთთან შეთანხმებით, იმისათვის, რომ ნათელი გახდეს „კაბუკი"-ს არსებობის მიზანი და მნიშვნელობა, საკმაოა გავეცნოთ აღნიშნული წესდების პირველ მუხლს, სადაც სწერია შემდეგი: „ჩვენი ორგანიზაცია სდგას ლოთობისა და თავისუფალი სიყვარულის პლატფორმაზე, ის მიზნად ისახავს ყოველნაირად ხელი შეუწყოს ლოთობასა და გარყვნილებას".

წესდების დანარჩენი მუხლები წარმოადგენენ ამ მთავარი დებულების ლოგიკურ განვითარებას და დეტალიზაციას. ასე მაგალითად, წესდებაში ნათქვამია: საზოგადოება „კაბუკი"-ს წევრებმა ყოველნაირად უნდა შეუწყონ ხელი ერთმანეთს ფიზიკურ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების საქმეში.

წესდებაში ლაპარაკია აგრეთვე იმის შესახებ, რომ ახალი წევრები „კაბუკი"-ს ორგანიზაციაში უნდა შეყვანილ იქნან დიდი სიფრთხილით და კანდიდ. წინასწარი შემოწმებით. წესდება არ ივიწყებს ორგანიზაციის წევრთა მატერიალურ ინტერესებსაც. თუ „კაბუკი"-ს რომელიმე წევრი მძიმე მატერიალურ პირობებში მოექცა, ნათქვამია წესდებაში, ორგანიზაციამ უნდა აღმოუჩინოს მას დახმარება.

ყველაზე მეტად საგულისხმო მთელ ამ საზიზღარ ისტორიიდან არის ის, რომ გახრწნილთა ორგანიზაციის წევრებად მოჰყვა პარტიის ორი წევრიც.

გარყვნილების ორგანიზაცია „კაბუკი" სისტემატიურად აწყობდა ორგიებს ქალებით და ღვინით, ერთ-ერთი ასეთი ვაკხანალია მათ მოაწყვეს თვით კავშირის შენობაში.

ამ გაუგონარმა უმზგავსობამ ალაპარაკა მოსკოვის პრესა. საკონტროლო ორგანოები, პროფესიონალური კავშირების ცენტრალური გამგეობანი, მოსკოვის საგუბერნიო პროფსაბჭოსთან ერთად სასწრაფო ზომებს ღებულობენ მთელ ამ უმზგავსობათა გამოსააშკარავებლად. დამნაშავენი სასტიკად დაისჯებიან, საქმეში ჩაერია აგრეთვე პროკურატურა.

მეთამბაქოების წასახალისებლად

მოსკოვი, 5 დეკემბერი, გაზეთი „ეკონომიჩესკაია ჟიზნ"-ი ეხება მეთამბაქოების განვითარების საქმეს და სწერს: სოფლის მეურნეობის ამ კულტურის განვითარებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს მეთამბაქოების დაჯილდოების, პრემიების გაცემის დროს არა აქვს ადგილი კლასიურ მიდგომას. ჯილდო ეძლევა კულაკებსაც. ეს ხდება იმიტომ, რომ პრემიის განაწილება სწარმოებს პროპორციონალური პრინციპით. საჭიროა პროპორციის პრინციპი შეიცვალოს კლასიური პრინციპით.

ამხ. მოლოტოვის მოხსენება

მოსკოვის პარტაქტივის კრებაზე 1928 წ. 30 ნოემბერს

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმმა ოთხი საკითხი განიხილა, მათ შორის პირველი და ძირითადი საკითხია სახალხო მეურნეობის საკონტროლო ციფრები 1928—29 წლისათვის. მჭიდრო კავშირი პირველ საკითხთან ჰქონდა მეორე საკითხს—7 საათის სამუშაო დღის გატარების საკითხს, საერთო-სამეურნ. მდგომარეობის საკითხთან პირდაპირი დამოკიდებულება ჰქონდა ჩრდილოეთ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის მოხსენებას სოფლად მუშაობის შესახებ მიწადმოქმედების გაუმჯობესების ამოცანებთან დაკავშირებით, გარდა ამისა, პლენუმმა განიხილა პარტიაში მუშათა მიღებისა და პარტიის ზრდის მოწესრიგების საკითხი. უმთავრეს ყურადღებას მე მივაქცევ პირველ და უკანასკნელ საკითხს.

I. ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის კურსი და სოფლის მეურნეობა

ყოველი სამეურნეო წლის შედეგებს პარტია განიხილავს. უპირველეს ყოვლისა, პარტიის გენერალური ხაზის—ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის განხორციელების თვალსაზრისით. წარმატებანი ამ კურსის განხორციელებაში უმთავრესი მაჩვენებელია იმისა, რომ იზრდება სოციალისტური ელემენტების ხვედრითი წონა სოფლის მეურნეობაში, მაგრდება პროლეტარული დიქტატურის პოზიციები და იზრდება სოციალიზმი. ამ თვალსაზრისით განვლილი სამეურნეო წელი დამახასიათებელია სოციალისტური მშენებლობის მნიშვნელოვნად ზრდის მხრივ. ამის დასამტკიცებლად საკმაოა მხოლოდ რამდენიმე დამახასიათებელი მაგალითის მოყვანა, აი, მაგალითად, მსხვილი სახელმწიფო მრეწველობის პროდუქცია განვლილ წელს ბევრად უფრო მეტად გაიზარდა, ვიდრე გეგმით იყო ნავარაუდევი: სამრეწველო პროდუქცია, გეგმის მიხედვით, უნდა გაზრდილიყო 16 პროცენტით, ნამდვილად კი გაიზარდა თითქმის 23 პროცენტით, რამდენად სწრაფად სწარმოებდა კაპიტალისტური ელემენტების განდევნა, ამას გვიჩვენებს კერძო ვაჭრობის სექტორის შემცირება ჩვენი ქვეყნის საქონლის საერთო ბრუნვაში: კერძო ვაჭრობის სექტორის როლი წელს შეადგენდა 17 პროცენტს, ხოლო მიმდინარე წლის დასაწყისში—9 პროცენტს. (შემცირება გეგმით ნავარაუდევი იყო მხოლოდ 15 პროცენტამდე). ცნობილია აგრეთვე საწარმოო კოოპერაციის სწრაფი ზრდა, კოლმეურნეობის ზრდა და საბჭოთა მეურნეობების მნიშვნელოვნად განვითარება სოფლის მეურნეობაში, სოციალისტური მშენებლობის წარმატებამ და, უპირველეს ყოვლისა, ინდუსტრიის ხელმძღვანელი როლის ზრდამ და გაძლიერებამ სახალხო მეურნეობაში საშუალება მოგვცა შეგვემუშავებინა მიმდინარე წლის ისეთი სამეურნეო გეგმა, რომელიც გამოხატავს კიდევ უფრო მეტ წარმატებებს სოციალიზმის მშენებლობაში. დამახასიათებელია ამ მხრივ ის ფაქტი, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტის ზრდა მიმდინარე წლისათვის დასახულია 20 პროცენტის რაოდენობით.

ამასთან ერთად, მიმდინარე წელმა განსაკუთრებით ნათლად გვიჩვენა, რომ სოციალისტური მშენებლობის ზრდას თან სდევენ დიდი სიძნელენი სამეურნეო განვითარებაში. გარეგანი კაპიტალისტური გარემოცვისა და ჩვენი ქვეყნის ტეხნიკურ-ეკონომიური ჩამორჩენილობის გამო, საბჭოთა კავშირისათვის აუცილებელია ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის სწრაფი ტემპით გატარება, რასაც ეხლანდელ პირობებში თან სდევენ უდიდესი სიძნელენი, რომლებიც დრო-გამოშვებით გამოიხატებიან სამეურნეო მდგომარეობის მნიშვნელოვნად გამწვავებაში და რომელთა დასაძლევად საჭიროა მუშათა კლასისა და გლეხობის მშრომელი მასების უდიდესი ძალ-ღონე და იწირვა. სამეურნეო დაბრკოლებათა გამწვავებამ წარსულ წელს, რაიც დღემდე არ მოსპობილა, ნათლად დაამტკიცა, რომ ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის სწრაფი ტემპით განხორციელება დამოკიდებულია სოფლის მდგომარეობაზე და სოფლის მეურნეობის განვითარებაზე. ვინაიდან ინდუსტრიას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მთელი სახ. მეურნეობის და კერძოთ, თვით სოფლის მეურნ. განვითარებაში, ამიტომ ერთ-ერთ გადაუდებელ ამოცანას ამჟამად წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპის დაჩქარების საკითხი,—სოფლის მეურნეობის, რომელიც არის არა მარტო ბაზარი მრეწველობისათვის, არამედ სურსათ-ნედლეულის ბაზაც. მას შემდეგ, რაც სოციალისტური ინდუსტრიის განვითარებაში წარმატებებს მივაღწიეთ,—მხოლოდ პირველ წარმატებებს, მაგრამ ისეთს, რომელთაც ჩვენი მრეწველობა უკვე ომის წინადროინდელ დონემდე მიიყვანეს—ჩვენს წინაშე მთელი სიმწვავით დადგა სოფლის მეურნეობის აღორძინების და მისი განვითარების ტემპის დაჩქარების საკითხი. ავიღოთ ისეთი **ფაქტები, რომლებიც მრეწველობის და სოფლის მეურნეობის განვითარებას შეეხებიან.**

მე დავკმაყოფილდები მხოლოდ რამდენიმე ციფრით ამ დარგიდან, მაგრამ თქვენთვის გასაგები იქნება ამ ციფრების მნიშვნელობა. აი ცნობები ცენზიანი მრეწველობის საერთო პროდუქციის შესახებ სოფლის მეურნეობის პროდუქციასთან შედარებით (1926—27 წლის ფასებით): 1925—26 წელს სამრეწველო პროდუქციის ღირებულება უდრიდა 12,5 მილიარდ მანეთს, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის—17,4 მილიარდ მ. 1928—29 წ. სამრეწვ. პროდუქციის ღირებულება შეადგენს 19 მილიარდ მ., სოფ. მეურნეობის პროდუქცია 18,6 მილიარდ მანეთს. აქედან სჩანს, რომ სამრეწველო პროდუქცია 3 წლის განმავლობაში გაიზარდა 6,5 მილიარდი მანეთით (ე. ი. 50 პროცენტზე მეტით), ხოლო სოფლის მეურნეობის პროდუქცია იმავე ხნის განმავლობაში გაიზარდა ერთ მილიარდ მანეთზე ცოტა მეტით (ე. ი. სულ დაახლოვებით 7 პროცენტით). მაშასადამე, სამრეწველო პროდუქცია, რომელიც ცოტა ხნის წინედ ახე ჩამორჩენილი იყო სოფლის მეურნეობის პროდუქციისაგან, მიმდინარე წელს გადააჭარბებს უკანასკნელს. მხედველობაში უნდა იქნეს, რასაკვირველია, მიღებული ის, რომ სამრეწველო და სოფლის მეურნეობის პროდუქციების შედარება აქ შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გავითვალისწინებთ, რომ სოფლის მეურნეობის პროდუქციის რაოდენობაზე დიდ გავლენას ახდენენ ბუნების პირობები, ხოლო სამრეწველო პროდუქციის მიმართ ცხოვრებაში ტარდება ფასების დაკლების ხაზი. (მეორეს მხრივ, უნდა გვახსოვდეს, რომ სოფლის შემოსავალი იზრდება უმთავრესად არა სასოფლო-სამეურნეო შემოსავლის ხარჯზე). მიუხედავად ამისა ზემოდმოყვანილი ოთხი ციფრი საკმაოდ ნათლად აშუქებს საკითხს მრეწველობის და სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპის შესახებ. ამ ციფრებიდან სჩანს, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპი მნიშვნელოვნად ჩამორჩა მრეწველობის განვითარების ტემპს, აი რატომ აღნიშნა ცეკას ნოემბრის პლენუმმა თავის რეზოლიუციაში, რომ „მრეწველობის განვითარების და სოფლის მეურნეობის განვითარების შემდგომი დაშორების საფრთხე წარმოადგენს მიმდინარე მომენტის მთავარ საფრთხეს. მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის (განსაკუთრებით მარცვლეულის მეურნეობის) განვითარების ასეთი სხვადასხვაგვარი ტემპის დროს შეუძლებელი ხდება თვით ინდუსტრიის სწრაფი ზრდა, მეტად ჩამორჩენილი სოფლის მეურნეობა ვერ გამოდგება ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის ბაზისად". ეს გარკვევით აღნიშნა ცეკას ივლისის პლენუმმა თავის გადაწყვეტილებებში, ნოემბრის პლენუმმა კვლავ პირველ რიგში დააყენა სოფლის მეურნეობის განვითარების დაჩქარების ამოცანა. პლენუმის მიერ სამეურნეო მდგომარეობის შესახებ მიღებული რეზოლიუცია ამ ამოცანას განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს. უკანასკნელი პერიოდის სასურსათო დაბრკოლებებმა აშკარად დაგვანახვეს, თუ რამდენად არ კმაყოფილდება ქალაქის მოსახლეობის მოთხოვნილება პირველი საჭიროების პროდუქტებზე. საკმაოდ მწვავე ხასიათს ღებულობს სოფლის მეურნეობის მთელი რიგი პროდუქტების სიმცირე. თვით პურითაც კი ქალაქი და ზოგიერთი რაიონები და სოფლები არ არიან სავსებით დაკმაყოფილებულნი, პურის დამზადების მსვლელობამ წარსულ წელს დაგვანახვა, თუ რა სიძნელეები ელობება წინ ჩვენი გეგმების შესრულებას ამ დარგში. მიმდინარე წელს, მიუხედავათ იმისა, რომ პურის დამზადების კამპანია კარგად დაიწყო, ადგილობრივი და ცენტრალური ორგანოები დიდი ყურადღებით უნდა მოეპყრან ამ საქმეს. პურის დამზადების დასახულ გეგმას განვახორციელებთ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დამამზადებელი ორგანოები დაბეჯითებით და ენერგიულად იმუშავებენ, ხოლო პარტიული ორგანიზაციები ყოველმხრივ დაეხმარებიან მათ ამ მუშაობაში. ჯერ ამასთან დაკავშირებით, საკითხი მარცვლეულის მეურნეობის ჩამორჩენილობის შესახებ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ღებულობს. მრეწველობის მოთხოვნილება სოფლის მეურნეობის ნედლეულზე სავსებით ვერ კმაყოფილდება, არა მარტო ბამბის და მატყლის, არამედ სელის, ტყავის და სხვ. ნაკლებობაც აფერხებს დამმუშავებელი (მსუბუქი) მრეწველობის ზრდას. ყველაფერი ეს მოწმობს, რომ საჭიროა ყოველგვარი ზომების მიღება, რათა დავაჩქაროთ სოფლის მეურნეობის საწარმოო ძალების, განსაკუთრებით მარცვლეულის მეურნეობის, განვითარება, აქეთკენ უნდა იქნეს მიმართული მუშათა კლასის და პარტიის გაძლიერებული ყურადღება.

ეხლა შევჩერდები სოფლის მეურნეობის განვითარების ძირითად ფაქტებზე.

სოფლის მეურნეობის განვითარების საკითხი არ შეიძლება განხილულ იქნას ორი-სამი წლის პესპექტივის თვალსაზრისით. მაგალითად, ორი თანამიმდევარი წლის შედარება შეიძლება სრულებით არ იყოს დამახასიათებელი, რამდენადაც სოფლის მეურნეობის საერთო პროდუქციაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ კლიმატიური პირობები. გაცილებით უფრო სწორი იქნება დასკვნები სოფლის მეურნეობის განვითარების შესახებ, თუ შევადარებთ მოსავალს უფრო ხანგრძლივ პერიოდში, მაგალითად, ხუთი წლის განმავლობაში. და აი, თუ ავიღებთ სოფლის მეურნეობის განვითარებას ახალი ეკონომიური პოლიტიკის მთელს პერიოდში ან თუ გინდ უკანასკნელ ხუთი წლის განმავლობაში, დავინახავთ, რომ, მიუხედავად ჩვენი სოფლის მეურნეობის ჩამორჩენილობისა და მისი განვითარების არასაკმაო ტემპისა, სოფლის მეურნეობა წლიდან წლამდი იზრდებოდა და მიდიოდა წინ.

ეს, პირველ ყოვლისა, სჩანს ნათესი სივრცის გადიდებიდან. თვით მარცვლეული პროდუქტების ნათესი სივრცის მხრითაც კი ჩვენ უკანასკნელ წლამდე ვხედავთ სისტემატიურ წინსვლას. პურეულის ნათესი სივრცე, რომელიც ახალი ეკონომიური პოლიტიკის დასაწყისში უდრიდა ომის წინა დროინდელ დონის 50 პროცენტს, ეხლა ამ დონის 90 პროცენტს აღემატება.

მართალია, წრეულს ნათესის სივრცე შემცირდა, მაგრამ ეს მხოლოდ იმით აიხსნება, რომ შემოდგომის ნათესი ყინვამ გააფუჭა და გაზაფხულზე საჭირო შეიქნა რამდენიმე მილიონი დესეტინის ხელახლა დათესვა, თითქმის მთელ სამხრეთ უკრაინაში, ნაწილობრივ ჩრდილოეთ კავკასიაშიაც; გარდა ამისა, ნათესი სივრცის თვალსაჩინო ნაწილი ზაფხულში გვალვამ დააზარალა; ამას შედეგად ის მოჰყვა, რომ გაზაფხულის და შემოდგომის ნათესების სივრცე, რომელმაც ფაქტიურად მოსავალი მოგვცა, წელს რამდენადმე ნაკლები იყო, ვიდრე შარშანდელი წლის სათანადო სივრცე, ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ უკანასკნელი წლების განმავლობაში ნათესი სივრცის ზრდის ტემპი თვალსაჩინოდ შესუსტდა.

მარცვლეულის საერთო პროდუქციამ წელს ცოტაოდნად იმატა შარშანდელთან შედარებით და შესამჩნევად შემცირდა ჭვავისა და ხორბლის მოსავალი. უკანასკნელი ოთხი წლიწადი შედარებით მოსავლიანი წლებია; ამ გარემოებამ, მარცვლეულის საერთო მოსავლის დაახლოვებითი ერთნაირობის გამო, უკანასკნელ წლებში შექმნა საჭირო პირობები მარცვლეულის პროდუქციის საქონლიანობის ზრდისათვის. მაგრამ მარცვლეულის პროდუქცია მაინც ჯერ ვერ აღწევს ომამდე არსებულ დონეს. მეორეს მხრით, მოსახლეობის ზრდამ და რევოლიუციის წლებში კაცის თავზე პურის მოხმარების ნორმების გადიდებამ აუცილებლად საჭირო გახადეს, რომ გაცილებით მეტად გაიზარდოს როგორც საერთო, ისე საბაზრო მარცვლეული პროდუქცია.

რაც შეეხება მოსავლიანობას, ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ პერიოდთან შედარებით, უკანასკნელი ოთხი წლის განმავლობაში შესამჩნევ ზრდას ვხედავთ, მაგრამ მოსავლიანობის მხრით ჯერ კიდევ ჩამოვრჩებით ომის წინადროინდელ დონეს, როგორც უკვე ნათქვამი იყო, მოსავლიანობის საქმეში ჯერ კიდევ თავს იჩენს მამაპაპური დამოკიდებულება სტიქიური პირობებისაგან.

მესაქონლეობის დარგშიც აღდგენის პროცესი წლით-წლობით სწარმოებდა, აქაც უკვე ომის წინადროინდელ დონეს მივაღწიეთ (საერთო შედეგებით). მაგრამ აქ ზრდის ტემპს ერთგვარი შენელება ეტყობა. ტეხნიკური კულტურების მხრით ჩვენ თვალსაჩინო ზრდა დაგვეტყო, ამასთანავე ნათესების სივრცე ტეხნიკური კულტურებით თითქმის 60 პროცენტით აღემატება ომის წინადროინდელ დონეს, მაგრამ ტეხნიკურ კულტურათა ეს ზრდაც სრულებით არ არის საკმარისი მრეწველობის გადიდებული მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად. მეორეს მხრით სოფლის მეურნეობის განვითარებაში საჭიროა აღვნიშნოთ რეკონსტრუქციული ხასიათის სხვადასხვა მნიშვნელოვანი დადებითი მომენტები. სისტემატიურად ვრცელდება წინასწარი მოხვნის წესი, ხდება სწრაფი გადასვლა მრავალმინდვრიანობის სისტემაზე, მატულობს სოფლის მეურნეობის უზრუნველყოფა მუშა-საქონლით და სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით, ძლიერდება მინერალური სასუქების გამოყენება, თვალსაჩინოთ იზრდება სასოფლო-სამეურნეო საბაზრო პროდუქციაში განსაზოგადოებული სექტორის ხვედრითი წონა.

ყოველივე ამის შემდეგ ნათელია, თუ რამდენად უსაფუძვლოა განცხადებანი იმ დეგრადაციის შესახებ, რომელიც ვითომდა ჩვენში ხდებოდეს. ცნობები სოფლის მეურნეობის მდგომარეობის შესახებ უკანასკნელი წლების განმავლობაში აშკარად გვიდასტურებენ, რომ გლეხთა ფართო მასების მეურნეობა წლითი-წლობით ძლიერდება (რაც შეუძლებლად არა ხდის ღარიბ გლეხთა ფენების ერთი ნაწილის პროლეტარიზაციას), თუმცა ამ ზრდის ტემპი სრულიად საკმარისი არ არის და თვალსაჩინოდ ჩამორჩება ინდუსტრიის განვითარების ტემპს. ღარიბ გლეხთა დიდი უმრავლესობა წლითი-წლობით ანვითარებს თავის მეურნეობას, ვერავინ ვერ უარჰყოფს იმ ფაქტს, რომ ღარიბი და საშუალო გლეხები აფართოვებენ თავის ნათესებს და კოოპერაციის საშუალებით უფრო და უფრო ებმიან მეურნეობის ორგანიზაციულ განვითარების პროცესში.

ამასთანავე ერთად ახალი ეკონომიური პოლიტიკის დროიდან კულაკური ელემენტები იზრდებოდნენ და რიცხვობრივად აძლიერებდნენ თავიანთ მეურნეობას. პარტიამ არაერთხელ აღნიშნა ეს ფაქტი, საკმარისია გავიხსენოთ მითითებანი თუნდაც მე-14 კონფერენციის, მე-14 ყრილობის, მე-15 კონფერენციის და მე-15 ყრილობის დადგენილებებში. მაგრამ ახლა კულაკურ მეურნეობათა განვითარების პირობებში თვალსაჩინოდ იცვლება ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ პერიოდთან შედარებით. ის ფაქტი, რომ ომის წინადროინდელი ნათესი სივრცის ცხრა მეათედზე მეტი უკვე გამოყენებულია, რომ საბჭოთა ხელისუფლება კოოპერაციის საშუალებით უფრო და უფრო მძლავრ დახმარებას უწევს ღარიბ და საშუალო გლეხების მეურნეობათა განვითარებას, რომ პროლეტარული დიქტატურის ეკონომიური და პოლიტიკური პოზიციები თვალსაჩინოდ განმტკიცდნენ,—ყოველივე ეს ჰქმნის პირობებს იმისათვის, რომ უფრო და უფრო გაბედულად შეიზღუდოს კაპიტალისტური ელემენტების ზრდა სოფლად. სოფლის კაპიტალისტური ელემენტების ზრდის განგრძობის მიუხედავად, ზემოდ დასახელებული გარემოება ზოგიერთ შემთხვევაში უკვე იწვევს კულაკურ მეურნეობათა ხვნა-თესვის განვითარების შეფერხებას, ზოგჯერ შემცირებასაც კი. მაშასადამე ღარიბ და საშუალო გლეხობის მეურნეობათა განვითარებასთან ერთად ალაგ-ალაგ ჩერდება კულაკის მეურნეობათა ზრდაც.

ამ ფაქტს პარტიის იმ პოლიტიკასთან დაკავშირებით, რომელიც მოითხოვს „უფრო გადამწყვეტ შეტევას კულაკის წინააღმდეგ" (მე-15 პარტიული ყრილობა), არ შეუძლია არ გაამწვავოს კულაკური ელემენტების ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. ადვილად გასაგებია, რომ ამ წრიდან მომდინარეობს და უფრო და უფრო ძლიერდება ჩივილი სოფლის მეურნეობის დეგრადაციის შესახებ. სოფლის ზედაფენის ეს სულიერი განწყობილება გავლენას ახდენს წვრილ ბურჟუაზიულ ფენებზე, მათ ერთგვარ მერყეობას იწვევს და ჩვენს რიგებშიაც კი იჭრება. ცხადია, ასეთ სულიერ განწყობილებას ჩვენს წრეში მედგრად უნდა შევებრძოლოთ, რადგან ეს სულიერი განწყობილება უცხო კლასების გავლენას გამოხატავს, რადგან იგი გამომხატველია პანიკისა და კაპიტულიანტობისა სიძნელეების წინაშე. პარტია უკუაგდებს უსაფუძვლო ლაპარაკს სოფლის მეურნეობის დეგრადაციის შესახებ და გადაჭრით აღნიშნავს სოფლის მეურნეობის მეტის-მეტად დაბალ დონეს, მისი განვითარების ტემპის უკიდურეს ჩამორჩენას მრეწველობის განვითარებასთან შედარებით. რამდენადაც სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მთავარ ბაზას გვაძლევს ინდივიდუალური გლეხური მეურნეობა, საჭიროა უაღრესად ენერგიული ზომების მიღება, რომ ხელი შეუწყოთ ღარიბი და საშუალო გლეხების ინდივიდუალურ მეურნეობათა განვითარებას და სათანადოდ გავაძლიეროთ მათი სამეურნეო სტიმულები. ნათესი სივრცის ახლანდელი ზრდა, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადიდება და სხვა სათანადოდ არ უზრუნველყოფენ ინდუსტრიის სასურსათო და სანედლეულო ბაზას, თუ ასეთი მდგომარეობა ხანგრძლივ დარჩება, აშკარა საფრთხე მოევლინება სოციალისტური ქალაქის კავშირს წვრილ გლეხურ სოფელთან. ეს იმას ნიშნავს, რომ საჭიროა გაძლიერებული ზომები, რათა გაუმჯობესდეს სოფლისათვის საქონლის მიწოდების საქმე, განმტკიცდეს ფულის სისტემა, სწორად გატარდეს ფასების, სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის პოლიტიკა, უფრო მეტად იქნას უზრუნველყოფილი რევოლიუციონური კანონიერება სოფლად და სხ. და ამასთან ერთად კიდევ უფრო განვითარდეს გლეხურ მეურნეობათა მასიურად შეკავშირება კოოპერაციაში, ამ ზომებთან ერთად, რომლებიც გამომდინარეობენ სოფლის მეურნეობის თანამედროვე კონიუნქტურული პირობებიდან, უფრო და უფრო მეტის სიძლიერით სდგება ჩვენს წინაშე დაბალ ტეხნიკურ დონესთან და გლეხურ მეურნეობის დაქუცმაცებასთან და დაქსაქსვასთან ბრძოლის პრობლემა. ყოველმხრივ უნდა დავეხმაროთ გლეხური მეურნეობის განვითარებას. 1929 წელს უნდა განვახორციელოთ ნათესი სივრცის გაფართოვება 7 პროცენტით და მოსავლიანობის გადიდება 3 პროცენტით, რაც განუყრელად დაკავშირებულია იმასთან, რომ ყოველგვარი საშუალებით განვითარდეს სოფლის მეურნეობის ტეხნიკური დონე, სოფლის მეურნეობაში ფეხი მოიკიდოს ქიმიამ (მინერალური სასუქი), გაძლიერდეს საწარმოო კოოპერაციის განვითარება და კოლექტივიზაცია.

მე-15 პარტიულმა ყრილობამ მთელი სიგრძე-სიგანით დასვა მსხვილ საზოგადოებრივ მეურნეობაზე გადასვლის ამოცანა სოფლად. ეს გამომდინარეობდა იმ წინასწარი პირობებიდან, რომლებიც შეიქმნა ჩვენში საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების განვითარებისათვის. ამ წინასწარი პირობების მხრივ ჩვენ ეხლა უდიდესი უპირატესობანი გვაქვს ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ პერიოდთან შედარებით. მანქანების რაოდენობა სოფლად აღემატება ომის წინადროინდელ დონეს, ამასთან სასოფლო-სამეურნეო მანქანების წარმოება წელს თითქმის სამჯერ აღემატება ომის წინადროინდელ წარმოებას. მიღებულია ზომები იმისათვის, რომ განვითარდეს ტრაქტორების დამზადება, დაჩქარდეს სატრაქტორო ქარხნის აგება, აგრეთვე რთული სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ახალი უდიდესი ქარხნის აგება, გაძლიერებით განვითარდეს ქიმიური მრეწველობა, რომელიც მინერალურ სასუქს ამზადებს. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს იმ ფაქტს, რომ გლეხობის კოოპერაციაში შეკავშირება უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა. გლეხურ მეურნეობათა ნახევარზე მეტი უკვე შედის სამომხმარებლო კოოპერაციაში, გარდა ამისა, გლეხურ მეურნეობათა თითქმის ნახევარი ჩაბმულია სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციაში. სოფლისა და ქალაქის საწარმოო კავშირის განმტკიცების ისეთი ახალი მეთოდები, როგორიც არის კონტრაქტაციის მეთოდი, სწრაფ წარმატებებს აღწევს: განვლილ წელს კონტრაქტაცია შეეხო მხოლოდ პურეულის ნათესს—7 მილიონ ჰექტარს, 1929 წელს კი მარტო ამ (მარცვლეული) ხაზით კონტრაქტაცია განზრახულია შეეხოს 15 მილიონ ჰექტარს. კოლმეურნეობათა მშენებლობა ერთი წლის განმავლობაში გაიზარდა დაახლოვებით ერთი ორად; კოლმეურნეობათა ზრდა გრძელდება; ამასთანავე მოსავლიანობა კოლექტიურ მეურნეობებში მეტია, ვიდრე გლეხურ მეურნეობებში. საბჭ. დიდი მეურნ. მშენებლობის განვითარება, არსებულ საბჭ. მეურნეობების განმტკიცებასთან ერთად მნიშვნელოვნად ადიდებს სოციალისტურ ელემენტების ხვედრითი წონას სოფლის მეურნეობაში.

აღნიშნული წინასწარი პირობები, რასაკვირველია, სრულებით არაა საკმაო იმისათვის, რომ გლეხურ მეურნეობათა ძირითადი მასა დაუყოვნებლივ გადავიდეს მსხვილ კოლექტიურ მეურნეობაზე. დაქუცმაცებულ გლეხურ მეურნეობათა გარდაქმნა მსხვილ კოლექტივებად უძნელესი და ამასთან ერთად ხანგრძლივი პერიოდის ამოცანაა. მაგრამ ამ ამოცანის განხორციელებაში ჩვენ წელს მნიშვნელოვნად წავიწიეთ წინ, რამდენადაც კოლმეურნეობათა მშენებლობის ზრდას ფართო, ნამდვილად მასიური ხასიათი ეძლევა, კოლმეურნეობათა მშენებლობის უკანასკნელი წლის წარმატებანი მოწმობდა, რომ ჩვენ ნამდვილად გადავედით სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქციის პერიოდში.

სოციალიზმის მშენებლობის რეკონსტრუქტიული პერიოდი წარმოადგენს პროლეტარული რევოლიუციის იმ ხანგრძლივ პერიოდს, როცა მუშათა კლასი გლეხობასთან კავშირში არა მარტო ქალაქად, არამედ სოფლადაც იწყებს კაპიტალიზმის ფესვების ამოფხვრას, რომელთა სასიცოცხლო ძალა დაკავშირებულია წვრილ საქონლის მეურნეობის არსებობასთან, ჩვენ ვიცით, რომ მხოლოდ სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციის ნიადაგზე, ე. ი. სოფლის მეურნეობის გადასვლით მაღალ ტეხნიკაზე და კოლექტივიზმზე, შეიძლება სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპის საფუძვლიანად შეცვლა. ამიტომ ყველა ჩვენი ღონისძიება გლეხურ მეურნეობათა განვითარებისათვის ამჟამად მჭიდროდ უნდა იყოს დაკავშირებული სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციის ამოცანებთან, სოფლის მეურნეობის მსხვილ წარმოებაზე გადასვლის ამოცანებთან. კოოპერაციის გაძლიერება სოფლად ყოველგვარი საშუალებით, კერძოდ დახმარების გაწევა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გადამმუშავებელი კოოპერატიული მრეწველობისათვის, ყოველმხრივი ხელისშეწყობა იმისათვის, რომ გლეხთა მეურნეობების რაც შეიძლება მეტი მასა თანდათანობით, მაგრამ სისტემატიურად გადავიდეს მსხვილი წარმოების ნიადაგზე, სადაც გამოყენებული იქნება მაღალი ტეხნიკა, მიწის დამუშავების საუკეთესო მეთოდები, შრომის კოლექტიური ორგანიზაცია, ამასთან ერთად ხელის შეწყობა საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის განვითარებისათვის,—აი სოფლის მეურნეობის განვითარების მთავარი ამოცანა. 1920 წელს საბჭ. ყრილობაზე ამხ. ლენინმა განსაკუთრებული სიცხადით გაუსვა ხაზი ჩვენი ქვეყნის ტეხნიკურ-ეკონომიურ ჩამორჩენილობას და იმ პერსპექტივებს, რომლებსაც მის წინაშე შლიდა სოციალიზმის მშენებლობა. ლენინი ამბობდა, რომ ჩვენს წვრილ-გლეხურ ქვეყანაში უფრო მტკიცე ეკონომიური ბაზა არსებობს კაპიტალიზმისათვის, ვიდრე კომუნიზმისათვისო, და აღნიშნავდა, რომ კაპიტალიზმი „კვლავ არსებობს წვრილ მეურნეობაში და რომ მის მოსასპობად არის მხოლოდ ერთი საშუალება—ჩვენი ქვეყნის მეურნეობის, და კერძოთ მიწათ-მოქმედების გადაყვანა თანამედროვე მსხვილი წარმოების ახალ ტეხნიკურ ნიადაგზე. ასეთი ბაზაა ელექტრონი, სოციალიზმი არის საბჭოთა ხელისუფლება პლიუს მთელი ჩვენი ქვეყნის ელექტროფიკაცია".

ჩვენ ჯერ კიდევ ბევრი გვაკლია იმისათვის, რომ მთელი ჩვენი მეურნეობის და, კერძოდ, მიწადმოქმედების ბაზად ელექტრონი გადაიქცეს. მაგრამ ეხლა უფრო მეტი წინასწარი პირობა გვაქვს მსხვილი კოლექტიური სას.-სამეურნეო წარმოების განვითარებისათვის, ვიდრე 8 წლის წინად გვქონდა. ამიტომ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების განვითარებისათვის გაძლიერებით ხელის შეწყობას უკვე ეძლევა უდიდესი პრაქტიკული მნიშვნელობა. მსხვილი კოლმეურნეობების ზრდა და საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის განვითარება გლეხობის ფართო მასების წინაშე შლის სოფლის მეურნეობის იმ პერსპექტივებს, რომლებსაც შეუძლიათ უზრუნველყონ ძირითადი გარდატეხა სოფლის მეურნეობის საწარმოო ძალთა ზრდაში, სოფლის მშრომელი მასების მდგომარეობის გაუმჯობესებაში და ქვეყნის სოციალისტურ ინდუსტრიალიზაციის განვითარებისათვის ნამდვილად მტკიცე სასურსათო და ნედლეული ბაზის შექმნაში. ეხლა ჩვენს წინაშე სდგას შემდეგი ამოცანა: გაეწიოს გაძლიერებული დახმარება ღარიბ და საშუალო ინდივიდუალურ მეურნეობათა განვითარებას, ამასთან გაძლიერებულ უნდა იქნას ზემოქმედება გლეხურ მეურნეობაზე სოფელთან საწარმოო კავშირის განმტკიცებით (მძიმე ინდუსტრიის გაძლიერების, სასოფლო-სამეურნეო მანქანათა მშენებლობის და ქიმიური მრეწველობის განვითარების ნიადაგზე და სხ.), სოფლის მეურნეობის ტეხნიკური ბაზის გაუმჯობესებით, საწარმოო კოოპერაციისა და კოლექტივიზაციის განვითარებით და იმით, რომ საბჭოთა მეურნეობებმა გაუძლიერონ დახმარება გლეხურ მეურნეობებს, უფრო და უფრო მეტად იქნას გამოყენებული ზემოქმედების ისეთი საშუალება, როგორიც არის კონტრაქტაციის მეთოდი და სხ..

ამ თვალსაზრისით ამხ. ანდრეევის მოხსენებას სოფლად მუშაობის შესახებ ჩრდილოეთ-კავკასიაში, დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა როგორც პარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლების თანამედროვე სოფელში პრაქტიკული მუშაობის ნათელ ილიუსტრაციას. ამ საკითხის განხილვამ ერთხელ კიდევ გვიჩვენა, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპის გაძლიერება უფრო და უფრო მეტად უნდა დაუკავშირდეს მისი რეკონსტრუქციის ამოცანებს, კოოპერაციაში მასიურად შეკავშირების და კოლექტივიზაციის ამოცანებს. სოფ. მეურნეობის ყოველგვარი სხვანაირი აღდგენა ნიშნავს რევოლიუციამდე არსებულ სოც.-ეკონომიურ ურთიერთობის აღდგენას სოფლად, რაიც არ შეეფერება საბჭოთა წყობილებას. საბჭოთა სახელმწიფოში სოფლის მეურნეობის განვითარების გზა არის ღარიბი და საშუალო მასების მეურნეობათა განვითარების გზა, რასაც თან უნდა სდევდეს სოფლის კაპიტალისტური ელემენტების უფრო და უფრო მეტად შეზღუდვა. ეს იმას ნიშნავს, რომ სოფლის მეურნეობის აღდგენასა და მისი განვითარების ტემპის საგრძნობლად გაძლიერების ამოცანა ბოლოს და ბოლოს გულისხმობს, სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციას, სოფლის მეურნეობის გარდაქმნას ახალი ტეხნიკური ბაზის—მსხვილი წარმოების და კოლექტივიზმის ნიადაგზე. სოფლის მეურნეობის ეს გარდაქმნა თავის მხრივ შეიძლება მხოლოდ მრეწველობის სწრაფი განვითარებით, სოციალისტური ინდუსტრიის ხელმძღვანელი და გარდამქმნელი როლის კიდევ უფრო გაძლიერებით მთელს მეურნეობაში, პარტიის მიერ აღებული კურსის გადაუხრელად განხორციელებით.

II. ინდუსტრია და სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქცია

მთელი ჩვენი საგარეო და შინაური მდგომარეობა მოითხოვს ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის სწრაფი ტემპის თანმიმდევრობით გატარებას. განვლილმა წელმა არა ერთი მაგალითი მოგვცა იმის, თუ როგორ ცდილობენ კაპიტალისტური ქვეყნები საბჭოთა კავშირის სამეურნეო მდგომარეობის ყოველგვარი გამწვავება გამოიყენონ ჩვენ ქვეყანაზე მტრული ზეგავლენის მოსახდენად, ჩვენი სამეურნეო ცხოვრების მოსაშლელად. ჩვენ ვხედავთ, თუ როგორ ამზადებენ ისინი სხვადასხვა ზომებით ეკონომიურ ბლოკადას და პირდაპირ შეიარაღებულ თავდასხმას. ამავე დროს ჩვენ ჯერ კიდევ იძულებულნი ვართ შემოვიტანოთ საზღვარ-გარეთიდან ჩვენი სახალხო მეურნეობისათვის ფაბრიკა-ქარხნების მოწყობილება, სასოფლო-სამეურნეო მანქანები და ზოგიერთი ნედლეულიც. ჩვენი მრეწველობის მოთხოვნილება საწარმოო საშუალებებზე, ლითონზე და სათბობ მასალაზე თანდათან იზრდება. სოფლის მეურნეობების მოთხოვნილებები და, პირველ ყოვლისა, მისი ტეხნიკური ბაზისის ამაღლების საჭიროება დაკავშირებულია აგრეთვე მეტალურგიის, მანქანა-მშენებლობის და ქიმიური მრეწველობის განვითარების საქმესთან. სოციალისტური მრეწველობის ძირითად პრაქტიკულ ამოცანად ხდება მთელი სახალხო მეურნეობის რეკონსტრუქცია არა მარტო ქალაქში, არამედ სოფელშიაც. მას შემდეგ, რაც რეკონსტრუქციის ამოცანები გადაუდებელ პრობლემად გადაიქცნენ არა მარტო მრეწველობისათვის, არამედ სოფლის მეურნეობისთვისაც, მას შემდეგ ეს ამოცანები გადაიშალნენ მთელი თავიანთი გრანდიოზული მნიშვნელობით. ამავე დროს „მძიმე ინდუსტრია და საწარმოო საშუალებათა წარმოება არის მთელი სახალხო მეურნეობის, მასთან ერთად სოფლის მეურნეობის, სოციალისტური გარდაქმნის მთავარი იარაღი" (ცეკას ნოემბრის პლენუმის რეზოლიუცია).

ამასთან დაკავშირებით, მრეწველობის განვითარების საქმეში უკვე მიღწეული შედეგები წარმოადგენენ მხოლოდ წინასწარ პირობას მთელ ინდუსტრიის, განსაკუთრებით მძიმე ინდუსტრიის განვითარებისათვის. მხოლოდ ინდუსტრიის ასეთი გრანდიოზული ზრდით შეიძლება განხორციელდეს პარტიის მიერ დასახული ამოცანა, რომელიც გამოიხატება იმაში, რომ ტეხნიკურად და ეკონომიურად „დავეწიოთ და შემდეგ გავუსწროთ" განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებს.

1928—29 წლის საკონტროლო ციფრებით გათვალისწინებულია სახ. მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს განმგებლობაში მყოფი მრეწველობის პროდუქციის შემდგომი ზრდა 19 პროცენტით. ეს მთელი სოციალისტური მშენებლობის ზრდის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მაჩვენებელია. და მიუხედავად ამისა, მიმდინარე წელს ჩვენ უნდა მოველოდეთ საქონლის კრიზისის მხოლოდ უმნიშვნელოდ შენელებას, ვინაიდან ქალაქის და სოფლის სყიდვითუნარიანობის ზრდა სწრაფი ტემპით მიდის წინ. სამრეწველო მშენებლობის ბევრ უმნიშვნელოვანეს დარგში განსაკუთრებულად სწრაფი ტემპით მივდივართ წინ. აი, მაგალითად, ელექტროფიკაციის საქმეში მიმდინარე წელს ჩვენ მივაღწევთ ისეთ დონეს, რომელიც თითქმის 3,5 ჯერ აღემატება ომის წინა დროინდელს. მნიშვნელოვნად გაიზარდა ქიმიური მრეწველობის საწარმოო ბაზისი და საამშენებლო მასალის წარმოება. მსუბუქ მრეწველობასთან შედარებით, მძიმე ინდუსტრია უფრო სწრაფი ტემპით წავა წინ. ამას გვიკარნახებენ რეკონსტრუქციის პერიოდის პირობები, განსაკუთრებით ის გარემოება, რომ მძიმე მრეწველობის მრავალ დარგში (თუჯი, მარტენი და სხვ.) ჩვენ ჯერ კიდევ არ მივაღწევია ომის წინა დროინდელ დონემდე.

ინდუსტრიალიზაციის ტემპის მთავარი მაჩვენებელია კაპიტალური მშენებლობის ზრდა მრეწველობაში. წარსულ წელთან შედარებით, ჩვენ აქ ვსდგამთ ნაბიჯს წინ და კაპიტალურ მშენებლობას ვადიდებთ 30 პროცენტით (წარსულ წელს გაიზარდა მხოლოდ 23 პროცენტით). მიმდინარე წელს, სხვა მნიშვნელოვან კაპიტალურ სამუშაოებს გარდა მრეწველობის დარგში, დაიწყება ორი უდიდესი მეტალურგიული ქარხნის აგება ურალზე და ციმბირში. ჩვენ მიერ მრეწველობაში დასახული ამოცანების განხორციელება დაკავშირებულია იმ დირექტივის გატარებასთან, რომელიც ითვალისწინებს სამრეწველო პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებას 7 პროცენტით და საამშენებლო სამუშაოთა ღირებულების შემცირებას 15 პროცენტით. განვლილ წელს თვითღირებულების შემცირების მხრივ ჩვენ მივაღწიეთ მხოლოდ პირველ უმნიშვნელო შედეგებს, სახელდობრ—სამრეწველო პროდუქციის თვითღირებულება შევამცირეთ 5 პროცენტით. მიმდინარე სამეურნეო წელს, რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, უნდა მივაღწიოთ თვითღირებულების შემდგომ შემცირებას 7 პროცენტით, ვინაიდან ამისაგან არის დამოკიდებული მთელი სამრეწველო გეგმის შესრულება. ამასთან დაკავშირებით, სამეურნეო, პროფესიონალური და პარტიული ორგანიზაციების წინაშე უფრო გადაჭრით უნდა დაისვას შრომის ნაყოფიერების გადიდების, შრომის დისციპლინის განმტკიცების, სამუშაო დროს გაცდენასთან ბრძოლის და სხვ. ამოცანები. ყველა ჩვენმა ორგანიზაციამ და, პირველ რიგში, სამეურნეო ორგანოებმა უნდა მკვიდრ ნიადაგზე დააყენონ წარმოების რაციონალიზაციის საქმე.

შრომის ნაყოფიერების ზრდა საფუძვლად დაედება მუშათა სამუშაო ხელფასის შემდგომ გადიდებას (გასულ წელს სამუშაო ხელფასი გაიზარდა 11 პროცენტით). პირველ რიგში ყურადღება უნდა მიექცეს სამუშაო ხელფასის მხრივ ჩამორჩენილ ფენების გათანაბრებას.

მიმდინარე წელს შვიდი საათის სამუშაო დღეზე გადავა საფაბრიკო-საქარხნო წარმოებების მნიშვნელოვანი ნაწილი. ცეკას პლენუმის გადაწყვეტილებით, საჭიროდ იქნა ცნობილი მუშების არა ნაკლებ 20 პროცენტის გადაყვანა შვიდი საათის სამუშაო დღეზე მიმდინარე წელს და დამატებით 20 პროცენტისა—მომავალ სამეურნეო წელს. ამით საბოლოოდ ფარდა აეხადა ტროცკისტების ჭორებს, თითქოს პარტიის გადაწყვეტილება მრეწველობის შვიდი საათის სამუშაო დღეზე თანდათანობით გადაყვანის შესახებ დემაგოგიური ხასიათისა იყო. პარტია ამ დარგშიაც გადაუხრელად მიდის თავისი პროგრამის განხორციელების გზით.

საკონტროლო ციფრების შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების ერთ-ერთი უპირატესობა მდგომარეობს იმაში, რომ მიმდინარე წელს სახალხო მეურნეობის საკონტროლო ციფრების დამტკიცება ხდება რამდენიმე თვით ადრე წინანდელ წლებთან შედარებით, ეს ხელს შეუწყობს დასახულ გეგმის სისწორით შესრულებას და მასთან დაკავშირებული სიძნელეების გადალახვას.

ყველა პროლეტარულმა ორგანიზაციამ, პარტიამ, პროფკავშირებმა და საბჭოებმა უნდა მოახდინონ მუშათა კლასის და სოფლის მშრომელთა ფართო მასების მობილიზაცია სამეურნეო გეგმით დასახული ამოცანების განსახორციელებლად. შემდეგში მთელი ინდუსტრიის, განსაკუთრებით საწარმოო საშუალებათა წარმოების და მძიმე ინდუსტრიის განვითარება წარმოადგენს მთავარ პირობას ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციისაკენ აღებული კურსის განხორციელებისათვის. ინდუსტრიალიზაციის ხელმძღვანელი როლის ზრდა და გაძლიერება მთელ სამეურნეო განვითარებაში ამასთანავე ერთად არის მთელი სახალხო მეურნეობის რეკონსტრუქციის უმნიშვნელოვანესი პირობა.

სოფლის მეურნეობის განვითარების გადაჭრით დაჩქარების აბსოლიუტური აუცილებლობა დაკავშირებულია სოფლის მიმართ მრეწველობის რევოლიუციონურ გარდამქმნელი ზეგავლენის გაძლიერებასთან. სოციალისტური მრეწველობა უნდა გახდეს აქტიური და ნამდვილი მამოძრავებელი სოფლის მეურნეობის განვითარებისა. მან თანდათან უფრო მეტი პირობები უნდა შექმნას სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციისათვის მაღალი ტეხნიკის, კოლექტიური შრომის და მსხვილი წარმოების საფუძველზე. ინდუსტრიის როლის გადიდება მთელს სახალხო მეურნეობაში ნიშნავს მუშათა კლასის ეკონომიური და პოლიტიკური პოზიციების განმტკიცებას, მუშათა კლასის, რომელიც მთელი სოციალისტური მშენებლობის სათავეში სდგას და რომელსაც აქვს უნარი ხელმძღვანელობა გაუწიოს ქვეყნის სოციალისტური გარდაქმნის საქმეს.

III. მუშათა კლასი და მისი ავანგარდი—პარტია

აღდგენის პერიოდიდან მთელი მეურნეობის,—კერძოდ ჩამორჩენილი სოფლის, — რეკონსტრუქციის პერიოდზე გადასვლამ ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასს დაუსახა უშუალო სოციალისტური მშენებლობის ძირითადი ამოცანები. ამ ამოცანების განხორციელება იმ ქვეყანაში, რომელშიაც სჭარბობს წვრილი გლეხური მოსახლეობა და რომელშიაც მუშათა მასები კულტურულად ჩამორჩენილნი არიან (საგარეო პირობებზე რომ არ ვილაპარაკოთ), დაკავშირებულია უდიდეს სიძნელეებთან. ამ ამოცანების განხორციელებისათვის საჭიროა უზრუნველყოფილ იქნას იმ კლასის ჰეგემონია, რომელიც ერთად-ერთია აღზრდილი კაპიტალიზმის მიერ მსხვილი წარმოებისათვის და ერთად-ერთია მოწყვეტილი წვრილი მესაკუთრის ინტერესებს (ლენინი). მუშათა კლასის „მეთაურობით" ჯერ კიდევ უხილავი მასშტაბით უნდა გაიშალოს მშრომელთა ფართო მასების მონაწილეობაც მთელს სოციალისტურ მშენებლობაში. აქედან გამომდინარეობს ის, რომ მუშათა კლასის ძირითადი ორგანიზაციების წინაშე, განსაკუთრებით საბჭოების, პროფკავშირების და სხვა მასიური პროლეტარული ორგანიზაციების წინაშე, ისახებიან ახალი ამოცანები, რომლებიც მოითხოვენ მუშაობის ახალ მეთოდებს, ამ მუშაობაში პარტია, როგორც მუშათა კლასის ჭეშმარიტი ავანგარდი, სათავეში უნდა ედგეს პროლეტარიატს, რომელიც ხელმძღვანელობს მეურნეობის სოციალისტურ რეკონსტრუქციას. ეს იმას ნიშნავს, რომ პარტია განსაკუთრებული ენერგიით უნდა მუშაობდეს ფართო მასების ჩასაბმელად მთელ სოციალისტურ მშენებლობაში და მუშებისა და მუშა-ქალების ახალი ფართო კადრების დასაწინაურებლად სახელმწიფო აპარატის ყველა ორგანოში მუშაობისათვის. პარტია უნდა მუშაობდეს მასიური პროლეტარული ორგანიზაციების გამოსაცოცხლებლად, მუშათა მასებთან თავისი კავშირის ყოველმხრივ განსამტკიცებლად და ამასთან ერთად მთელი პარტიული მუშაობის გასაუმჯობესებლად, არსებული დეფექტების, გადამახინჯების და გახრწნის ელემენტების გადაჭრით აღმოსაფხვრელად. სწორედ სოციალისტური მშენებლობის ძირითადი ამოცანების განხორციელების თვალსაზრისით დაისვა ცეკას პლენუმზე საკითხი პარტიის შემადგენლობისა და მისი ზრდის მოწესრიგების შესახებ. პარტიის წინაშე წამოჭრილი ახალი ამოცანები სოციალიზმის მშენებლობისა მოითხოვენ გაძლიერებულ ყურადღებას ამ საკითხებისადმი. თუ უკანასკნელ წლებში პარტია თვალსაჩინოდ შეივსო მუშებისა და მუშა-ქალების ახალი კადრებით, ეხლა კიდევ უფრო შორს უნდა წავიდეთ ამ გზით. უნდა განხორციელდეს ის ამოცანა, რომელიც წამოაყენა პარტიის ჯერ კიდევ მე-13 ყრილობამ, სახელდობრ — პარტიაში ნახევარზე მეტს უნდა შეადგენდნენ წარმოების მუშები. პლენუმის მიერ დასახული ამოცანა — 1930 წლის ბოლომდე უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ პარტიაში წარმოების მუშები შეადგენდნენ არა ნაკლებ 50 პროცენტისა — ნამდვილად უნდა შესრულდეს. ეს ამოცანა სავსებით განსახორციელებელია იმ ფართო უპარტიო მუშათა აქტივის კადრების მიღებით, რომელიც ჩვენ გვყავს სხვადასხვა მასიურ ორგანიზაციებში.

აუცილებლად უნდა უზრუნველვყოთ, რომ ეს პარტიაში მისაღები ახალი პროლეტარული კადრები ნამდვილად შესდგებოდნენ მოწინავე მუშებისა და მუშა-ქალებისაგან. ხოლო მუშათა კლასის მოწინავე ელემენტებად პარტია სთვლიდა და სთვლის იმ მუშებსა და მუშა-ქალებს, რომლებსაც ყველაზე უფრო შეუძლიათ უკუაგდონ წვრილ-ბურჟუაზიული იდეური მერყეობა და დაიცვან ჭეშმარიტი ინტერნაციონალისტური პოზიციები, რომლებიც თავისი პირადი მონაწილეობით უწყობენ ხელს ნაყოფიერებისა და შრომის დისციპლინის აწევას, ენერგიულად და გაბედულად ებრძვიან ბიუროკრატიზმს, განუხრელად მუშაობენ თავიანთი კულტურული განვითარებისათვის და სხვ. ცნობილია, რომ ომისა და რევოლიუციის წლებში მუშათა კლასის შემადგენლობა თვალსაჩინოდ შეიცვალა. პროლეტარიატის რიგებს გამოაკლდა მრავალი ასი და ასი ათასი მოწინავე პროლეტარი, ხოლო მეორეს მხრივ მუშათა კლასის შემადგენლობა შეივსო ისეთი მუშების მნიშვნელოვანი კადრებით, რომლებიც შედარებით ახალი გამოსულნი არიან სოფლიდან, და ნაწილობრივ ამ შემადგენლობაში შევიდნენ ისეთი სოციალური ელემენტები, რომლებიც პირდაპირ უცხონი არიან მუშათა კლასისათვის. არ შეიძლება ანგარიში არ გაეწიოს მუშათა კლასის შემადგენლობის ამ უთანაბრობის ზრდას. აქედან ის გამომდინარეობს, რომ მით უფრო ენერგიულად უნდა ვცდილობდეთ ნამდვილად მოწინავე და სოციალიზმის ერთგული მუშებისა და მუშა-ქალების ჩაბმას ჩვენს პარტიულ ორგანიზაციებში, განსაკუთრებით უნდა ვცდილობდეთ ისეთი მუშების მოზიდვას, რომლებსაც აქვთ მსხვილ წარმოებებში მუშაობის დიდი საწარმოო სტაჟი. პლენუმის მიერ დასახული ამოცანის განხორციელება მოითხოვს, რომ მახლობელ ორი წლის განმავლობაში პარტიაში მიღებულ იქნას 300-350 ათასი წარმოების მუშა. ეს ამოცანა სავსებით განსახორციელებელია, თუ მხედველობაში მივიღებთ იმას, რომ ლენინის გაწვევის შემდეგ, ე. ი. დაახლოვებით ოთხ წელიწად-ნახევარში პარტიაში შევიდა 700.000-ზე მეტი მუშა.

სოფლის პარტიული ორგანიზაციების დარგში ჩვენს წინაშე დგანან განსაკუთრებული ამოცანები. აქ ჯერ კიდევ მეტად მცირეა პროლეტარული ნაწილის ხვედრითი წონა. სასოფლო-სამეურნეო მუშებისა და მოჯამაგირეების მოზიდვა უკანასკნელ წლებში შესამჩნევად გაძლიერდა, მაგრამ საერთოდ ჯერ კიდევ სრულებით არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული. მეორეს მხრივ, სოფლის ორგანიზაციებში საკმაოდ მნიშვნელოვანია შეძლებული ელემენტების პროცენტი. ჩვენ ვიცით, რომ პურის დამზადების შარშანდელი კამპანიის დროს ზოგიერთი ორგანიზაცია არა თუ აქტივობას არ იჩენდა, არამედ ზოგჯერ არც სურდა ხელი შეეწყო პურის დამზადების საქმისათვის. ცნობილია, რომ ამის გამო საჭირო გახდა რამდენიმე ასი სოფლელი კომუნისტის გამორიცხვა კულაკების ინტერესების პირდაპირ დაცვისათვის. ამას წინად ცენტრალურმა სტატისტიკურმა სამმართველომ ჩაატარა გლეხურ მეურნეობათა გამოკვლევა და პარალელურად სათანადო რაიონების კომუნისტების მეურნეობათა გამოკვლევა. ამ გამოკვლევამ მოგვცა მეტად მნიშვნელოვანი შედეგები და, თუმცა საჭიროა ფრთხილად მოვეპყრათ მიღებულ ციფრებს (რადგან გამოკვლევა შეეხო კომუნისტების მეურნეობათა მცირე ნაწილს — სულ ოთხიოდე ათასს სხვადასხვა რაიონებში), მაინც თვალში გვცემთ ის ფაქტი, რომ ბევრ რაიონში შეძლებული გლეხების პროცენტი კომუნისტების შორის უფრო მაღალი აღმოჩნდა, ვიდრე შეძლებული გლეხების პროცენტი საერთოდ რაიონის გლეხურ მოსახლეობაში. ზოგიერთი კომუნისტი სოფლად იმდენად დაუახლოვდა კულაკებს, რომ სავსებით უცხოა პარტიისა და მუშათა კლასისათვის. მეტად დამახასიათებელია ის ფაქტიც, რომ სოფლელი კომუნისტების მხოლოდ ოთხ პროცენტზე ცოტა მეტი იღებს მონაწილეობას კოლმეურნეობებში. ეს ფაქტები იმას მოწმობენ, რომ სოფლის პარტორგანიზაციების ეხლანდელ კადრებს ხშირად არ შეუძლიათ იყვნენ სოფლის მოწინავე ელემენტებად გლეხობის საწარმოო კოოპერაციაში ჩაბმისა და სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციის საქმეში. გასაგებია, რომ ცეკას პლენუმს აქედან უნდა გამოეტანა ის დასკვნა, რომ საჭიროა სოფლის ორგანიზაციების ძირითადი გაუმჯობესება, გადამჭრელი წმენდა და თვალსაჩინო განახლება. სახელმწიფო აპარატის მუშაკთა შემადგენლობის მხრივ ჩვენ გვაქვს ერთგვარი მიღწევები, მოსამსახურეთა შორის პარტიის წევრების რიცხვი უკვე 10 პროცენტზე მეტია. უკანასკნელი 3-4 წლის განმავლობაში სახელმწიფო აპარატში ორჯერ გაიზარდა მუშა-კომუნისტების რიცხვი. მაგრამ დღესაც სახელმწიფო ორგანოებს ჯერ კიდევ თავისებურ ხასიათს აძლევს ის გარემოება, რომ ამ ორგანოებში სჭარბობენ ძველი ჩინოვნიკობის ელემენტები და ხშირად ახლებიც ბევრად არ განსხვავდებიან ამ ძველი ელემენტებისაგან, ბიუროკრატიზმი მრავალნაირად უშლის ხელს სახელმწიფო ორგანოების მუშაობას. ბიუროკრატიულ გადამახინჯებათა წინააღმდეგ ამჟამად სწარმოებს გაძლიერებული ბრძოლა მასიური თვითკრიტიკის საშუალებით, მაგრამ ნამდვილი, პრაქტიკული ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან ჯერ კიდევ წინაა. ეხლანდელ პირობებში, როდესაც მეურნეობის რეკონსტრუქციის ამოცანები მოითხოვენ მუშების და მათთან ერთად გლეხთა მასების უაღრესად ფართოდ ჩაბმას მთელ სოციალისტურ მშენებლობაში, განსაკუთრებით საჭიროა გაძლიერებული და ამავე დროს პრაქტიკული ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან.

უდიდესი მოვალეობა ეკისრება ამ საქმეში ჩვენს მასიურ ორგანიზაციებს და, უწინარეს ყოვლისა, პროფკავშირებს. ამავე დროს კი მათ მუშაობაში ბიუროკრატიზმის მასებისაგან მოწყვეტის და სხვ. ელემენტები საკმაოდ ძლიერ იჩენენ თავს, თავის მხრივ პარტიული ორგანიზაციები, რომელთა მოვალეობასაც შეადგენს მაგალითის ჩვენება ამ საქმეში, ჯერ კიდევ სრულიად არასაკმარ ბრძოლას აწარმოებენ ბიუროკრატიული ელემენტების წინააღმდეგ და თავიანთ მუშაობაშიაც კი საკმაოდ ენერგიულად არ სპობენ გადამახინჯებისა და ბიუროკრატიული გახრწნის ელემენტებს.

პარტიის რიგებში მოწინავე მუშების უაღრესად აქტიური და ფართო ჩაბმის ამოცანის აღნიშვნასთან ერთად, პლენუმმა საჭიროდ სცნო, რომ მაქსიმალურად შეიზღუდოს არამუშური ელემენტების მიღება. მოსამსახურეების შესახებ სპეციალურად ნათქვამია, რომ ხუთ რეკომენდაციის გამწევთა შორის ორი-სამი მაინც წარმოების მუშა უნდა იყოს, ამით აღნიშნულია ყველა ჩვენი ორგანოს მუშაკების ცოცხალი კავშირის განმტკიცების საჭიროება მუშათა მასასთან. პარტიაში მიღების ასეთი პირობებით სერიოზული დაბრკოლება იქმნება — და სრულიად კანონიერაც — მოსამსახურეთა ზოგიერთი კატეგორიისათვის. მეორეს მხრივ, ეს პირობები პარტიის რიგებში შესვლას ვერ გაუძნელებენ საუკეთესო, პარტიისა და მუშათა კლასისათვის მართლაც მახლობელ ელემენტებს ინჟინერებიდან, ტეხნიკოსებიდან, მასწავლებლებიდან, აგრონომებიდან და სხვ. პირდაპირ უნდა აღინიშნოს, რომ რეკონსტრუქციის ამოცანები მოითხოვენ, რათა პარტიის შემადგენლობაში არამც თუ შემცირდეს, არამედ გაძლიერდეს ნამდვილი კულტურული ელემენტების და სოციალიზმის ერთგული მუშაკების ხვედრითი წონა. ბოლოს, ც. კ.-ის პლენუმის დადგენილებებში პარტიის შემადგენლობის შესახებ დიდი ყურადღება აქვს მიქცეული პარტიის გაწმენდის ამოცანას უცხო, მიტმასნებულ, გახრწნილ და გაბიუროკრატებულ ელემენტებისაგან. მუშების ფართოდ მიზიდვა პარტიაში, პარტიულ ორგანიზაციებში ყველა ნამდვილი მოწინავე პროლეტარული ელემენტის ჩაბმა დაკავშირებული უნდა იყოს ახლანდელ პირობებში ჩვენი ორგანიზაციების იმ ელემენტებისაგან გაწმენდის ამოცანასთან, რომლებიც ხელს უტეხენ პარტიას მუშებისა და საერთოდ მშრომელების თვალში.

პარტიული ორგანიზაციების გაწმენდის აუცილებლობა მარტო სოფელში არ შეიქმნა. პლენუმზე უკვე დაისვა საკითხი იმის შესახებ, რომ უახლოეს პერიოდში პარტიის გენერალური წმენდა მოხდეს. საფუძველი გვაქვს ვიფიქროთ, რომ ეს საკითხი განსახილველად დაისმის მორიგ სრულიად საკავშირო პარტკონფერენციაზე. მაგრამ ახლაც, მუშათა კლასის ავანგარდის როლის მაქსიმალურად შესრულებისათვის, პარტიამ ამ მხრივ თვალსაჩინოდ უნდა გაადიდოს თავისი მოთხოვნილებანი, ყველა პარტიული ორგანიზაციის დიდ ამოცანად უნდა გადაიქცეს ენერგიულად გაწმენდა უცხო და გახრწნილი, კულაკებთან შესისხლხორცებული და გაბიუროკრატებულ ელემენტებისაგან. ბიუროკრატიზმთან პრაქტიკული ბრძოლის გაძლიერება და პარტიული ორგანიზაციების წმენდა გამხრწნელი ელემენტებისაგან გაშლილ-განვითარებული მასიური თვითკრიტიკის პრაქტიკული დასკვნაც არის.

IV. ლენინური ხაზიდან გადახრებთან ბრძოლის შესახებ.

სამეურნეო მშენებლობის ამოცანების და პარტიის ზრდის პრობლემის განხილვა შეუძლებელია არ დაკავშირებოდა პარტიის ხაზის საკითხის განხილვას. ამის გამო ც. კ.-ის მთელი პლენუმის ყურადღებას იქცევდა ლენინიზმის ხაზიდან გადახრათა წინააღმდეგ მიმართული ბრძოლის საკითხის განხილვა. პლენუმმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია უკანასკნელ ხანებში წარმოშობილ მემარჯვენე საფრთხესთან ბრძოლის საკითხს,

ჩვენს ქვეყანაში წვრილ-გლეხური მოსახლეობის სიჭარბემ, კაპიტალისტური ელემენტების ზრდამ და აგრეთვე მართვა-გამგეობის უდიდესი აპარატის არსებობამ, რომლის მუშაობასაც თვალსაჩინო ბიუროკრატიული სიმახინჯენი აქვს, — შეუძლებელია გავლენა არ მოახდინონ და დრო და დრო არ წარმოშვან ერთგვარი მერყეობა მუშათა კლასისა და აგრეთვე პარტიის ზოგიერთ ნაწილებში.

ეს გარემოება განსაკუთრებით თავს იჩენს იმ პერიოდებში, როცა მწვავდება კლასობრივი ბრძოლა ქვეყნის შიგნით და ძლიერდება გარეშე კაპიტალისტური სამყაროს იერიში. სწორედ ამასთან დაკავშირებით გამოაშკარავდა უკანასკნელ დროს მემარჯვენე საფრთხე პარტიაში და შემარიგებელი სულიერი განწყობილება მისდამი. ამიტომ პარტიის წინაშე ტროცკისტული იდეოლოგიის, ეგრეთწოდებული „მემარცხენე" (არსებითად მენშევიკური) გადახრის წინააღმდეგ ბრძოლასთან ერთად დაისვა მემარჯვენე გადახრის იდეოლოგიასთან ბრძოლის ამოცანაც. ეს ორივე გადახრა ერთნაირად შეუთავსებელია ლენინიზმთან და ერთნაირად იწვევს პროლეტარული დიქტატურისათვის დამღუპველ შედეგებს. პლენუმმა აღიარა, რომ ეხლანდელი პერიოდის ამოცანაა — ბრძოლა ორ ფრონტზე, ბრძოლა ტროცკისტული გავლენების გამოცოცხლებისა და მათთან შემარიგებელი სულიერი განწყობილების წინააღმდეგ, ერთის მხრივ, და მეორეს მხრივ — ბრძოლა მემარჯვენე, აშკარად ოპორტუნისტული გადახრისა და მასთან შემარიგებლობის წინააღმდეგ. პარტიაში წვრილ-ბურჟუაზიული მერყეობის გაძლიერების გამო, რამაც თავისი გამოხატულება ჰპოვა მემარჯვენე გადახრის გაძლიერებაში, ტროცკისტული ელემენტებიც ცდილობენ გამოაცოცხლონ თავიანთი გავლენა არა მარტო პარტიის გარეთ, არამედ პარტიის შიგნითაც. პარტია ამას ვერ შეიწყნარებს, ვერ შეიწყნარებს ვერავითარ შემარიგებელ ტენდენციებს ტროცკისტული ელემენტების მიმართ. ამასთანავე ერთად, რამდენადაც პარტია გაკაჟებულია ხანგრძლივ ბრძოლაში ტროცკიზმის წინააღმდეგ, რამდენადაც ამ ბრძოლაში გადამწყვეტი გამარჯვებანი მოიპოვა და მთავარი ჯამი გაუკეთა ამ ბრძოლას მე-15 ყრილობაზე, რამდენადაც, მეორეს მხრივ, უკანასკნელ დროს გაძლიერდა კლასობრივი ბრძოლის გამწვავება, სოციალისტური და კაპიტალისტური ელემენტების ბრძოლის გამწვავება, რაც ჰქმნის მერყეობას წვრილ-ბურჟუაზიულ მასაში, ნაწილობრივ ზოგიერთ პროლეტარულ ელემენტებში და აშკარა ოპორტუნისტული სულიერი განწყობილების უდავო გაძლიერებასაც კი იწვევს პარტიულ წრეებში, — იმდენად ეხლა საჭიროა დიდი ყურადღება მივაქციოთ მემარჯვენე გადახრისა და ამ გადახრასთან შემარიგებელი დამოკიდებულების წინააღმდეგ მიმართულ ბრძოლას, დღევანდელ საფეხურზე მემარჯვენე საფრთხესთან ბრძოლას უმთავრესად იდეოლოგიური ხასიათი აქვს.

ბრძოლა ლენინიზმისათვის ჩვენში უმთავრესად დაკავშირებულია იმ საკითხთან, თუ როგორ პირობებშია შესაძლებელი პროლეტარული დიქტატურის გამარჯვება ისეთ ქვეყანაში, სადაც გლეხობა სჭარბობს. როგორც ცნობილია, გლეხობისადმი დამოკიდებულების საკითხი ძირითადი საკითხი იყო ტროცკიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ტროცკიზმი დაექანა საშუალო გლეხობის საწინააღმდეგო იდეოლოგიამდე და ნათლად გამოაშკარავა, რომ იგი ჯეროვნად ვერ აფასებს, ხოლო საქმით პირდაპირ უარჰყოფს, მუშათა კლასის საშუალო გლეხობასთან კავშირის იდეას სოციალიზმის გამარჯვების უზრუნველსაყოფად. მემარჯვენე გადახრაც ძირითად შეცდომას უშვებს, გლეხობისადმი დამოკიდებულების საკითხში, თუმცა სხვამხრივ, მემარჯვენე გადახრა ჯეროვნად ვერ აფასებს მუშათა კლასის ხელმძღვანელობის იდეას სოციალიზმის მშენებელ მუშათა და გლეხთა კავშირში, ეს კი, ბოლოს და ბოლოს, ნიშნავს ხელის აღებას კლასობრივი პროლეტარული ხაზის თანამიმდევრობით გატარებაზე.

რას ამბობდა ლენინი იმ პირების შესახებ, რომლებმაც უნდა უზრუნველჰყონ პროლეტარული დიქტატურის გამარჯვება? ლენინი ამბობდა: „დიქტატურის უმაღლესი პრინციპია—პროლეტარიატის და გლეხობის კავშირის დაცვა, რათა პროლეტარიატმა შესძლოს ხელმძღვანელი როლის შენარჩუნება სახელმწიფო ხელისუფლებაში". აქედან სჩანს, რომ ლენინის ფორმულა დიქტატურის უმაღლესი პრინციპის შესახებ ორსახოვანია. იგი შეიცავს როგორც პროლეტარიატის გლეხებთან კავშირს, ისე პროლეტარიატის ხელმძღვანელობის იდეას ამ კავშირში. ვინც ივიწყებს ლენინის ფორმულის ერთ-ერთ ამ ნაწილს, იგი კავშირს სწყვეტს ლენინიზმთან. ლენინმა აშკარად განაცხადა, რომ პროლეტარიატის დიქტატურისათვის საჭიროა მუშათა და გლეხთა კავშირის შენარჩუნება და მასთან ერთად ხელმძღვანელი როლისა და სახელმწიფო ხელისუფლების შენარჩუნება მუშათა კლასისათვის. არ შეიძლება დავივიწყოთ ლენინის ზემოყვანილი ფორმულის არც პირველი და არც მეორე ნაწილი. ტროცკიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში, პარტია, უპირველეს ყოვლისა, იცავდა პროლეტარიატის გლეხობასთან კავშირის იდეას. ჩვენ მივაღწიეთ იმას, რომ ეს იდეა შეგნებულად და მტკიცედ შეითვისა პარტიამ.

მაგრამ უნდა მივიღოთ მხედველობაში, რომ ზოგიერთებმა ტროცკიზმთან ბრძოლაში დაივიწყეს უმთავრესად ეს იდეა და ჯეროვნად ვერ აფასებენ ლენინის ფორმულის მეორე ნაწილს. სწორედ ის არის მემარჯვენე გადახრის შეცდომა, რომ მას არ ესმის ლენინის ფორმულის ეს მეორე ნაწილი, რომ იგი ივიწყებს პროლეტარიატის ხელმძღვანელობის იდეის მნიშვნელობას მუშურ-გლეხურ კავშირში. ამის გამო მემარჯვენე გადახრა წარმოადგენს ლენინიზმის ერთ-ერთ აშკარა ოპორტუნისტულ დამახინჯებას. როგორც ტროცკისტული იდეოლოგია იყო და არის სავსებით შეურიგებელი ლენინიზმთან, ისე მემარჯვენე გადახრის იდეოლოგია სავსებით ეწინააღმდეგება ლენინის მოძღვრებას.

ჩვენთვის ცხადია, თუ საითკენ მიდის ლენინიზმის დამახინჯება—მემარჯვენე გადახრა. ამ მხრივ საკმაოდ ნათელ მაგალითს წარმოადგენს ამხ. ფრუმკინის პოზიცია.

ამხ. ფრუმკინმა დაჰკარგა მუშათა კლასის ხელმძღვანელობის იდეა მუშურ-გლეხურ კავშირში და აშკარა ოპორტუნისტული შეხედულებებისაკენ დაექანა. აი მისი განცხადებები: „ჩვენ ხელი არ უნდა შევუშალოთ კულაკურ მეურნეობათა შექმნას, მაგრამ ამავე დროს უნდა ვებრძოლოთ მათ ველურ ექსპლოატაციას" ან მეორე ადგილის: „საჭიროა შეტევა კულაკის წინააღმდეგ... მაგრამ მას უნდა მივსცეთ საშუალება გაუძლოს მეურნეობას, სანამ იგი ჩვენთვის საჭიროა". უკანასკნელი ციტატა თითქოს აღიარებს სიტყვით კულაკის წინააღმდეგ შეტევის საჭიროებას. მიუხედავათ ამისა, ამხ. ფრუმკინი აშკარა ანტილენინურ ქადაგებამდე მივიდა. საშუალო გლეხთან კავშირის მაგივრად ამხ. ფრუმკინმა მიიღო კულაკთან კავშირი. ამხ. ფრუმკინი ნამდვილად გადაიქცა პროლეტარიატის კაპიტალისტურ ბურჟუაზიასთან თანამშრომლობის იდეის დამცველად. საჭირო არ არის იმის მტკიცება, რომ ეს იდეოლოგია არ შეესაბამება ლენინიზმს. ამხ. ფრუმკინმა ნათლად გამოაშკარავა მემარჯვენე გადახრის რაობა. ამით იგი დაგვეხმარა მემარჯვენე საფრთხის გამოაშკარავებაში, რომლის ოპორტუნისტული ბუნება უპირველეს ყოვლისა მდგომარეობს იმაში, რომ მუშათა და გლეხთა კავშირის იდეის მაგივრად აყენებს პროლეტარიატის კაპიტალისტურ ბურჟუაზიასთან თანამშრომლობის იდეას. პლენუმმა სცნო, რომ „მთავარი საფრთხე საკავშირო კომპარტიისათვის (ბ) ამ ჟამად არის მემარჯვენე აშკარა ოპორტუნისტული გადახრის საფრთხე". ამასთან ერთად პლენუმმა აღნიშნა, რომ არ უნდა იქნას შესუსტებული ბრძოლა ტროცკიზმის და ტროცკისტული ტენდენციების წინააღმდეგ პარტიაში.

ორ ფრონტზე ბრძოლა პირველად არ უხდება ბოლშევიკურ პარტიას. ასეთ ბრძოლას ბოლშევიზმი უდიდესი ძალით აწარმოებდა იმ პერიოდში, როცა პირველი რევოლიუციის შემდეგ განსაკუთრებით გაძლიერდა შინაპარტიული მერყეობა 1908—10 წლებში ლენინი, იცავდა რა ბოლშევიზმს, სისტემატიურად და ცხარედ იბრძოდა როგორც მემარჯვენე მენშევიკების წინააღმდეგ, ისე მარცხნივ „ვპერიოდ"-ელების წინააღმდეგ. ამის შესახებ ლენინი დაწვრილებით ლაპარაკობს, სხვათა შორის, იმ წერილში, რომელშიაც იგი ეხება ცეკას პლენუმის შედეგებს 1910 წელს. იქ ჩვენ ვკითხულობთ: „არაფერი არ იწვევდა პლენუმზე ისეთ გააფთრებულ და ხშირად კომიკურ აღშფოთებას, როგორც აზრი „ამ ფრონტზე ბრძოლის" შესახებ. მარტო ამის გახსენებასაც კი მოთმინებიდან გამოჰყავდა „ვპერიოდ"-ელები და მენშევიკები. ეს აღშფოთება ისტორიულად სავსებით გასაგებია, რადგან ბოლშევიკებმა 1908 წლის აგვისტოდან 1910 წლის იანვრამდე ნამდვილად ჩაატარეს ბრძოლა ორ ფრონტზე, ე. ი. ბრძოლა ლიკვიდატორებთან და ოტზოვისტებთან" (ლენინი, ტომი XI, ნაწილი მეორე, გვ. 55), ორ ფრონტზე ამ ბრძოლით ლენინმა უზრუნველჰყო ბოლშევიზმის გავლენის ზრდა მუშათა კლასში და გააძლიერა პარტიის სიფხიზლე ყოველი სახის ოპორტუნიზმის საფრთხისადმი. ასეთი ბრძოლის ორ ფრონტზე, ისე, როგორც პარტიის ეხლანდელ ბრძოლის მემარჯვენე და „მემარცხენე" (სიტყვით მემარცხენე) გადახრის წინააღმდეგ საერთო არაფერი აქვს ამა თუ იმ ცენტრიზმთან. მონოლიტური ლენინურ პარტიაში ადგილი არა აქვს ცენტრიზმს,—ლენინიზმი, რომელიც ჩვენი პარტიის იდეურ საფუძველს წარმოადგენს, ნიშნავს შეურიგებელ ბრძოლას ყოველგვარი გადახრის წინააღმდეგ პარტიის გენერალური ხაზიდან, შეურიგებელ ბრძოლას ამ გადახრებთან ობივატელური უპრინციპო შემარიგებელი დამოკიდებულების წინააღმდეგ.

ამ იდეით არის გაჟღენთილი უკანასკნელი პლენუმის ერთსულოვანი გადაწყვეტილებანი. მთელი პარტიის წინაშე სდგას ლენინური ხაზიდან გადახრების წინააღმდეგ ბრძოლის ამოცანა. ამ ამოცანას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მოსკოვის ორგანიზაციისათვის. უკანასკნელმა ამბებმა პარტიულ ცხოვრებაში კვლავ გვიჩვენეს, რომ მოსკოვის ორგანიზაცია, ისევე როგორც წინად, არის ლენინიზმის მტკიცე დასაყრდენი, პარტიის ლენინური პოლიტიკის საიმედო დასაყრდენი. მემარჯვენე გადახრასთან შემარიგებელ სულისკვეთებას, რომელმაც ნაწილობრივ გამოხატულება ჰპოვა ორგანიზაციაში, ერთსულოვანი და აქტიური წინააღმდეგობა გაუწიეს პარტიულმა მასებმა. მოსკოვის ორგანიზაციამ ერთხელ კიდევ გვიჩვენა თავისი ბოლშევიკური გამობრძმედილება და შეურიგებელი დამოკიდებულება ბოლშევიკურ ხაზიდან ყოველგვარი გადახრის მიმართ. ჩვენ სრული საფუძველი გვაქვს განვაცხადოთ, რომ მოსკოვის ორგანიზაცია იყო, არის და იქნება ცენტრალური კომიტეტის შეურყეველი ციხე-სიმაგრე, პარტიის ლენინური პოლიტიკის საიმედო დასაყრდენი. (ხანგრძლივი მხურვალე ტაში).

მუშგლეხკორთა თათბირზე

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. მუშგლეხკორთა თათბირმა მოისმინა მრავალი მისალმება. სა-კოლო ასაკამდე აღზრდის მუშაკთა ყრილობამ, რომელიც მოსკოვში მიმდინარეობს, თათბირზე გამოგზავნა დელეგაცია, რომელმაც მიმართა მუშგლეხკორებს მოწოდებით—ელი შეუწყონ მასიურ ღონისძიებათა გატარებას სასკოლო ასაკამდე აღზრდის საქმეში და სასკოლო ასაკამდე აღზრდის დაწესებულებათა ქსელის გასაფართოვებლად. შემდეგ თათბირს მიესალმენ საავიაციო ნაწილების პარტიული კონფერენციის წარმომადგენელი.

ალკოჰოლიზმთან ბრძოლის საზოგადოების წარმომადგენელმა მოუწოდა მუშგლეხკორებს—დარაზმონ საზოგადოებრივი აზრი ლოთობის წინააღმდეგ.

რემდასის წარმომადგენელმა ამხ. ვოსკრესენსკაიამ რემდასის ცეკას პლენუმის სახელით მოუწოდა თათბირს—ხელი შეუწყონ რემდასის მუშაობას.

კამათში გამოსულმა საკავშირო პროფსაბჭოს წარმომადგენელმა ამხ. ევრეინოვმა აღნიშნა, რომ საკავშირო პროფსაბჭო არაერთხელ მიუთითებდა ადგილებს იმაზე, რომ საჭიროა დახმარების გაწევა მუშგლეხკორთა მოძრაობისათვის. მაგრამ შეიძლება აღინიშნოს, რომ პროფკავშირები ჯერ კიდევ საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ მუშგლეხკორთა მოძრაობას და კედლის გაზეთებს.

2 დეკემბერს მუშგლეხკორთა თათბირზე წარმოებდა კამათი ამხ. კალინინის მოხსენების გარშემო.

სხდომის ბოლოს სიტყვა მიეცა თათბირზე ლად მოსულ ამხ. კალინინს, რომლის გამოჩენასაც თათბირის მონაწილენი მქუხარე ტაშით შეხვდნენ.

„მუშგლეხკორები,—სთქვა ამხ. კალინინმა,—მუშათა და გლეხთა მასების ის ცოცხალი ძალები არიან, რომლებიც განსაკუთრებით ფხიზლად ეხმაურებიან მათ გარშემო მომხდარ მოვლენებს. მუშგლეხკორის მნიშვნელობა იმაში მდგომარეობს, რომ ის გამოსულია ხალხიდან, მუშათა კლასიდან და გლეხკორიდან. კორესპონდენტის გავლენა იმაზეა დამოკიდებული, თუ რამდენად შეუძლია მას თვალყური ადევნოს ცხოვრებას და დაკვირვებით მიღებული მასალა განაზოგადოს და გამოსთქვას. მუშგლეხკორთა კულტურული დონის აწევა იმიტომაც წარმოადგენს უმნიშვნელოვანეს ამოცანას, რომ მათი სახით იქმნება ინტელიგენცია, რომელიც უშუალოდ გამოსულია მუშათა კლასისა და გლეხობის რიგებიდან და თავისი ეკონომიური ყოფით დაკავშირებულია ფართო მასებთან. მუშგლეხკორები არიან მომავალი ინტელიგენცია, მუშების და გლეხების ის მოწინავე ფენა, რომელსაც უდიდესი გავლენა აქვს მთელ მუშათა კლასსა და გლეხობაზე და რომელიც მაგალითს წარმოადგენს ახალგაზრდა მუშებისა და გლეხებისათვის. მეორეს მხრივ, არ შეიძლება მხოლოდ უარყოფითი მხარეების აღნიშვნა, რაც საერთოდ უფრო ადვილი და სანახავია. მუშგლეხკორებს უნდა შეეძლოთ დადებითი მხარეების აღმოჩენაც, ახალი ცხოვრების იმ ურიცხვი ჩანასახების პოვნა, რომლებიც გაფანტულნი არიან მთელს ჩვენს საბჭოთა კავშირში—უნდა შეეძლოთ სოციალისტურ სახელმწიფოს ჩანასახების პოვნა" (ადს).

ხარს უჭერენ ცეკას პლენუმის გადაწყვეტილებებს

მოსკოვი, 4 დეკემბერი. მოსკოვის ყველა აიონებში გაიმართა საკავშირო კომპარტიის) აქტივის კრებები, რომელზედაც ამხ. ქა-ანოვიჩი, **იაროსლავსკი, ბაუმანი, ორჯონიკიძე, მიქოიანი** და **იაკოვლევი** გამოდიოდნენ მოხსენებით ცეკას ნოემბრის პლენუმის შედეგების შესახებ. ყველა კრებაზე მიღებულ იქნა რეზოლიუციები, რომელთაც აქტივის კრებები იწონებენ ცეკას ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებებს. რეზოლიუციები ესალმებიან ცეკას გადაწყვეტილებას პარტიის რიგების უცხო, გახრწნილ და ბიუროკრატიულ ელემენტებისაგან გაწმენდის და აგრეთვე პარტიის პროლეტარული ნაწილის პარტიის მთელი შემადგენლობის 50 პროცენტამდე გადიდების შესახებ. აქტივის კრებები სწორედ სთვლიან ცეკას პლენუმის შეფასებას, რომ ამჟამად მთავარ საფრთხეს წარმოადგენს მემარჯვენე გადახრა და მასთან შემარიგებელი დამოკიდებულება. მემარჯვენე გადახრის წინააღმდეგ ბრძოლამ არ უნდა შეასუსტოს ბრძოლა „მემარცხენე" ტროცკისტულ გადახრას და მისდამი შემარიგებელ განწყობილების წინააღმდეგ. (ადს).

დონის როსტოვი, 4 დეკემბერი. საკავშირო კ.პ. (ბ) როსტოვ-ნახიჩევანის ორგანიზაციის აქტივის ფართო კრებაზე, დონის მე-14 საოლქო პარტიული კონფერენციის დელეგატებთან ერთად, საოლქო კომიტეტის მდივანმა ამხ. **ივანოვმა** გააკეთა მოხსენება ცეკას ნოემბრის პლენუმის მუშაობის შედეგების შესახებ. ერთხმად მიღებულს რეზოლიუციაში კრება მთლიანად და სავსებით უერთდება ცეკას პლენუმის გადაწყვეტილებებს. კრებას სრულიად სწორად მიაჩნია ცეკას მიერ მოცემული შეფასება, რომ მიმდინარე მომენტში მთავარ საფრთხეს წარმოადგენს მემარჯვენე აშკარა ოპორტუნისტული გადახრა, რადგანაც, ეს გადახრა ნიშნავს სოციალიზმის ზრდის შენელებას, ინდუსტრიალიზაციის ტემპის შემცირებას, კულაკთან ბრძოლაზე უარის თქმას და ფაქტიურად ლენინური ხაზის უარყოფას. კრებას აუცილებელ საჭიროებად მიაჩნია ფართო შეურიგებელი იდეოლოგიური ბრძოლის წარმოება, ცეკას ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა საფუძვლებზე, მემარჯვენე საფრთხის და მასთან შემარიგებლობის წინააღმდეგ.

საკავშირო თათბირი

სუბტროპიკული კულტურების შესახებ

ბათომი, 3 დეკემბერი. 2 დეკემბერს ბათომში გაიხსნა პირველი საკავშირო თათბირი სუბტროპიკული კულტურების შესახებ. თათბირს საქართველოს ცაკისა და სახალხო კომისართა საბჭოს სახელით მიესალმა საქართველოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი ამხ. ს. ჯუღელი.

კონფერენციამ მისასალმებელი დეპეშები გაუგზავნა საკავშირო ცაკსა და სახალხო კომისართა საბჭოს, ამიერ-კავკასიის, საქართველოსა და აჭარისტანის ცაკსა და სახალხო კომისართა საბჭოს, სამეცნიერო აკადემიას, გამოყენებითი ბოტანიკის ინსტიტუტს და სხ..

კონფერენციამ ერთხმად დაადგინა ამხ. ლომაური გაგზავნის აჭარისტანის მე-XI საოლქო პარტ-კონფერენციის მისასალმებლად,

2 დეკემბერს, საღამოს თათბირი სუბტროპიკული კულტურების შესახებ შეუდგა საქმიან მუშაობას.

3 დეკემბერს კონფერენციამ დროებით შესწყვიტა მუშაობა, რომ კონფერენციის წევრებს შესაძლებლობა მისცემოდათ დაეთვალიერებინათ ბათომის ბოტანიკური ბაღი და ჩაქვის სახალხო მამული (ადს).

საქართველოს კომპარტიის (ბ) თბილისის კომიტეტის
სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება
წინადადებას იძლევა
პარტიული მეცადინეობის მორიგ დღეს
პარტგანათლების მთელ ქსელში (მთლიანი პარტსკოლები, საღამოს საბპარტსკოლები, საგნობრივი წრეები, მიმდინარე პოლიტიკის წრეები და სხვ.) **დამუშავებულ იქნას**

საკავშირო კომპარტიის (ბ) ცეკას ნოემბრის პლენუმის ძირითადი გადაწყვეტილებები

მასალების მისაღებად ხელმძღვანელებმა უნდა მიმართონ პარტიის სათანადო რაიკომებს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პარტიაში

26 კომუნარის რაიკომის პირველი პლენუმი

გუშინ, საღამოს 6 საათზე 26 კომუნარის რაიკომის შენობაში შესდგა ამავე რაიკომის ახალ შემადგენლობის პირველი პლენუმი.

პლენუმის დღის წესრიგში იდგა მხოლოდ ორი საკითხი — პრეზიდიუმის გამოყოფა და პრაქტიკულ მომუშავეების არჩევა.

რაიკომის პრეზიდიუმში წევრებად გამოყოფილ იქნა შემდეგი ამხანაგები: ტერ-ვართანოვი, ნუცუბიძე, გრიგორიანი, ბელელაძე, სააკიანი, პატარაკაციშვილი, ოკუზიანი, ფაფახჩიანი, იუსუფოვი, ლომთათიძე, დონდუზაშვილი, კირაკოზოვი, ფარალოვი, კუკულდავა, გირინი, ბაბაიანი, ენუქიძე, კანჩაკი და მიროტაძე.

კანდიდატებათ: ამხ. მატინიანი, კოლხიდოვი, გოზალოვი, აივაზოვი, რუხაძე, ნასარიძე, ასკერ ივანოვი და მირზაბანოვი.

პლენუმმა რაიკომის პ.-მ. მდივნად ერთხმად აირჩია ამხ. ტერ-ვართანოვი, საორგანიზაციო განყოფილების გამგედ ამხ. ბელელაძე, საგიტაციო - საპროპაგანდო განყოფილების გამგედ—ამხ. სააკიანი და ქალთა განყოფილების გამგეთ ამხ. ჩილაკპიანი.

როგორ მიმდინარეობენ პარტკონფერენციები

ქუთაისი

(ტელეფონით საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

მეორე და მესამე სხდომაზე გრძელდებოდა კამათი ამხ. კახიანის მოხსენების გარშემო. კამათში მონაწილეობა მიიღო 30-მდე დელეგატმა. ორატორები აღნიშნავდნენ, რომ ამჟამად პარტიისათვის მთავარ საფრთხეს წარმოადგენს აშკარა ოპორტუნისტული მემარჯვენე გადახრა. ტროცკიზმის ნაშთებთან შეუსუსტებელ ბრძოლასთან ერთად დელეგატები მოითხოვდნენ გადამწყვეტ ბრძოლას მემარჯვენე გადახრასთან და ამ გადახრებისადმი შემარიგებელ დამოკიდებულებასთან.

პარტკონფერენციამ სავსებით და მთლიანად მოიწონა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური და ორგანიზაციული ხაზი.

გუშინ, საღამოს 4 საათზე სამტრედიიდან სპეციალური მატარებლით ჩამოვიდა მუშათა დელეგაცია, რომელმაც მეთერთმეტე პარტკონფერენციას მიუძღვნა სამტრედიის მუშების მიერ ზედმეტ (უფასოდ ნამუშევარ) საათებში დამზადებული და გამოშვებული ორთქლმავალი, № 33—23.

დასასრულ კონფერენციის სხდომამ მოისმინა ამხ. ა. კეკელიას საანგარიშო მოხსენება სამაზრო კომიტეტის მუშაობის შესახებ.

ქალაქის რაიონი

მესამე სხდომა

გრძელდება კამათი ამხ. ფ. მახარაძის მოხსენების ირგვლივ.

ამხ. მეგრელაძე.—პარტია დიდ ყურადღებას აქცევს საწარმოო თათბირების მუშაობას, მიუხედავად ამისა, თათბირების დადგენილებათა უმეტესობა ცხოვრებაში არ ტარდება. პოლიგრაფტრესტის სტამბებში არსებული საროტაციო მანქანები არ არის საკმაოდ დატვირთული, ამავე დროს „ზარია ვოსტოკა"-ს რედაქციამ ახალი მანქანა დაიკვეთა საზღვარგარეთ. სტამბა დაცული არ არის სხვადასხვა მოსალოდნელ შემთხვევებისაგან. საჭიროა აღნიშნულ ნაკლოვანებების გამოსწორებას მიექცეს ჯეროვანი ყურადღება.

ამხ. ჯაფარიძე.—აგურის წარმოების საქმე დღემდე არ არის მოწესრიგებული. ფასების დაკლების გამო აგური ბაზარზე იყიდება თვითღირებულებაზე იაფად, ხელისუფლებამ უნდა მიაქციოს ყურადღება აგურის ხარისხისა და აგურის წარმოებაში მომუშავეთა პირობების გაუმჯობესებას. თვითკრიტიკას ხშირად იყენებენ პირადი ინტერესების მიზნით და ტყუილ უბრალო ჩირქი ეცხება ამა თუ იმ კეთილსინდისიერ მომუშავეს. პარტიაში გაჩნდენ „ახალი აზნაურები", ასეთი ამხანაგები ავტომანქანებით დაბრძანდებიან სანადიროდ ტყეებში, რითაც გლეხობაში უკმაყოფილებას იწვევენ.

ამხ. არჩევი.—კამათში გამოსული ამხანაგები მიგვითითებდნენ იმაზე, რომ ზაჰესის სადგური ნაკლებადაა დატვირთული. ასეთი შეხედულება არ არის სწორი. პირიქით, ზაჰესის მუშაობამ მოლოდინს გადააჭარბა. დღესდღეობით ზაჰესი დატვირთულია საშუალოდ 50 პროც.-ით. ხშირად ჩვენ გვიხდება სამივე ტურბინის ამუშავება, ორი ტურბინი კი ყოველთვის მოქმედობს. გეგმით გათვალისწინებული გვაქვს მომავალი წლისათვის 24 მილიონ კილოუატ ენერგიის დახარჯვა, ვფიქრობთ ეს რიცხვი 30 მილიონ კილოუატამდე მიაღწევს. 1930 წელს კი დაიხარჯება 39 მილიონი კილოუატი, 32 წლის დასაწყისში—50 მილიონი, ე. ი. ოთხივე ტურბინი ამუშავდება ურეზერვოთ. ელექტრობაზის გაყვანა ძვირია, მაგრამ ამაში მარტო თელავს ვერ დავსდებთ ბრალს.

კამათში მონაწილეობა მიიღეს აგრეთვე ამხ. ნასყიდაშვილმა, აფანასიევმა, ყანდარიანმა, სტითანიძემ, მოიზრიშვილმა და სხვ.

ამავე სხდომაზე კონფერენციას ეწვია 26 კომუნარის რაიკონფერენციის დელეგაცია, რომლის სახელით მისასალმებელი სიტყვა წარმოსთქვა ამხ. ვ. სტურუამ. ორატორმა უსურვა კონფერენციას ნაყოფიერი მუშაობა.

მეოთხე სხდომა

მეოთხე სხდომაზე კონფერენციამ მოისმინა ამხ. მორჩილაძის მოხსენება რაიკომის მუშაობის შესახებ.

ამხ. მორჩილაძის მოხსენება

ქალაქის რაიონის სამეურნეო ორგანიზაციების შემადგენლობაში—ამბობს მომხსენებელი,—ს. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის რაიონების რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით მოხდა ცვლილებები. რაიონს მოემატა კიდევ შემდეგი წარმოებები: „თელასი", „ზაკავტოპრომტორგი". კოოპერატივისა და ლუდის ქარხნები. საანგარიშო პერიოდში რაიკომმა ჩაატარა თვითღირებულების, კალკულაციის, შრომის ნაყოფიერების, და წარმოების მდგომარეობის გადასინჯვის მასიური კამპანია. რამაც საგრძნობი ნაყოფი გამოიღო. საწარმოო თათბირების და „კოჯსიების" მუშაობა გამოცოცხლდა და ხარისხობრივად გაუმჯობესდა. საწარმოო თათბირთა დადგენილებების შესრულება საშუალოდ 70 პროცენტს აღწევს.

პარტიული ორგანიზაცია დიდ ყურადღებას აქცევდა საბჭოთა-სამეურნეო დაწესებულებების ორგანიზაციების მუშაობის გაუმჯობესებას. საბჭოთა აპარატში დაწინაურებულ იქნა 34 კაცი, რაიკომის მიერ ქალაქის რაიონის ფარგლებში აღრიცხულია 194 დაწინაურებული მუშა. არის შემთხვევები, როცა ცდილობენ დაწინაურებულთა გაძევებას აპარატიდან. აღრიცხულია დასაწინაურებლად მუშათა აქტივიდან 80 კაცი. პარტიის დირექტივები ადმინისტრაციულ ხარჯების 20 პროცენტით შემცირების შესახებ ნაკლებად სრულდება აპარატის მიერ.

რაიკომი ხელმძღვანელობდა მასიურ უპარტიო ორგანიზაციების მუშაობას. ჩატარდა საბჭოს საანგარიშო კამპანია თბილისის საბჭოში [illegible] ვის გამოწვეულ იქნა 19 დეპუტატი. რაიონში მასების კოოპერატიული შეკავშირება გაიზარდა. ამჟამად ჩვენს რაიონში მუშ.კოოპის წევრია 9.619 კაცი ფაბქარკომების გადარჩევის კამპანია მიმდინარეობს პროფკავშირთა მასის აქტივობის შემდგომი ზრდით. 80 წვრილი საბინაო ამხანაგობა გაერთიანებულ იქნა 12 ამხანაგობაში. საბინაო-საიჯარო კოოპერაციის წევრთა რიცხვი 22 პროცენტით გაიზარდა. არამშრომელი ელემენტების შემჭიდროების ხარჯზე მუნიციპალიზაცია ქმნილ სახლებში ჩასახლებულ იქმნა 50 მუშის ოჯახი.

გამოცოცხლდა ნებაყოფლობითი ორგანიზაციების მუშაობა, თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ უჯრედების ხელმძღვანელობა მათზე მოისუსტებს.

პარტიის დირექტივა თვითკრიტიკის შესახებ ჯერ კიდევ სავსებით არ არის განხორციელებული. მთელ რიგ შემთხვევებში ხელმძღვანელ ორგანოების ბიუროკრატიული ელემენტები წინააღმდეგობას უწევენ მის შესრულებას. მომავლისათვის თვითკრიტიკის გატარება კვლავ რჩება პარტორგანიზაციის უმნიშვნელოვანეს ამოცანად.

ინდუსტრიალიზაციის პირველი და მეორე სესხის კამპანიებს მასები საგრძნობი აღფრთოვანებით შეხვდნენ. რეალიზაციის შედეგებმა გადააჭარბა სესხის განაწილების მოცემულ ნორმას.

საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას პლენუმის დადგენილების თანახმად მიღებული ზომები სტუდენტთა მატერიალურ მდგომარეობის გაუმჯობესების დარგში. საკმაოდ ხელს უწყობს პარტიის გავლენის გაძლიერებას უმაღლეს სასწავლებელთა სტუდენტობის მასაზე.

ორგანიზაციაში შემოღებულია მუშაობის კვარტალური, სამთვიური გეგმები და თვიური კალენდარული გეგმები. საანგარიშო პერიოდში რაიკომის მიერ დამუშავებულ იქმნა პარტმუშაობის რაციონალიზაციის მთელი რიგი ღონისძიებანი, მუშაობაში გეგმიანობის შეტანისა და რეგლამენტის დაწესების დარგში.

საბჭოთა ნაწილობრივი არჩევნები-შედეგები თბილისის მაზრაში

საბჭოთა ნაწილობრივი არჩევნები თბილისის მაზრის მთიან ადგილებში უკვე დამთავრდა. არჩევნები ჩატარებული იქნა ბარისახოში, არხოტის, შატილის და კობის თემებში. როგორც მიღებულ ცნობებიდან სჩანს, აღნიშნულ თემებში არჩევნების შედეგები, არ არის დამაკმაყოფილებელი. თუ როგორ იქნა არჩევნები ჩატარებული, ეს სჩანს შემდეგი ცნობებიდან:

საანგარიშო კამპანია

საანგარიშო კრებები ჩატარებული იქნა მხოლოდ კობის თემში. სულ მოწვეული იყო 10 საანგარიშო კრება, რომელსაც დაესწრო დაახლოვებით 721 კაცი და 45 ქალი.

ბარისახოს თემში

ბარისახოს თემი დაყოფილი იყო 7 საარჩევნო უბნად. თემში მცხოვრებთა საერთო რაოდენობა უდრის 2197 სულს. აქედან სრულწლოვანია 1343 სული; მათ შორის 3-ს წაერთვა საარჩევნო ხმის უფლება. ამრიგად, არჩევნებში შეეძლო მონაწილეობა მიეღო 1340 კაცს. აქედან—727 ქალს. ნამდვილად არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 523 კაცმა, მათ შორის 29 ქალმა.

არხოტის თემში

არხოტის თემში მცხოვრებთა საერთო რაოდენობა უდრის 256. მათ შორის სრულწლოვანია 184, საარჩევნო ხმის უფლებას მოკლებული—2. არჩევნებში მონაწილეობა უნდა მიეღო 182 სულს, მათ შორის 93 ქალს. ნამდვილად კი არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 63 კაცმა და 8 ქალმა.

შატილის თემი

შატილის თემში 1110 მცხოვრებია. სრულწლოვანია 543, თემი დაყოფილი იყო 3 საარჩევნო უბნად. საარჩევნო ხმის უფლება წართვა 1. არჩევნებში მონაწილეობის უფლება ჰქონდა 542 სულს, მათ შორის 285 ქალს. არჩევნებში კი მონაწილეობა მიიღო 194 კაცმა და 41 ქალმა.

კობის თემში

კობის თემში მცხოვრებთა რაოდენობა უდრის 3602 სულს, სრულწლოვანია—1913. თემში ყველა საარჩევნო ხმის უფლებას მქონეა. ასე, რომ არჩევნებში მონაწილეობა შეეძლო მიეღო 1913 სულს. მათ შორის 914 ქალს. ნამდვილად კი არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 183 კაცმა და 66 ქალმა. თემი დაყოფილი იყო 10 საარჩევნო უბნად. ამრიგად, ოთხივე თემში მცხოვრებთა საერთო რაოდენობა უდრის—7165, სრულწლოვანია 3983 სული, აქედან საარჩევნო ხმის უფლების მოკლებულია—6. არჩევნებში მონაწილეობა შეეძლო მიეღო ოთხივე თემში 1958 კაცს და 2019 ქალს, სულ—3977 ამრჩეველს, ნამდვილად კი არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 1578 ამრჩეველმა. მათ შორის—144 ქალმა.

არჩევნებში განსაკუთრებით მოისუსტებდა ქალთა აქტიურობა.

ახალი საბჭოები

ბარისახოს სათემო საბჭოში არჩეული იქნა 22 წევრი, ყველა უპარტიო, მათ შორის 21 გლეხი და 1 მოსამსახურე. საბჭოში არ არის არჩეული არც ერთი ქალი.

არხოტის საბჭოში არჩეული იქნა 3 წევრი, სამივე მამაკაცი, მათ შორის 1 კომკავშირელია, 2 უპარტიო.

შატილის თემსაბჭოში აირჩიეს 11 წევრი, ყველა უპარტიო. საბჭოში არჩეული არ არის არც ერთი ქალი.

კობის სათემო საბჭოში არჩეული იქნა 34 წევრი, აქედან 1 ქალია, საბჭოში არჩეულია 24 გლეხი, 10 მოსამსახურე. მათ შორის 10 კომუნისტია, 5 კომკავშირელი, 19 უპარტიო.

ჭიათურა

(ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

მთავრობის კომისიამ დაამთავრა მუშაობა

მთავრობის კომისიამ უკვე დაასრულა მუშაობა ჭიათურაში. ათი დღის განმავლობაში კომისია ეცნობოდა ჭიათურის მრეწველობის მდგომარეობას. კომისიამ ადგილობრივ დაათვალიერა მაღაროები, შავი ქვის სარეცხი ქარხნები, გაეცნო გზებს, ფოთის ნავთსადგურს, შავი ქვის გადატვირთვის საქმეს შორაპანში. კომისია 5 დეკემბერს მიემგზავრება თბილისში და თავის დასკვნას შავი ქვის ექსპორტის გაძლიერების შესახებ წარუდგენს საქართველოს მთავრობას.

ამხ. ბ. ყურულაშვილი ჭიათურაში

გუშინ დილით ჭიათურაში ჩამოვიდა ამხ. ყურულაშვილი და მთავრობის კომისიის წევრები: არალოვი და სვანიძე.

ტრესტის ქონების აღწერა

ს. მ. უ. ს. კომისიამ, რომელსაც დავალებული ჰქონდა ტრესტის ქონების აღწერა-შეფასება, დაამთავრა მუშაობა ჭიათურაში. კომისია გაემგზავრა ფოთში ქონების შესაფასებლად. კომისიის მუშაობის დამთავრების შემდეგ გამოირკვევა ტრესტის ძირითადი თანხა.

გზების გაფართოება

მოკლე ხანში ტრესტი შეუდგება იმ გზების შეკეთება-გაფართოებას, რომლებიც საჭიროა შავი ქვის გადასაზიდათ მაღაროებიდან სადგურამდე. გზები გაფართოებული იქნება იმ ზომამდე, რომ მათზე თავისუფლად იარონ ავტომობილებმა.

ე. ხუციშვილი.

4 დეკემბერი.

მუშკორთა საყურადღებოდ

ხვალ. 6 დეკემბერს, საღამოს 6 საათზე რედაქციის ბინაზე (კამოს ქ. № 68) შესდგება გაზ. „კომუნისტი"-ს მუშკორთა საერთო კრება. დღის წესრიგში: პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის წარმომადგენლის მოხსენება. ლიტერატურული წრის წევრების დასწრება აუცილებელია.

„კრასინი"-ს ექსპედიციის მონაწილენი თბილისში

გუშინ დილით თბილისში ჩამოვიდა „კრასინი"-ს ექსპედიციის მონაწილეთა მეორე ჯგუფი მფრინავ ბორის ჩუხნოვსკის მეთაურობით.

მფრინავ ჩუხნოვსკისთან ერთად ჩამოვიდნენ აეროპლანის მექანიკოსი ა. შელაგინი და ჟურნალისტი ი. მინდლინი, რომელიც მონაწილეობას ღებულობდა „კრასინის" ექსპედიციაში.

სტუმრებს სადგურზე შეხვდნენ ა.-კ. და საქართველოს თავდაცვა-ავიაქიმის საზოგადოების პასუხისმგებელი მუშაკები, საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წარმომადგენლები და პრესის თანამშრომლები.

საუბარი ამხ. ბ. ჩუხნოვსკისთან

— ჩვენ აღტაცებული ვართ,—განაცხადა ამხ. ჩუხნოვსკიმ ჩვენს თანამშრომელთან საუბარში,—იმ თბილი შეხვედრით, რომელიც ჩვენ ვპოვეთ მთელ საბჭოთა კავშირში და განსაკუთრებით საქართველოში. ის გულწრფელი სიხარული, რომელიც გამოიწვია „კრასინის" ექსპედიციის გამარჯვებამ ჩვენს მშრომელთა შორის, არ არის მარტო ჩვენი დამსახურება, არამედ ესაა მთელი საბჭოთა კავშირის მშრომელთა დამსახურება.

მართლაც, რით უნდა აიხსნას ის გარემოება, რომ კაპიტალისტური სახელმწიფოებიდან გაგზავნილმა ათეულმა გამოჩენილმა მფრინავებმა ვერ შესძლეს გაეკეთებიათ ის, რაც შევსძელით საბჭოთა მფრინავებმა? ეს აიხსნება შემდეგი გარემოებით:

„კრასინის" ექსპედიციის მუშაობა სწარმოებდა წინასწარ გათვალისწინებული ზუსტი გეგმით. გარდა ამისა ექსპედიციის მუშაობაში სავსებით იყო განხორციელებული პრაქტიკული კავშირი მეცნიერებასა, ტეხნიკასა და მუშათა მასებს შორის. საბჭოთა სახელმწიფო სისტემის წყალობით შესაძლებელი გახდა ყველა ძალების კონცენტრაცია დასახული მიზნის მისაღწევათ. იყო აგრეთვე ერთი გარემოება, რომელიც განსაკუთრებით ახალისებდა ექსპედიციის მონაწილეებს ნაკისრი საქმის შესრულებაში. ეს, ის, რომ ჩვენ არ უნდა გაგვეცრუებია ის იმედები, რომელსაც ჩვენზე ამყარებდა საბჭოთა კავშირის მშრომელი ხალხი და უნდა მიგვეღო ყოველგვარი ზომები, რომ გამარჯვებული გამოვსულიყავით ასეთი, უდიდესი მნიშვნელობის საერთაშორისო შეჯიბრებიდან.

პირადათ მე წელს პირველად არ მიფრენია ჩრდილოეთის პოლიუსის მხარეში. წრევანდელმა პრაქტიკამ დამარწმუნა, რომ პოლიარულ ზონაში საფრენად ყველა ტიპის აეროპლანს სჯობია ე. წ. ნავის ტიპის აეროპლანი.

მომავალ ზაფხულზე „კრასინი" კვლავ გაემგზავრება ე. წ. ჩრდილოეთის მიწისაკენ. ამ ადგილამდე ჯერჯერობით არავის მიუღწევია და ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ „კრასინი" შესძლებს პირნათლად შეასრულოს ეს ამოცანაც. „კრასინს" მეც გავყვები აეროპლანით.

მომავალი წლის განმავლობაში განზრახულია აგრეთვე დაწყებულ იქნეს კარსის ზღვის ხასიათის შესწავლა. ამ მიზნით საგანგებოთ წასულმა ექსპედიციამ უნდა გამოარკვიოს ყველა ის პირობები, რომელშიაც შესაძლებელი გახდება კარსის ზღვაზე გემების მიმოსვლა, ან რომელ პერიოდში იქნება შესაძლებელი გემების სისტემატიური მიმოსვლის შემოღება.

კარსის ზღვა, სხვათაშორის წარმოადგენს საუკეთესო გზას საბჭოთა კავშირის ჩრდილოეთიდან სხვადასხვა ძვირფასი საქონლის გასატანათ საზღვარგარეთ. ამ ზღვაზე ძევს გზა, რომლითაც უნდა გავიდეს ევროპის ბაზარზე ციმბირის ტყეების სიმდიდრე, გრაფიტის მადანი და გარეულ ცხოველთა ძვირფასი ტყავეულობა. ჩრდილოეთის ყინულოვან ზღვაზე გამართულია ზღვის ცხოველთა პროდუქტების გადამამუშავებელი მრავალი საწარმოები. ამ საწარმოებში ამზადებენ ზღვის ცხოველთა ტყავეულობას, ამუშავებენ მათ ქონს, და სხვა. ყველა ამ პროდუქტებზე დიდი მოთხოვნილებაა, მაგრამ ხმელეთით მათი გადაზიდვა მოთხოვნილების ადგილამდე ჯდება გაცილებით უფრო მეტი, ვიდრე ეს პროდუქცია ღირს. კარსის ზღვაზე სატრანსპორტო გზის გამორკვევა ბევრნაირათ შეუწყობს ხელს ყველა ამ საკითხების დადებითად მოგვარებას.

მფრინავი ბ. ჩუხნოვსკი და მექანიკოსი ა. შელაგინი

ექსპედიციის მონაწილეთა მუშაობის გეგმა

დღეს დილით ამხ. ჩუხნოვსკი, შელაგინი და მინდლინი გაემგზავრებიან ზაჰესისა და ნატახტარის წყალსადენის სამუშაოთა დასათვალიერებლად. ნაშუადღევს 3 საათისათვის ისინი დაბრუნდებიან თბილისში და დაესწრებიან პოლიტეხნიკური ინსტიტუტის სტუდენტთა და პროფესორთა საერთო კრებას, რომელზედაც მოხსენებით გამოვა ამხ. ჩუხნოვსკი.

დღესვე, საღ. 6 საათზე ამხ. ჩუხნოვსკი გააკეთებს მოხსენებას პლეხანოვის სახელობის მუშათა კლუბში და ლენინის რაიონის მუშათა საერთო კრებაზე.

საღ. 8 საათისათვის კი დანიშნულია ჩუხნოვსკის ფასიანი მოხსენება რუსთაველის თეატრის საკონცერტო დარბაზში.

6 დეკემბერს დილით დანიშნულია ექსპედიციის მონაწილეთა გამოსვლა სხვადასხვა მუშათა კლუბებში და წარმოებებში. იმავე დღეს საღამოს ექსპედიციის მონაწილეები მოხსენებით გამოვლენ თბილისის გარნიზონის ნაწილების კრებაზე.

6 დეკემბერს ღამის 12 საათზე ექსპედიციის მონაწილენი გაემგზავრებიან ბაქოსაკენ, ხოლო იქიდან თურქესტანში.

თავდაცვა-ავიაქიმის თბილისის საბჭოს საზეიმო სხდომა

„კრასინ"-ის ექსპედიციის მონაწილეთა მეორე ჯგუფის ჩამოსვლის გამო, გუშინ საღამოს წითელი არმიისა და ფლოტის სახლში შესდგა თავდაცვა-ავიაქიმის თბილისის საბჭოს და აქტივის საზეიმო სხდომა, რომელიც გახსნა თავდაცვა-ავიაქიმის თბილისის საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ა. სალარაძემ.

სხდომაზე პირველი მოხსენებით გამოვიდა არქტიკის გმირი მფრინავი ჩუხნოვსკი რომელმაც დამსწრეებს გააცნო „კრასინ"-ის ექსპედიციის მუშაობის ზოგიერთი მომენტები და უმთავრესად ილაპარაკა ექსპედიციის საავიაციო ნაწილის მუშაობაზე. ამხ. ჩუხნოვსკის მოხსენებიდან გამოირკვა ბევრი საინტერესო მომენტი, რომელიც ახასიათებს უცხო სახელმწიფოების პოზიციას საბჭოთა ექსპედიციებისადმი. ასე, მაგალითად, ამხ. ჩუხნოვსკის გადმოცემით, ზოგიერთი უცხო ქვეყნების ბურჟუაზიული პრესა, „კრასინ"-ის გამარჯვების შემდეგ აქვეყნებდა ცნობებს იმის შესახებ, რომ „კრასინ"-ის ექსპედიცია არაა საბჭოთა მთავრობის ნებართვით წამოსული და რომ დაბრუნების შემდეგ პროფ. სამოილოვიჩს და ჩუხნოვსკის დააპატიმრებენ და გადაასახლებენ სადმე.

ბევრი ილაპარაკა მომხსენებელმა მალგრემის დაკარგვის გარშემო, მან განაცხადა, რომ ცაპპის სავსებით დამორჩილებული ყავდა მარიანო და უკანასკნელიც მთლიანად ემორჩილებოდა ცაპპის ნება-სურვილს.

ამხ. ჩუხნოვსკის შემდეგ ილაპარაკეს ბორტმექანიკოსმა ა. შელაგინმა და ჟურნალისტმა მინდლინმა. შელაგინმა თავის სიტყვაში დაასურათა მფრინავების ჯგუფის ცხოვრების პირობები ყინულზე, სადაც ჩუხნოვსკიმ, სტრაუბემ, შელაგინმა, ბლუმშტეინმა და მზვერავმა ალექსეევმა გაათიეს 5 დღე, ჩუხნოვსკის აეროპლანის იძულებითი დაშვების შემდეგ.

ხალხით გაჭედილი დარბაზი სულგანაბული უსმენდა არქტიკის გმირების სიტყვებს და მხურვალე ტაშით აჯილდოებდა თვითეულ ორატორს.

თბილისის საბჭოს სექციებში

თბილისის საბჭოს კომუნალურ სექციას ქალაქის მეურნეობის სხვადასხვა დარგების შესასწავლად და მათი მდგომარეობის გამოსაკვლევად გამოყოფილი ჰყავს რამდენიმე კომისია.

3 დეკემბრის სხდომაზე სექციამ მოისმინა ამ კომისიების წარმომადგენელთა მოხსენებები.

ელექტრო. ანაგებათა სამმართველო

„თელასზე" მიმაგრებულ კომისიის წარმომადგენელმა ამხ. კუკნძემ დაადასტურა ყველა ის შეცდომები და დეფექტები, რომელიც არა ერთხელ იყო აღნიშნული ელექტრო ანაგებათა სამმართველოს მუშაობაში. დღემდე სამმართველომ ვერ მოახერხა გაიაფება გასაყვან ელექტრო-წერტის ღირებულება, რის გამოც ბინების განათება მუშათა დიდი ნაწილისათვის ჯერ კიდევ მიუწვდომელი რჩება. „თელასი" ვერ აზერხებს იმ მუშათა დაკმაყოფილებასაც, რომელთაც ელექტრო-ძელის გაყვანის შესახებ ხელშეკრულებაც აქვთ დადებილი. მაგ. ლენინის რაიონიდან რამოდენიმე თვეა ხელშეკრულება აქვს დადებული 700 მუშას: დღემდე ამ რიცხვიდან დაკმაყოფილებულია მხოლოდ 400, დანარჩენები ჯერაც ვერ ელირსენ ელექტრონის გაყვანას.

კომისია აუცილებლად სთვლის ელექტრო ძელის გაყვანის ღირებულების შემცირებას. ამისათვის კომისიას ერთ-ერთ ღონისძიებად მიაჩნია, რომ მაგისტრალური ხაზის გასაყვანი ხარჯები აბონენტის ნაცვლად, კომუნალურ განყოფილებამ გაიღოს. გარდა ამისა, გადიდებული უნდა იქნეს ძელის გასაყვანი ხარჯების გადახდის ვადაც.

უძრავ ქონებათა სამმართველო

უძრავ ქონებათა სამმართველოსთან მიმაგრებულმა კომისიამ,—როგორც ამხ. ერისთავი აღნიშნავს—მთავარი ყურადღება მიაქცია საბჭოთა სახლების ექსპლოატაციის და მოვლა-პატრონობის საკითხს. გამოირკვა, რომ სახლების დიდი ნაწილი მოუვლელია, შეუკეთებლობის გამო ბევრი სახლი ნგრევის საფრთხის წინ იმყოფება. სახლებს მთლიანად არ ხმარდება ის შემოსავალი, რომელიც მათ აქვს. კომისია აუცილებლად სთვლის, რომ პირველ რიგში დაისვას სახლების შეკეთების საკითხი და დაუყოვნებლივ იქნას გადადგმული პრაქტიკული ნაბიჯები. ეს საქმე უმთავრესად უნდა იტვირთოს ბინათ კავშირმა, რომელსაც გადაეცა ჩამორთმეულ სახლების დიდი ნაწილი.

შემდეგ მომხსენებელი აღნიშნავს უძრავ ქონებათა სამმართველოში არსებულ უწესრიგობას და მოჰყავს რამოდენიმე სანიმუშო მაგალითი ასეთი უწესრიგობის შესახებ.

წყალსადენი

მომხსენებელ ამხ. ასამბაძის გადმოცემით, წყალსადენის სამმართველო ნაყოფიერ მუშაობას აწარმოებს წყალსადენის ქსელის გასაფართოებლად. ზოგ განაპირა უბანში უკვე გაყვანილია მთავარი მაგისტრალი და ამჟამად მიმდინარეობს ამ უბნების წყალსადენის მილებით დაქსელვა, მაგრამ ჯერ კიდევ ზოგი მუშათა უბანი მოკლებულია წყალსადენს. რასაც მთავარი ყურადღება უნდა მიექცეს. თუ

ტრამვაელთა სახლების გარშემო

მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სექციის 3 დეკემბრის სხდომაზე მოსმენილ იქნა ინჟ. ქურდიანის მოხსენება ტრამვაის მუშათა სახლების მშენებლობის შესახებ. მოხსენება წარმოადგენდა საბრალმდებლო ოქმს ამ სახლების მშენებლობის შესახებ. მოხსენება წარმოადგენდა საბრალმდებლო ოქმს ამ სახლების პროექტის შემდგენელისა და მათი მშენებლების წინააღმდეგ. როგორც მომხსენებელმა განაცხადა, ამ სახლების აგება თავიდანვე უწესოთ დაიწყო. იმ ადგილზე, სადაც სახლების შენებას შეუდგენ, გაჩნდა აწმყოვანი ხევი, მაშინ როცა შეიძლებოდა იქვე მახლობლად სრულიად თავისუფალ მოედანზე დაწყებულიყო სახლების აგება. ამ მოედანზე სახლების აგებით დაცული იქნებოდა ძვირფასი ხევი და მეორე მხრით,—მშენებლობა აცდებოდა მრავალ დამაბრკოლებელ გარემოებას, რომელსაც იგი მუშაობის პროცესში წააწყდა. მომხსენებლის დასკვნით, თვით სახლების პროექტი არ წარმოადგენს მისი ავტორის ინჟ. ჩისლიაევის ორიგინალურ ნაშრომს, იგი თითქმის გადმოღებულია ინჟ.სოლოგუბის პროექტიდან, რომელიც რამოდენიმე ათეულ წლების წინად არის შედგენილი. ტრამვაის მუშათა სახლების პროექტის ავტორს არ უზრუნვია, რომ დღევანდელ საცხოვრებელ პირობებთან შეფარდებით პროექტში მცირეოდენი რამ ცვლილებანი შეეტანა. მომხსენებლის აზრით, მიზანშეწონილი იქნებოდა თუ პროექტის შედგენას საფუძვლად დაედებოდა ტრამვაის მუშათა დასკვნები. რისთვისაც საჭირო იყო ამ მუშათა კრების მოწვევა, სადაც კომისია გაეცნობოდა მათ მოთხოვნილებებს და ყოფა-ცხოვრების პირობებს. მაგრამ, ასეთი აზრი მაშინ არავის დაბადებია.

შეცდა პროექტის შემდგენელი ინჟ. ჩისლიაევი. მაგრამ რათ დაამტკიცა ეს პროექტი ალმასკომის პრეზიდიუმმა, საგეგმო კომისიამ და საარქიტექტურო განყოფილებებმა, რომლებშიაც შედიოდენ პროფ. ხუროთმოძღვრები კალგინი, პროფ. სევეროვი, პროფ. მაჰაკარიანი და სხვები, მათ შორის, ინჟ. ქურდიანიც.

როგორც საგეგმო კომისიამ—ამბობს მომხსენებელი, ისე საარქიტექტურო განყოფილებამ და ალმასკომის პრეზიდიუმმა პროექტი განიხილეს სასწრაფოდ, რადგან კომუნალური ბანკიდან კრედიტების მიღების მიზნით სახლების ასაგები პროექტი და ხარჯთ-აღრიცხვა მალე უნდა დამტკიცებულიყო. საგეგმო კომისიამ, და ალმასკომის პრეზიდიუმმა მთავარი ყურადღება მიაქციეს მხოლოდ ერთ მხარეს: პროექტში დაცული იყო თუ არა ალმასკომის სავალდებულო დადგენილება (ხანძრის უშიშროებისა და სხვ.).—ზოგიერთ წევრებს და მათ შორის მეც, პროექტის განხილვაში მონაწილეობა არ მიგვიღია მოუცლელობის გამოო.

ამგვარად,—სახლების შენება დაიწყო ნაუცბადევათ მიღებული პროექტის მიხედვით, და მთელი დანარჩენი შეცდომები აქედან გამომდინარეობდენ. მშენებელი ინჟენერები მუშაობის პროცესში ამჩნევდნენ პროექტის შეუსაბამობას, მაგრამ არავითარ ღონისძიებებს არ ღებულობდნენ მის შესასწორებლად.

სექციის წევრი ამხ. გეგეჭკორი გადაჭრით უარჰყოფს ინჟ. ქურდიანის მიერ მშენებელ ინჟენერ ლეონტიევისადმი წარდგენილ ასეთ ბრალდებას. როცა ლეონტიევმა კომუნალურ განყოფილების ინჟენერს აცნობა შემჩნეული შეუსაბამობა, მან უპასუხა: თქვენი საქმეა არა ლაპარაკი, არამედ შენება, ერთი ნაბიჯით არ გადაუხვიოთ პროექტსო. ვინ არის მართალი, ვინ დამნაშავე, როგორც მოხსენებიდან, ისე კამათიდან ჯერ-ჯერობით არ გამოირკვეულა. გამორკვეულია მხოლოდ ის, რომ ამჟამად უკვე დამთავრებული სახლები შეუფერებელია მუშებისათვის და ვერ ამართლებს იმ ხარჯებს, რომელიც მასზე არის გაწეული: ოთახების დიდი უმრავლესობა ვიწროა. ზოგი ბნელი და ნესტიანი, მთელი მესამე სართული, სადაც ამჟამად ცოლშვილიანი მუშები სცხოვრობენ, მოკლებულია სამზარეულოებს. ბინებს არა აქვთ ღუმელები და არც ცენტრალური გათბობა. სამაგიეროთ ქვედა სართულებში სამზარეულო მოგებულია პარკეტის იატაკით და სახლების ფასადი შემკულია ძველის-ძველი ჩუქურთმებით.

როგორ მიმდინარეობდა მშენებლობა, რომელიც „სამშენს" ჰქონდა გადაცემული. არც ერთი სამუშაო არ შესრულებულა წინასწარ შემუშავებული საკალენდარო გეგმის მიხედვით. სახლების შავად დამთავრება სამი-ოთხი თვე და ზოგჯერ ნახევარი წელიწადიც გვიანდებოდა, რაც მშენებლობის გაძვირებას იწვევდა. ვინ არის აქ დამნაშავე—ისიც გამოურკვეველია. „სამშენი" და ალმასკომის კომუნალური განყოფილება ბრალს ერთიმეორეს სდებენ. მთავარი ის არის, რომ ტრამვაის მუშათა სახლები დაჯდა ძვირი, რაც არ დამჯდარა არც ერთი ამ უკანასკნელ წლებში აგებული სახლი: როგორც მომხსენებელმა აღნიშნა, ტრამვაის სახლის თვითეული კვადრატიული მეტრის აგება დაჯდა 28 მანეთი, მაშინ, როცა ვენერიული დისპანსერის შენობის თვითეული კვადრატიული მეტრის ღირებულება არ აღემატება 11 მან. 75 კაპ., წყალსადენის მუშათა სახლის—15 მანეთს, ხოლო ინტერნატის—18 მანეთს.

ნუ თუ ასეთი სიძვირე შეუმჩნეველი რჩებოდა? როგორც იგივე ორატორი ამხ. გეგეჭკორი აღნიშნავდა, ეს გარემოება და აგრეთვე ბევრი სხვა შეუსაბამობა მუშაობის პროცესში რამოდენიმეჯერ იყო აღნიშნული მშენებელ მუშების მიერ საწარმოო თათბირებზე, მაგრამ ამ თათბირებს არავინ ანგარიშს არ უწევდა. სპეციალისტები არც კი ესწრებოდენ ამ თათბირებს, ხოლო მუშკორი ბაბალოვი, რომელმაც ამის შესახებ წერილი მოათავსა გაზეთ „პროლეტარ"-ში, სამუშაოდან მოხსნეს, თუმცა გაფართოებული მშენებლობა მის დატოვებას მოითხოვდა.

აი მოკლედ ის, რაც გამოირკვა მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სექციის 3 დეკემბრის სხდომაზე. კამათი ამ საკითხის გარშემო არ დამთავრებულა, იგი გადადებული იქნა შემდეგი სხდომისათვის, რომელზედაც მოსმენილ იქნება აგრეთვე საკონტროლო კომისიის მოხსენება ამ საკითხის შესახებ.

ბრძოლა უბედურ შემთხვევების წინააღმდეგ

საქართველოს ცაკის დადგენილება

უკანასკნელ ხანებში ავტომობილების კატასტროფისა და უბედურ შემთხვევების გახშირების გამო, საქართველოს ცაკმა განიხილა ქუჩებში მოძრაობის მოწესრიგებასთან დაკავშირებული საკითხები და მიიღო დადგენილება, რომელშიც აღნიშნავს, რომ სათანადო ორგანოების მიერ არ არის მიღებული რეალური ზომები ქუჩებში მოძრაობის მოსაწესრიგებლად და საქ. ცაკისა და სახ. კომისართა საბჭოს ამის თაობაზე გამოცემულ სავალდებულო დადგენილების ცხოვრებაში გასატარებლად. ის ორგანოები, რომელთაც ევალებათ პრაქტიკული ღონისძიებების მიღება, ამ დადგენილების შესასრულებლად, კმაყოფილდებიან მარტო ცირკულიარების გამოცემით და მიწერ-მოწერით, რის გამო სავალდებულო დადგენილება მოძრაობის მოწესრიგების შესახებ ზოგ შემთხვევაში მხოლოდ ნაწილობრივ სრულდება, ზოგჯერ კი სრულებით არ ტარდება ცხოვრებაში.

ამ არანორმალურ მდგომარეობის მოსასპობად და ქუჩებში მოძრაობის ერთხელ და სამუდამოდ მოსაწესრიგებლად, ცაკმა დაადგინა წინადადება მისცეს სათანადო ორგანიზაციებს და ადმინისტრატიულ ორგანოებს დაუყოვნებლივ მიიღონ შესაფერი ზომები ქუჩებში მოძრაობის მოწესრიგების შესახებ საქ. ცაკის და სახ. კომისართა საბჭოს მიერ დადგენილების ცხოვრებაში გასატარებლად. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს დაევალა მოიწვიოს სპეციალური თათბირი ქუჩებში მოძრაობის მოსაწესრიგებლად საჭირო კონკრეტულ ღონისძიებების გამომუშავების მიზნით.

თათბირი შინაგან საქმეთა კომისარიატში

საქართველოს ცაკის წინადადებით შინაგან საქმეთა სახ. კომისარიატში ამხ. ს. ხმალაძის თავმჯდომარეობით შესდგა სპეციალური თათბირი მოძრაობის მოწესრიგების შესახებ.

ამხ. ხმალაძემ თათბირს გააცნო საქ. ცაკის წინადადება და ის მდგომარეობა, რომელიც შეიქმნა უკანასკნელ ხანებში ავტომობილების კატასტროფებისა და უბედურ შემთხვევების გახშირების გამო.

თათბირმა დაადგინა, როგორც თბილისში, ისე მთელ საქ. მექანიკური მანქანების მოძრაობის მოსაწესრიგებლად გზატკეცილების სამმართველოსთან დაარსებულ იქნეს კომისია შინაგან საქმეთა სახ. კომისარიატის, გზატკეცილების სამმართველოს, მ.-გ. ინსპექციის, შრ. სახ. კომისარიატის და ადგილობრივ ტრანსპორტის მუშათა პროფკავშირის წარმომადგენელთა მონაწილეობით. კომისიის მუშაობაში აგრეთვე მონაწილეობას მიიღებენ სხვა დაინტერესებულ ორგანიზაციების წარმომადგენლებიც.

კომისიას ევალება სპეციალისტების დახმარებით მთელ საქართველოში, მოახდინოს ავტოტრანსპორტის პასუხისმგებელ ტეხნიკურ პერსონალის კვალიფიკაციის შემოწმება,

შოფერების, მათი თანაშემწეების და სხვა ტეხნიკურ პერსონალის კვალიფიკაციის შემოწმება თბილისში უნდა დამთავრდეს ერთი თვის განმავლობაში, საქართველოს დანარჩენ ადგილებში—სამი თვის განმავლობაში.

გამოკვლევა შეეხება, როგორც სახ. წარმოება-დაწესებულებების, ისე სხვა დანარჩენ ორგანიზაციების და კერძო პირთა მანქანებზე მომუშავეთ. ის ტეხნიკური მომუშავეები, რომელთაც არ ექნება შესაფერი ცოდნა, დაუყოვნებლივ იქნებიან მოხსნილი სამუშაოდან.

გარდა ამისა გამოცემული იქნება სპეციალური ინსტრუქცია მექანიკურ მანქანების და სხვა სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის წესის შესახებ, მოძრაობის მოწესრიგებასთან დაკავშირებული დადგენილების და რღვევისათვის დამნაშავენი სასტიკად იქნებიან დასჯილნი.

ღონისძიებები მოძრაობის მოსაწესრიგებლად

თბილისის ალმასკომის ადმინისტრატიულ განყოფილების და თბილისის მილიციის უფროსმა ამხ. საჯაიამ ჩვენი გაზეთის თანამშრომლის შეკითხვაზე, თუ რა ადმინისტრაციული ღონისძიებებია მიღებული ქუჩებში მოძრაობის მოსაწესრიგებლად, შემდეგი განაცხადა:

როგორც უკანასკნელ ხანებში მომხდარმა კატასტროფამ და გახშირებულმა უბედურმა შემთხვევებმა დაგვარწმუნა, ქუჩებში მოძრაობის მოსაწესრიგებლად საჭიროა მკაცრი ადმინისტრატიული ზომების მიღება.

უმაღლეს ხელისუფლების მიერ გამოცემულ დადგენილების თანახმად ავტომობილის მართვა არ შეუძლია შოფერის თანაშემწეს და სხვა პირებს. თვით შოფერებს უნდა ჰქონდეთ სპეციალური მოწმობა. ის პირი, რომელსაც არ აღმოაჩნდება მოწმობა და აგრეთვე ისინიც, რომელთაც აკრძალული აქვთ ავტო-მანქანების მართვა, მაგრამ მაინც იკისრებენ შოფერის მოვალეობას, დაუყოვნებლივ დაპატიმრებული იქნებიან.

დაპატიმრებული იქნებიან აგრეთვე ტრამვაის ის ვატმანები, კონდუქტორები და მგზავრები, რომლებიც არ დაიცავენ ტრამვაით მგზავრობის წესებს. პასუხისგებაში იქნებიან მიცემულნი და სამსახურიდან მოხსნილი ადმინისტრაციის ის მუშაკნი, რომელთაც ევალებათ მოძრაობის შესახებ გამოცემულ დადგენილებების ცხოვრებაში პრაქტიკულად გატარება და სისწორით არ ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას. გარდა ამისა სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის დაპატიმრებულნი იქნებიან მეეტლეები, მეფურგუნეები, და სხვ. გადაზიდვის საშუალებათა პატრონები.

გუშინ ადმინისტრატიულ განყოფილებას განკარგულებით დაპატიმრებული იქნა 20 შოფერი და მათი თანაშემწე, რომელთაც არ აღმოაჩნდათ შესაფერი მოწმობები. დაპატიმრებული არიან აგრეთვე სხვა მოქალაქენიც, რომლებმაც დაარღვიეს მოძრაობის შესახებ გამოცემული წესები.

ადგილობრივი ტრანსპორტის მუშათა მე-7 ყრილობა

მეცხრე სხდომა

მეცხრე სხდომაზე გაიხსნა კამათი საზ-ბა „ზაკავტოპრომტორგის" მუშაობის შესახებ. კამათში სულ მონაწილეობა მიიღო 10-მდე ორატორმა. ისინი აღნიშნავდნენ, რომ „ზაკავტოპრომტორგი" ვერ უწევს შესაფერ ხელმძღვანელობას მის განყოფილებებს და წარმოებებს. მაგალითად, დღემდე საზოგადოების გამგეობამ ვერ მოახერხა მოეგვარებია მუშებისათვის სპეცტანსაცმლის დარიგების საკითხი. ისეთ ადგილებში, სადაც დიდი საცივეები იცის, მუშებს ურიგებენ მოკლე ტყავის ქურქებს, იქ კი სადაც ასეთი ტანსაცმლით შესაძლებელია მუშაობა, ურიგებენ თბილ ტყავის პალტოებს.

აღნიშნული იყო აგრეთვე, რომ ცუდათაა დაყენებული საქმე ავტომობილების შეკეთების სახელოსნოში. ორატორები გამოსთქვამენ სურვილს, რომ საზოგადოების გამგეობამ მიაქციოს ყურადღება საწარმოო თათბირების დადგენილებებს და გაატაროს ისინი ცხოვრებაში.

კამათის დამთავრების შემდეგ საბოლოო სიტყვით გამოვიდა მომხსენებელი ამხ. ცურინოვი, რომელმაც განმარტა „ზაკავტოპრომტორგის" მუშაობის პერიოდში დაშვებული ზოგიერთი შეცდომებისა და დეფექტების მიზეზები და აღიარა, რომ საზოგადოების ნივთიერი მდგომარეობა გასულ წლებთან შედარებით საგრძნობლად გაუმჯობესდა, რაც უნდა მიეწეროს ნაწილობრივ „ზაკავტოპრომტორგის" გამგეობის მუშაობის გაჯანსაღებას.

ქრონიკა

დახმარება 1-ლ ქართულ ლეგიონს

თბილისის ალმასკომის პრეზიდიუმმა განიხილა 1-ლ ქართულ ლეგიონისათვის დახმარების აღმოჩენის საკითხი და დაადგინა ლეგიონის საჭიროებისათვის გადადებული იქნეს 2.500 მანეთი. პრეზიდიუმის დადგენილებით ლეგიონს ალმასკომის საწყობიდან უფასოთ გადაეცა სკამები, მაგიდები და სხვა ავეჯეულობა კლუბის მოსაწყობათ.

ჯანმრთელობის განყოფილებას დაევალა უზრუნველყოს ლეგიონი საჭირო მედიკამენტებით. ამასთანავე ლეგიონს კლუბისა და სამკურნალოსთვის მიაწოდოს საჭირო ლიტერატურა.

ტრანსპორტზე მომუშავეთა გამოცდა

კვირას, 9 დეკემბერს, ალმასკომის ადმინისტრატიულ განყოფილების შენობაში სპეციალისტთა კომისია მოახდენს ტრანსპორტზე მომუშავეთა (შოფერების და სხვ.) გამოცდას იმის გამოსარკვევად, თუ რამდენათ გაცნობილი არიან ისინი ქუჩაში ნორმალური მოძრაობის მოწესრიგების წესებს.

თბილისის ალმასკომში

— ძეხვის ქარხნის გასაფართოებლად ადგილობრივ მრეწველობის განყოფილებას გადაეცა 1552 მანეთი.

— სანიტგანათლების საქმის გაძლიერებისათვის ალმასკომმა დამატებით გადასდო 908 მ.

— თბ. ელექტრო-მექანიკურ სახელოსნოს გასაფართოებლად ალმასკომმა გადასდო — 20.000 მანეთი.

სხვადასხვა

— მეცნიერების მუშაკთა სექცია დღეს, საღამოს 9 საათზე განათლების მუშაკთა სახლში მართავს საღამოს ნ. ჩერნიშევსკის ხსოვნის აღსანიშნავად. მოხსენებებს წაიკითხავენ: ს ხუნდაძე „ჩერნიშევსკი, როგორც სოციოლოგი", ნ. ილინსკი—„ჩერნიშევსკის ლიტერატურული მოღვაწეობა" და ქ. ბაქრაძე „ჩერნიშევსკის ფილოსოფიური მსოფლმხედველობა".

— ექიმთა კონფერენცია. 7 დეკემბერს საღამოს 8 ს. პროფსაბჭოს დიდ დარბაზში შესდგება თბილისის ექიმთა კონფერენცია, რომელიც განიხილავს სამკურნალო სასანიტარო დაწესებულებებზე საზოგადოებრივ კონტროლის დაწესების საკითხს.

— სახ. უნივერსიტეტის კლუბში დღეს, საღამოს სრულ 6 ს. შესდგება ეკონომიური წრის საჯარო სხდომა, რომელზედაც მოხსენებას გააკეთებს სოციალ - ეკონომიურ ფაკულტეტის დეკანი ამხ. ერქომაიშვილი „ვ. ზომბარტის ორი უკანასკნელი შრომის შესახებ".

სახელგამის ახალი გამოცემანი

რედაქციამ მიიღო „სახელგამი"-ს შემდეგი ახალი გამოცემანი: გ. წერეთელი და ნ. კვინიკაძე—ალგებრის სამუშაოს წიგნი (შრ. სკ. 8—9 ჯგ. ტეხნიკუმ. და მუშფაკ.), არტიუხინა, ნაკაზი დელ. ქალებს—თურქ. ენაზე. ი. ჭავჭავაძე—რამდენიმე სურ. ანუ ეპიზოდი ყაჩაღის ცხოვრებიდან, ი. ჭავჭავაძე—განდეგილი, გ. ერისთავი—დავა, ე. ნინოშვილი—პალიასტომის ტბა და მონადირე

ხელოვნება

„ქართული მწერლობა" № 10—11

გამოვიდა ჟურნალ „ქართული მწერლობის" № 10—11. შინაარსი: მხატვრული ნაწილი—1)ლეო ქიაჩელი—ალმასგირ კიბოლან, 2) სანდრო ეული—მოგონება, 3) სიმონ ჩიქოვანი—ბედი-რესპუბლიკა, 4) ნ, ზომლეთელი—პოეტი-კომუნარი, 5) სანდრო შანშიაშვილი—პრეზიდენტ პაპულე, 6) ალ. აბაშელი—ტყეში, 7) ვახო გორგაძე—ლენინ, 8) გ. ქუჩიშვილი—ოქტომბერი—ლენინით, 9) საფო მგელაძე—მევაბარ პორტს, 10) სოლომონ თავაძე—ჩემი გზა, 11) ვარლამ ჟურული—პური და ზავი, 12) კალე ბობოხიძე—ინდუსტრიალური ლირიკა, 13) მიხეილ ჯავახიშვილი—შავი კლდე, წერილები: პროფ. შ. ნუცუბიძე—ოქტომბერი და კულტურ. რევოლიუცია, სიმონ ხუნდაძე—მოხ, ნ. პოკროვსკი, სტეფან ცვაიგი—გველის კრანგი, ლევან ასათიანი— კლასიკოსების პრობლემა, ვარია მესხიშვილი—ლადო ალექსი მესხიშვილი, თანამედროვე თეატრი: შ. დ—ვა—ქართული თეატრის შემოქმედებითი გზები, სიმონ ჩიქოვანი—რუსთაველის თეატრის სეზონი, ირ. ზარდელი—ანზორ, ლ. ა. მარჯანიშვილის—თეატრი—ჯორმაჯიძე—ქუთაის- ბათომის თეატრი, და ბიბლიოგრაფია.

ამხ. სერგო ამაღლობელის არჩევა

მოსკოვიდან მიღებული ცნობით, რუსეთის ხელოვნების მეცნიერებათა აკადემიამ აირჩია ამხ. სერგო ამაღლობელი აკადემიის წევრ კორესპონდენტად

— ოპერის თეატრში დღეს 1—5 აბონემენტისათვის წარმოდგენილი იქნება „აიდა". დირიჟორი—ი. ფალიაშვილი.

— მე-2 სახ. სამუსიკო მუშფაკში შაბათს, 8 დეკემბერს საღამოს 8 ს. ე. ვრონსკი წაიკითხავს ლექციას: „ყელის ანატომია და ფიზიოლოგია".

— მოზარდ მაყურებელთა სახ. თეატრს მუდმივ შინათ გადაეცა ყოფილ „ბუზიკ ხოლლი"-ს შენობა (კინო „არფასტო"-ს გვერდით). ამიერიდან მოზარდ მაყურებელთა თეატრი თავის წარმოდგენებს გამართავს აღნიშნულ შენობაში.

— „რღვევა", ხვალ, რუსთაველის თეატრში 1-ლ აბონემენტისათვის წარმოდგენილი იქნება „რღვევა".

შემთხვევები

პლეხანოვის პროსპექტზე მომხდარ კატასტროფის გარშემო

სპეციალისტთა კომისიის დასკვნა

პლეხანოვის პროსპექტზე მომხდარ კატასტროფის მიზეზების გამორკვევამ სპეციალისტთა კომისიამ გუშინ დაასრულა მუშაობა. გამოირკვა, რომ ვაგონის მუხრუჭი დაზიანებული არ ყოფილა. მუხრუჭის ასამოძრავებელი სამი ნაწილი: ელექტრონული, მექანიკური და სასაჭე ნორმალურ მდგომარეობაში იყო. ელექტრონული მუხრუჭის ასამოძრავებელი ელექტრო-დენი საკმარისი აღმოჩნდა.

როგორც ირკვევა, ვატმან სიდამონიძის მეორე მარშრუტის ვაგონი დიდი სისწრაფით მიჰყავდა, მაგრამ მან დროზე მიიღო ზომები ვაგონის სისწრაფის შესანელებლად.

დადასტურდა, რომ ავტომობილის მუხრუჭი და საჭე დაზიანებული არ ყოფილა.

ექსპერტების დასკვნით კატასტროფა გამოიწვია შოფერის თანაშემწის კოვალენკოს მიერ ნორმალური მოძრაობის წესების დარღვევამ, რაიც გამოიხატა ავტომობილის მარცხენა მხარეზე, ე. ი. ტრამვაის მეორე ხაზზე გადაყვანაში.

დაშავება

3 დეკემბერს, ავტომობილი № 149, რომელსაც მართავდა შოფერი ალექსანდრე ზუმბაროვი, კომინტერნის ქუჩაზე დაეჯახა მცირეწლოვან აჯი მუსეიბეძე მამედოვა (მცხ. მელიქიშვილის ქ., 2) და მძიმედ დაშავა. ბავშვს აღმოუჩინეს სასწრაფო სამედიცინო დახმარება და გადაგზავნეს ქალაქის მეორე საავადმყოფოში. შოფერი დაპატიმრებულია.

მკვლელობა შურისძიების ნიადაგზე

ამას წინად სომხეთში ერთ-ერთ სადგურის მახლობლად იპოვნეს მოკლული კაცის გვამი.

ამ დღეებში თბილისის სისხლის სამართლის მილიციამ გახსნა ეს საქმე და ყველა ბოროტმოქმედნი დააპატიმრა. მოკლული აღმოჩნდა ამხო შამოევი (მცხ. თბილისში).

გამოირკვა, რომ მკვლელობა მოუწყვია შამოევის ცოლს—ქობარა ისაევს შურისძიების ნიადაგზე. წინად ვიღაც ჯინდო საფაროვს რომანი ჰქონია მოკლულის ცოლთან. როცა ეს ამბავი შამოევს გაუგია, მისი ცოლის ძმამ, ვაზერ ისაევისათვის დაუვალებია საფაროვის მოკვლა; მას სულ მოკლე ხანში მოუკლავს საფაროვი. ამით დიდათ ნაწყენი დარჩენილა ქობარა ისაევი, რომელსაც შურისძიების მიზნით დაუვალებია რამოდენიმე კაცისათვის მისი ქმრის მოკვლა და თანაც უთქვამს მათთვის, რომ მკვლელობის შემდეგ შამოევს მოსჭრით ყური და ჩამოიტანეთ თბილისშიო.

მკვლელები გაემგზავრენ თბილისიდან ერევანში. სადაც იმ ხანებში იმყოფებოდა შამოევი და ერთ-ერთ სადგურის მახლობლად მოჰკლეს იგი.

მოკლულს მოსჭრეს ყური და ჩამოუტანეს თბილისში შამოევის ცოლს.

ამ საქმეზე ისაევის ქალთან ერთად დაპატიმრებულია: ჯემშო ხუდოიევი, ხ. შამოევი, ნადირ ბადიროვი და ნაფი ჩანოვი.

მტკვარში გადავარდნა

გუშინ, ვერის ხიდიდან თვითმკვლელობის მიზნით მტკვარში გადავარდა მოქ. თედორე ეგოროვი (მცხ. ტეხნიკუმის ქ., 2). და დაიხრჩო.

სასამართლო

გაფლანგვა იუსტიციის სახალხო კომისარიატში

(პროცესის მეოთხე დღე)

დილის სხდომა იწყება ბრალდებულ კონსტანტინე კარახანის (ყოფ. ბუხჰალტერი) დაკითხვით.

კარახანს ბრალად ედება მონაწილეობა მაისურაძის და ჩიკოიძის კომბინაციებში, მათთან ერთად ყალბი საბუთების შედგენა და 3.523 მანეთის გაფლანგვა.

ბრალდებული კარახანი თავს არ სცნობს დამნაშავედ და ამტკიცებს, რომ მას არავითარი დამოკიდებულება არ ჰქონდა ფულთან. იგი აწარმოებდა მხოლოდ სხვადასხვა დავთრებს და თუ ვინმე ფულს ფლანგავდა. მან ეს არ იცოდა, რადგან გაფლანგული თანხა, რომელზედაც ლაპარაკია საბრალმდებლო დასკვნაში, წიგნებში შემოსავლის სახით არ ითვლებოდა.

ბრალდებული კარახანი 69 წლის არის. იგი ცდილობს ისე მოაჩვენოს თავი სასამართლოს, თითქოს მას საერთოდ ბევრი არ მოეთხოვებ. და სხვებს ქვეყანაც რომ დაექციათ, ის ვერაფერს გაიგებდა.

კარახანი საერთოდ „კმაყოფილია" თავისი მუშაობით იუსტიციის კომისარიატში. იგი რიხით ლაპარაკობს იმის შესახებ, რომ მან და მაისურაძემ წერილობითი მადლობაც მიიღეს ფინკონტროლ-საგან იმისათვის, რომ იუსტიციის სახალხო კომისარიატის საფინანსო ნაწილში ზედმიწევნით კარგად ჰქონდათ დაყენებული საქმე(!)

მთელს დარბაზში სიცილს იწვევს კარახანის ეს განცხადება იმის შემდეგ, რაც სასამართლოს წინაშე გადაშლილია საფინანსო ნაწილში გამეფებული უმგზავსოების და უწესრიგობის სურათი.

კარახანის შემდეგ იწყება ბრალდებულ ივანე ჟამუტაშვილის დაკითხვა.

ჟამუტაშვილიც ყოფილი ბუხჰალტერია. თუმცა მისი უფლება-მოვალეობის გამორკვევა სასამართლოსთვის ძნელი ხდება, რადგან ჟამუტაშვილის ხელი ყველგან სწვდებოდა: იგი აწარმოებდა მიმოწერას სხვადასხვა დაწესებულებებთან, ადგენდა ფულის გამოსატან საბუთებს, გამოჰქონდა სასამართლოს ორგანოების თანამშრომელთა ჯამაგირები, ზოგჯერ მოლარის მაგიერობასაც ეწეოდა და სხვა.

ჟამუტაშვილი თავს არ სცნობს დამნაშავედ და აღელვებით ლაპარაკობს, თითქოს მისი ჩათრევა ამ საქმეში ბრალდებულ ჩიკოიძის ბრალია, რომ უკანასკნელმა მას ცილი დასწამა, მოუგონა 1500 მანეთის ავანსად გატანა და სხვ.

ბრალდებული ჟამუტაშვილის ჩვენებიდან ნათლად სჩანს, რომ მაისურაძე, ჩიკოიძე, თვითონ ბრალდებული ჟამუტაშვილი და კარახანი შეადგენდნენ ერთ „თბილ კამპანიას", იყვნენ შეხმატკბილებულნი.

ჟამუტაშვილი ადასტურებს, რომ ისინი ხშირად ერთად ქეიფობდნენ რესტორანებში, მაგრამ ბრალდებულის სიტყვით, ეს ქეიფი მათი საკუთარი ფულებით ხდებოდა (!)

როგორც მკითხველებმა იციან, ჟამუტაშვილს ბრალად ედება მონაწილეობა 4223 მანეთის გაფლანგვაში, მთელ რიგ სიყალბეების ჩადენა. მან ფინსახკომს მიაწოდა ყალბი ცნობები. დაფარა ის შემოსავალი. რომელიც სპეციალური თანხების სახით შემოსდიოდა კომისარიატს.

ჟამუტაშვილი ფულების გაფლანგვას გადაჭრით უარყოფს და ამტკიცებს, რომ მასზე 125 მანეთის გარდა არაფერი დავალიანება არ ირიცხება.

საინტერესოა, როგორ იმართლებს თავს ჟამუტაშვილი იმ 35 მანეთის მითვისებაში, რომელიც გამომძიებელმა აბაშიძემ ჩააბარა მას, როგორც აღმოჩენილ ბოროტმოქმედის დამამტკიცებელი საბუთი.

ჟამუტაშვილი არ უარყოფს, რომ ეს ფული დახარჯა მან მაისურაძესთან ერთად.

— იქნება ამ ფულზე, როგორც დამამტკიცებელ საბუთზე, ვისიმე სიცოცხლე ეკიდა. იქნება ეს ფული დანიშნული იყო და საქმის გამოსაძიებლად მთავარ საბუთს წარმოადგენდა! რატომ არ დაფიქრდით ამაზე?—ეკითხება თავმჯდომარე ჟამუტაშვილს.

— საერთოდ ასეთი შემთხვევა პირველი არ იყო. სხვებსაც წაუღიათ ასეთი ფული ხელის მოსანაცვლებლად—უპასუხებს ჟამუტაშვილი.

ჟამუტაშვილი ლაპარაკობს, რომ ის ვეჯა მაისურაძეს ემორჩილებოდა. თბილისის ალმასკომიდან 1809 მ. და 600 მანეთის ხელმეორედ გამოწერის შესახებ, ჟამუტაშვილი ლაპარაკობს, რომ ეს მას სხვებმა, მასზე უფრო მაღლა მდგომმა პირებმა დაავალეს და ისიც ცნობების შეუმოწმებლად გამოიწერა.

— ამჩნევდით თუ არა, რომ თქვენს დაწესებულებაში, ბოროტმოქმედება ხდებოდა,—ეკითხებიან ბრალდებულს.

— არ ვიცოდი, რომ მცოდნოდა მაშინვე გავამხელდი,—ლაპარაკობს ჟამუტაშვილი.

სხდომა წყდება ნაშუადღევს 3 საათზე. ჟამუტაშვილის დაკითხვა გაგრძელდება საღამოს სხდომაზე.

საღამოს სხდომა

ბრალდებულ ჟამუტაშვილის დაკითხვის შემდეგ უზენაესი სასამართლო შეუდგა მთავარ ბრალდებულ იოსებ მაისურაძის დაკითხვას.

მაისურაძე (იუსტიციის სახალხო კომისარიატის საფინანსო ნაწილის ყოფილი გამგე) თავს დამნაშავედ არ სცნობს, და აცხადებს, რომ მის უწყებაში არავითარ დანაკლისს ან გაფლანგვას ადგილი არ ჰქონია და თუ ამოდენა თანხა მას ჩაუთვალეს მითვისებულად, ეს მოხდა თითქოს იმიტომ, რომ სათანადო საბუთები არ მოძებნა საგამომძიებლო ორგანოს წარმომადგენელმა.

მაისურაძეს რომ დაუჯეროთ, თურმე მთელი ეს 4 ტომიანი საქმე შეიქმნა მხოლოდ იმიტომ, რომ გამომძიებელს საბუთების მოძებნა დაეზარა (!).

აღსანიშნავია ის, რომ ბრალდებულთა შორის თანხმობა არაფერში არ არის. ერთი რასაც იტყვის, მეორე იმას უარყოფს და სულ სხვას ლაპარაკობს, რომ როგორმე თავს უშველოს და სხვას გადააბრალოს.

მაგალითად, მაისურაძე უარყოფს იმას, რომ ჟამუტაშვილმა და მან ერთად მიირთვეს გამომძიებლის მიერ შესანახად მიბარებული დამამტკიცებელი საბუთი 35 მანეთი. ამას კი ბუხჰალტერი ჟამუტაშვილი თვითონ ლაპარაკობს.

კომისარიატის ხარჯზე თავისი სახლისთვის 300 მანეთის ფიცრების შეძენასაც უარყოფს მაისურაძე და ლაპარაკობს, თითქოს ის 300 მანეთი, რომელიც მან თავის შეკრიკ სოკოლოვსკის გაატანა, მისი საკუთარი ფული იყო.

— რატომ არის ფიცრების ანგარიში კომისარიატის სახელზე,—ეკითხებიან მაისურაძეს.

— ეს იმიტომ, რომ იმ დროს კერძო პირებს ტრესტიდან ფიცრებს არ აძლევდნენ.—უპასუხებს მაისურაძე.

— რატომ დაიჭირეთ სანაგვე ყუთის და ფეხ მიმტვრეული მაგიდის წაღება კომისარიატის საწყობიდან?—ეკითხება ბრალდებულს თავმჯდომარე.

— სხვამ არ იყიდა საჯარო ვაჭრობის დროს და მე წავიღე.

— ფული გადაიხადეთ?

— არა.

თავის თანამშრომლებთან ხშირი ქეიფის შესახებ მაისურაძეს მოჰყავს შემდეგი „არგუმენტი": მას გულის ტკივილი აქვს და მოქეიფე კაცად არ შეიძლება ჩაითვალოს. ისე ზოგჯერ ვინ არ გადაკვრავს!!

მაისურაძეც ცდილობს ნაწილობრივ პასუხისმგებლობა მოიხსნას იმ უწყებაში მომხდარ უმსგავსოებებისათვის, რომელსაც თვითონ განაგებდა. იგი ლაპარაკობს, რომ მისი უფროსობის, ასე ვთქვათ, ადმინისტრატიული ხასიათი ჰქონდა და ბუხჰალტერიაში სხვებს უნდა ჩაითვალონ პასუხისმგებლებად.

სხდომა წყდება საღამოს 10 საათზე. დღეს, დილის სხდომაზე, რომელიც გაიხსნება 11 საათზე, გაგრძელდება ბრალდებულ მაისურაძის დაკითხვა.

ვერ.

რადიო-გადაცემა

დღეს, 5 ნოემბერს, თბილისის 4 კილოვატიან რადიო-სადგურიდან 1070 მეტრიან ტალღაზე გადაცემული იქნება:

მუშათა რადიო-გაზეთი; ჯანსახკომის მოხსენება: „ქუნთრუშა და მისი საწინააღმდეგო აცრა"; მხატვრული პროგრამა გლეხებისათვის; საუბარი — „მიკრობები, როგორც მტრები და მეგობრები ადამიანისა"; პასუხი რადიო მოყვარულთა წერილებზე და 7 დეკემბრის პროგრამის გადაცემა; კონცერტი; ა.-კ. დეპეშათა სააგენტო ინფორმაცია; ამინდის ბიულეტენი.

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

თბილისის სახ. უნ. აგრ. ფაკ. არსებულ ა. ლ. კ. კ. 1-ლი უჯრედის ბიურო იტყობინება, რომ დღეს, 5 დეკემბერს, 1-ლ საათზე შესდგება აგრ. ფაკ. 1-ლი უჯ. ბიუროს სხდომა აქტივთან ერთად.

სხდომაზე უნდა გამოცხადდენ ის ამხანაგები, რომელთაც შემოტანილი აქვთ განცხადებები პარტიაში ან კომკავშირში გადარიცხვის შესახებ.

—:—

ს. ს. პ. ი. სამთო ფაკ. არსებულ ა: ლ. კ. კ. უჯრედის ბიურო 6-დან 9 დეკემბრამდე აწარმოებს უჯრედის წევრთა ხელახალ აღრიცხვას. აღრიცხვა იწარმოებს საღამოს 5-დან—7 საათამდე.

უჯრედის ყველა წევრებს და კანდიდატებს ევალებათ სასწრაფოდ გატარდენ აღრიცხვაზე.

—:—

ამხ. მ. კახიანის სახელობის მუშფაკის უჯრედთა პარტბიურო-კოლექტივი, აცხადებს ქვემოდ დასახელებულ ამხანაგების საყურადღებოდ, რომ დღეს, 5 დეკემბერს, დილის 9 საათზე ისინი უნდა გამოცხადდენ ბიურო-კოლექტივში: 1) კვარაცხელია შაქრო, 2) ჩიხუნაშვილი ეკტერ, 3) ჯოხაძე მარო, 4) ნამიჩაური დავითი, 5) კუზიაშვილი ვლადიმერ, 6) ბაჩიაშვილი არჩილი, 7) ბაგდასაროვი არტემ, 8) ნოზაძე დავითი, 9) მაისურაძე დავითი, 10) ხატიაშვილი ელენე.

თბილისის ნ.-პიონერთა ბიურო აცხადებს, რომ ა. წ. 5 დეკემბერს, საღამოს სრულ 5 საათზე, 1-ლ საც.-საჩვენებელ შრომის სკოლის შენობაში (რუსთაველის პრ., 4; შესავალი მ. გორკის ქუჩით) შესდგება პიონერ-ხელმძღვანელების პიონერ-კოლექტივებზე მიმაგრებულ პედაგოგების საერთო-საქალაქო თათბირი. დღის წესრიგში სდგას ა. ლ. კ. კ. კავშირის ცეკას წარმომადგენლის ამხ. ზავის მოხსენება: „როგორ უნდა ვიმუშაოთ ახალი წესით".

ს.კ.პ. (ბ) ზუგდიდის სამაზრო კომიტეტის პრეზიდიუმი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ 2 დეკემბერს, საღამოს 8 საათზე, ქალაქ ზუგდიდში ვერაგულად მოკლული იქნა კომპარტიის წევრი, ძველი მებრძოლი რევოლიუციონერი

ამხ. იოსებ ანტონის-ძე კვარაცხელია

დაკრძალვა ხუთშაბათს, 6 დეკემბერს, ქალაქ ზუგდიდში. 6. 1938

ს.კ.პ (ბ) ქალაქ ზუგდიდის კომუჯრედი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ 2 დეკემბერს, საღამოს 8 საათზე ქ. ზუგდიდში ვერაგულად მოკლული იქნა კომუჯრედის წევრი, ძველი რევოლიუციონერი და იშვიათი მებრძოლი

ამხ. იოსებ ანტონის-ძე კვარაცხელია

დაკრძალვა ხუთშაბათს, 6 დეკემბერს, ქალაქ ზუგდიდში. 6. 1938

განათლების მუშაკთა კავშირის ზუგდიდის სამაზრო განყოფილება აუწყებს კავშირის წევრებს და ღრმა მწუხარებას გამოსთქვამს რევოლიუციონერ წევრის

იოსებ კვარაცხელიას

ტრაგიკულად დ ღუპვის გამო. დაკრძალვა მოხდება 6 დეკემბერს, ზუგდიდში. 1938

ზუგდიდის სამაზრო ალმასკომის პრეზიდიუმი აუწყებს მშრომელ საზოგადოებას, რომ ქალაქ ზუგდიდში 2 დეკემბერს, ღამით ვერაგულათ მოჰკლეს ალმასკომის წევრი

ამხ. იოსებ კვარაცხელია

დაკრძალვა მოხდება ზუგდიდში, 6 დეკემბერს, 3 საათზე. 6. 1938

ზუგდიდის სამალმასკომის პლენუმი იუწყება, რომ ვერაგულად მოჰკლეს ძველი რევოლიუციონერი ზუგდიდის სამალმასკომის პლენუმის წევრი

ამხ. იოსებ კვარაცხელია

რომლის დაკრძალვა მოხდება 6 დეკემბერს, ქალაქ ზუგდიდში. 6. 1938

ს.კ.პ. (ბ) ზუგდიდის სამაზრო კომიტეტის თანამშრომლები: ბ. ჯაშია, ა. ფარცვანია, ო. გვასალია, გ. ბერულავა, ვარლამ სიჭინავა და ტარ. შენგელია უღრესი მწუხარებით აუწყებენ ამხანაგებს, რომ 2 დეკემბერს, საღამოს 8 საათზე ზუგდიდში ვერაგულად მოკლულ იქნა კომიტეტის თანამშრომელი ძველი რევოლიუციონერი

ამხ. იოსებ ანტონის-ძე კვარაცხელია

დაკრძალვა მოხდება ა. წ. 6 დეკემბერს, დღის 3 საათზე ქ. ზუგდიდში. 6. 1938

ზუგდიდის სასოფლო სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობის გამგეობა და თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით აუწყებენ წევრებს და საზოგადოებას, რომ 2 დეკემბერს ვერაგულად მოკლულ იქნა ამავე ამხანაგობის გამგეობის წევრი

ამხ. იოსებ ანტონის-ძე კვარაცხელია

ღრმად დამწუხრებულნი მშობლები: გიორგი და ეკატერინა, და ლუბა აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს, რომ ა/წ. 4 დეკემბერს გარდაიცვალა მათთვის საყვარელი და დაუვიწყარი

ივანე გიორგის ძე ბალანჩივაძე

გასვენება 5 დეკემბერს ნაშუადღევს 3 ნახ. ს. ყოფილი არამიანცის საავადმყოფოდან თბილისის სადგურზე. დაკრძალვა კვირას 9 დეკემბერს სოფ. დიდ-ჯიხაიში. (8)

„კომუნისტი“

მიიღება ხელისმოწერა 1929 წლისათვის

გაზეთის წლიურ ხელისმომწერთ დაურიგდება 1929 წელში

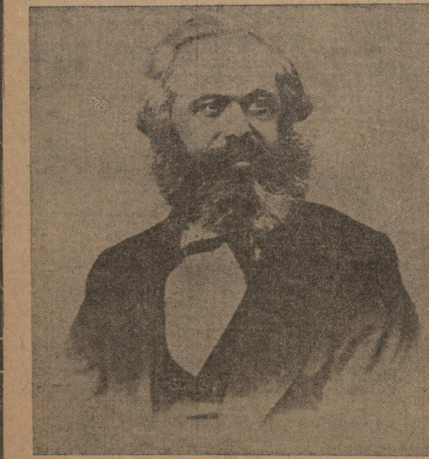

კ. მარქსის „კაპიტალი“

ქართულ ენაზე ტომი პირველი, ათას გვერდამდე, ყდაში

თარგმნილი გერმანულიდან ქართულად დ. ი. ონიაშვილის მიერ

ქართული თარგმანის პასუხისმგებელი რედაქტორია სახ. უნივერსიტეტის რექტორი მ. გ. ტოროშელიძე

გამოცემა საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობის

წიგნის აწყობა დაიწყება აპრილში

გაზეთი ერთი წლით „კაპიტალი“-ს დამატებით ეღირება:

შეღავათიან ხელისმომწერთათვის	15 მან. 50 კ.
დაწესებულებების, ორგანიზაციების და კერძო პირთათვის	19 მან.

დაწესებულებანი, ორგანიზაციები და კერძო პირები 19 მანეთს იხდიან ერთდროულად ხელის-მოწერისთანავე

შეღავათიან ხელისმომწერლებს (მუშებს, მოსამსახურეებს, გლეხებს, წითელარმიელებს, მოწაფეებს და მასწავლებლებს) შეუძლიათ ადგილკომების საშუალებით ნაწილ-ნაწილ შემოიტანონ ხვედრი (15 მ. 50 კ.) ფული შემდეგ ვადებში: ორი მანეთი ხელის მოწერის მიღებისთანავე (წლიური ხელისმოწერა მიიღება მხოლოდ 5 იანვრამდე), დანარჩენი კი თვიურად მანეთნახევარი, იანვრიდან დაწყებული.

ხელისმოწერა მიიღება ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილებებში, რკინისგზის კიოსკებში, „კომუნისტი“-ს გამომცემლობის კონტრაგენტებთან

თბილისში—„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის მთავარ კანტორაში, რუსთაველის პრ. 34

ს. ს. ს. რ.

გადმოთარგმნილია და სისტემატიურად გამოიცემა

1928 29 წლის განმავლობაში

ვ. ი. ლენინის თხზულებათა სრული კრებული

ქართულ ენაზე მამია ორახელაშვილის რედაქციით.

გამოვა სულ 25 ტომი. თვითეული ტომი დაბეჭდილი იქნება საუკეთესო ქაღალდზე, ექნება კალენკორის ყდა, შეიცავს 500—600 გვერდს.

თარგმანი შესრულებულია ლენინის ინსტიტუტის უკანასკნელი გამოცემიდან საუკეთესო ლიტერატორ-მთარგმნელების მიერ.

საერთო ტექნიკური რედაქცია მინდობილი აქვს ცალკე პასუხისმგებელ პირებს.

ტომები გამოვა შემდეგი თანრიგით:

1928 წლის დეკემბერში 1 ტ., იანვარში მე-20 ტ. 1-ლ სექტემბრამდე 1929 წ. მე-2 და მე-3 ტ. დანარჩენ ტომებზე ხელისმოწერა გამოცხადდება დამატებით.

ამჟამად მიიღება ხელისმოწერა ოთხ ტომზე

(1, 2, 3, მე-20)

სახელგამის ყველა მაღაზიებში:

თბილისში, გორში, თელავში, ქუთაისში, ფოთში, ბათომში, ახალსენაკში, ზესტაფონში, მათხოჯში, ონში, ჭრებალოში, ლანჩხუთში, სამტრედიაში, ხაშურში, ხონში, დუშეთში.

ხელის მოწერის პირობები:

თითო ტომი ხელისმომწერთათვის ორ მანეთ ნახევარი (2—50) ცალკე გასაყიდად 4 მანეთი.

ხელის მოწერის დროს ბედ შემოტანილ უნდა იქნეს ორი მანეთი, შემდეგ თვითეული ტომის მიღების დროს გადახდილ იქნება ორ-ორი მანეთი.

მისამართი შეკვეთებისათვის: თბილისი, რუსთველის პრ. № 22, ცენტრალური მმართველობა, პერიოდ-სექტორი (ოთახი № 11).

ნ. 1927 6—2

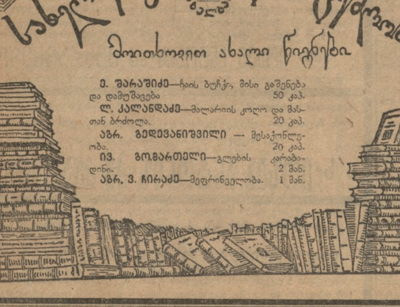

ი. შარაშიძე—ჩაის ბუჩქი, მისი გაშენება და დამუშავება 50 კაპ.

ლ. კალანდაძე—მალარიის კოღო და მასთან ბრძოლა. 20 კაპ.

აგრ. გედევანიშვილი — მესაქონლეობა. 20 კაპ.

ივ. გომართელი—გლეხის კარაბადინი. 2 მან.

აგრ. ვ. ჩირაძე—მეფრინველობა. 1 მან.

ნ. 1933 5—2

რუსთაველის თეატრის საკონცერტო დარბაზი

დღეს, არქტიკის გმირის, ცნობილი მფრინავის

ჩუხნოვსკის

ერთად-ერთი საჯარო ლექცია

ბილეთები იყიდება თეატრის სალაროში. დასაწყისი 8 ნახ. საათ.

ნ. 1941

რუსთაველის თეატრი

ხუთშაბათს, 6 დეკემბერს 1 აბონემენტის მე-3 წარმოდგენა

რღვევა დრამა 4 მოქმ. ბ. ლავრენიოვის

დადგმა ალ. ახმეტელის. მხატვარი ირ. გამრეკელი

ბილეთები იყიდება დასაწყისი სრულ 8 საათზ

ანონსი შაბათს 8 დეკემბერს მე-2 აბონ. 3 წარმოდგენა „რღვევა“

3—2 ნ. 1930

სახელმწ. აკადემიური ოპერა

(1928—29 წლის სეზონი)

დღეს, 5 დეკემბერს, 1 აბონემენტის მესამე წარმოდგენა **„აიდა“** ქ. გ. დერჟინსკაიას მონაწილეობით.

დაწვრილებით აფიშებში. წარმოდგენის დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

6 დეკემბ. მეხუთე აბონემენტის მესამე წარმოდგენა **გედების ტბა** ბალეტი

დაწვრილებით აფიშებში. წარმოდგენის დასაწყისი საღამოს 8 საათზე

2—1 ნ. 1937

ცირკი კოლოსი

ტელეფ. № 8—64

დღეს,

ახალი გასტროლიორების სანახაობა

4 ეშმაკი 4

ლეოსნარო, კონვალდი, მარგულიო და სხვ.

დასაწყისი საღამოს 8 ნახ. საათზე.

სალარო ღიაა 12-დან 2 საათამდე და საღამოს 5 საათიდან.

წაიკითხეთ აფიშები!

3—2 ნ. 1935

სახქინმრეწველის კინოთეატრები

განთიადი	გრანდიოზულად დადგმული ფილმი	გულატ გატირ	
არფასტო		ექსპრესი	გარი პილის მონაწილეობით
სოლეი	ბესტერ კეიტონი განსაკუთრებულ კომედიაში	სამი ეპოქა	
მინიონი	მერი პიკფორდი სურათში	როდესაც თოვლი გადნება	
აპოლო	ბარბარა ლა-მარ მხატვრულ სურათში	გ-ნი მაკ-გრიუ	
კოლოსი	მონტი ბენკსი უცხოეთი საუკეთესო კომედიაში	ბედნიერების ნალი	
დარბაზი		თავზე ხელაღებული	1 და 2 სერია
პროლეტარი ავლაბარი		მეორე ცოლი	

პროგრამის გარეშე: [illegible] თეატრებში: სოლეიში და მინიონში

ამხ. ეჯიბიას და კოჩეტკოვის დაკრძალვა

0—3

დღეს

ამერიკის პოპულიარული არტისტი

მონტი ბენქსი

სეზონის საუკეთესო კომედიაში

ბედნიერების ნალი

კინო-თეატრ **პალასში**

პირველი სეანსის დასაწყისი საღ. 6 საათ. და 15 წუთ.

ნ. 1940

ექიმი

პ. ი. ჯალალოვი

(კანისა და ვენერიული სნეულებანი) სიფ ლისი, შეშხაპუნება „914“. ტრიპერისა და მისი შედეგების მკურნალობა. მამაკაცთა მიღება: დილით—8—9 ს. საღამოს—6—9 საათ. ქალები და ბავშვების მიღება: 5—6 საათამდე. მისამართი: კამოს ქუჩა, № 19 ყოფ. დიდი მთავრის ქ., კარლ მარქსის მოედნის მახლობლად. ტელეფონი 10—9. ნ. 9. 25—1

ექიმი

ი. ი. ქეიშვილი

სიფილისი, ვენერიული და კანის სნეულ.

კამოს ქ. 72 (ყოფილი დიდი-მთავრის)

მიღება { დილ. 8 ს.—9 საათ. საღ. 6 ს.—8 საათ.

4598 25—1

სამხეცე

ცხოველთა სამყარო

ჟოკეი კლუბის (ოფ. არტო.) ბაღში

ღიაა ყოველდღე დილის 8 საათიდან ღამის 12 საათამდე. მრავალი სხვადასხვა ნადირი, ფრინველი, მაიმუნი და ქვეწარმავალი.

პირველად თბილისში

ანონსი! ახლო ხანში ჩამოვა 6 მ სიგრძის ძაღლები იშვიათი ეგზემპლიარები ტროპიკული ტყეებიდან

თვალყური ადევნეთ! თვალყური ადევნეთ! თვალყური ადევნეთ!

პირველად საბჭოთა კავშირში

0-9 ნ. 1839

კავკასიის მთავარ ქედზე შავი და კასპიის ზღვათა შორის სატრანზიტო საუღელტეხილო ელექტრ. რკინის გზის გამომკვლევი სააქციო საზოგადოების

სალიკვიდაციო კომისია

ამით აცხადებს, რომ ა. წ. 10 დეკემბერს, საღამოს 6 საათზე საქართველოს მთავარ საარბიტრო სამმართველოს შენობაში (ქ. თბილისი, ძნელაძის ქუჩა), დანიშნულია

აქციონერთა საერთო კრება

საზოგადოების სალიკვიდაციო ანგარიშის განხილვისათვის და დამტკიცებისათვის.

იმ შემთხვევაში, თუ ზემოხსენებულ საერთო კრებაზე არ გამოცხადდებიან კანონით გათვალისწინებული აქციონერთა რიცხვი, საერთო კრება, თანახმად არსებულ დებულების მუხ. 83-ისა, შესდგება ა. წ. 11 დეკემბერს იმავე შენობაში და მიუხედავათ შეკრებილ აქციონერთა რიცხვისა შემდგარად ჩაითვლება. 5126

ქ. თბილისის მე-2 რაიონ სასამართ. აღმასრულებელი

თ. გოგია

აცხადებს, რომ ის 11 დეკემბერს 1928 წ. დღის 1 საათზე სახლში № 11 კამენის ქუჩაზე **საჯარო ვაჭრობით** გაყიდის პავლონ სვანიძის მოძრავ ქონებას: როიალს (მილიუბახისა), სავარძლებს, თეფშებს და სხვადასხვა საოჯახო ნივთებს შეფასებულს 377 მანეთად, ქ. ბოჯდემის აღმასკომის ვალის დასაკმაყოფილებლად თანახმად ქ. გორის მაზრის სახალხო სასამართლოსაგან 21 სექტემბერს 1928 წ. თარიღით, № 936 გაცემულ აღმასრულებელ ფურცლისა. 5133

ქ. თბილისის მე-4 უბნის სასამართ. აღმასრულებ.

ქ. ოდიშარია

აცხადებს, რომ ის 10 დეკემბ. 1928 წ. საათის 1 დღისა, ნეკრასოვის ქუჩაზე № 9 **საჯარო ვაჭრობით** გაყიდის დავით მამულოვის უძრავ ქონებას: სახლს ერთ სართულიანს ფლიგელით, დახურულს კრამიტით შეფასებულს 4000 მან. ვაჭრობა დაიწყება შეფასებიდან. ვაჭრობა მოხდება დაცვით 310, 311, 312, 313 და 314 მუხ. სამოქ. სამართ. საპროც. კოდექ. 5131

ექიმი

ი. ი. ბერიშვილი

ვენერიული, საშარდე—სასქესო ორგანოების, სიფილისი და კანის ავადმყოფობა

დილით 9—1 საათ. საღამოს 5—8 ს. ქალებისათვის ცალკე შესავალი, სასტუმრო „ევროპას“ (ყოფ. „ნოეს“) პირდაპირ ჩოდრიშვილის და პლეხანოვის შესახვევი № 8. ნ. 2. 25 2

ექიმი—[illegible]

ნინო მირიანაშვილი

იღებს კანის და ვენერიულ ავადმყოფებს

(ქალებს და ბავშვებს)

საღამოს 5—7 საათამდე [illegible] ქუჩ. № 4 ყოფ. ზემელის აფთიაქთან, ტელ. 14—23. 25—1

თანახმად რუსეთის საქარ. საბჭ. ცენტრ. აღმასრულებელი კომიტეტის და საქარ. სოც. საბჭ. რესპ. სახკომისართა საბჭოს 1926 წლის 15 მარტის № 12 ცირკულიარისა აღმინგანის მმაჩის ბიურო აცხადებს, რომ მოქ. პავლე ავგუსტის-ძე სომმის თავისი გვარი გამოიცვალა ახალ გვარზე „ასლონიანცზე“.

მმაჩის ბიუროს გამგე

5134 (ხელმოწერილია)

დაკარგე: პირადობის მოწმობა № 275 დომენტი გრიგოლის-ძე კანთელაძის სახელზე, ჩ. გ. 5135

დაკარგე: ინვალიდობის მოწმობა პეტრე მიხეილის-ძე მგალობლიშვილის სახელზე. ჩ. გ. 5127

დაკარგე: სამხედრო სააღრიცხვო ბარათი ტიმოთე ხატიაშვილის სახელზე, ჩ. გ. 5127

დაკარგე ინვალიდობის მოწმობა № 533 იოსებ ცხოვილაძის სახელზე, ჩ. გ. ნ. 1940

დაკარგე: სამხედრო სააღრიცხვო ბარათი № 1229, მუშკოოპის წიგნაკი № 9336 და პირადობის მოწმობა № 299 იპოლიტე პავლეს-ძე სიგუას სახელზე, ჩ. გ. 5030

დაკარგე: წ რმოების ნებართვა № 75 ვასილ ხუნწკარიას სახელზე, ჩ. გ. 5124

დაკარგე: პარტბილეთი № 0867104, გაცემული ქუთაისის სამაზრკომის მიერ გრიგოლ ნესტორის-ძე მომცემლიძის სახელზე, ჩ. გ. ნ. 1940

---

1 დეკემბერს ღამით

რიონის სადგურზე ილარიონ ბაქრაძეს ჯიბიდან ამოართვეს ქისა 420 მანეთი ფულით, ი. ს. ბაქრაძის პარტბილეთი, საურთიერთდამხმარო სალაროს წიგნაკი, პირადობის მოწმობა, გაცემული რიონჰესის სამმართველოს მიერ გარაჟის გამგის ილია პირიდონის ძე ბაქრაძის სახელზე.

დოკუმენტები ჩაითვალოს გაუქმებულად. 5128